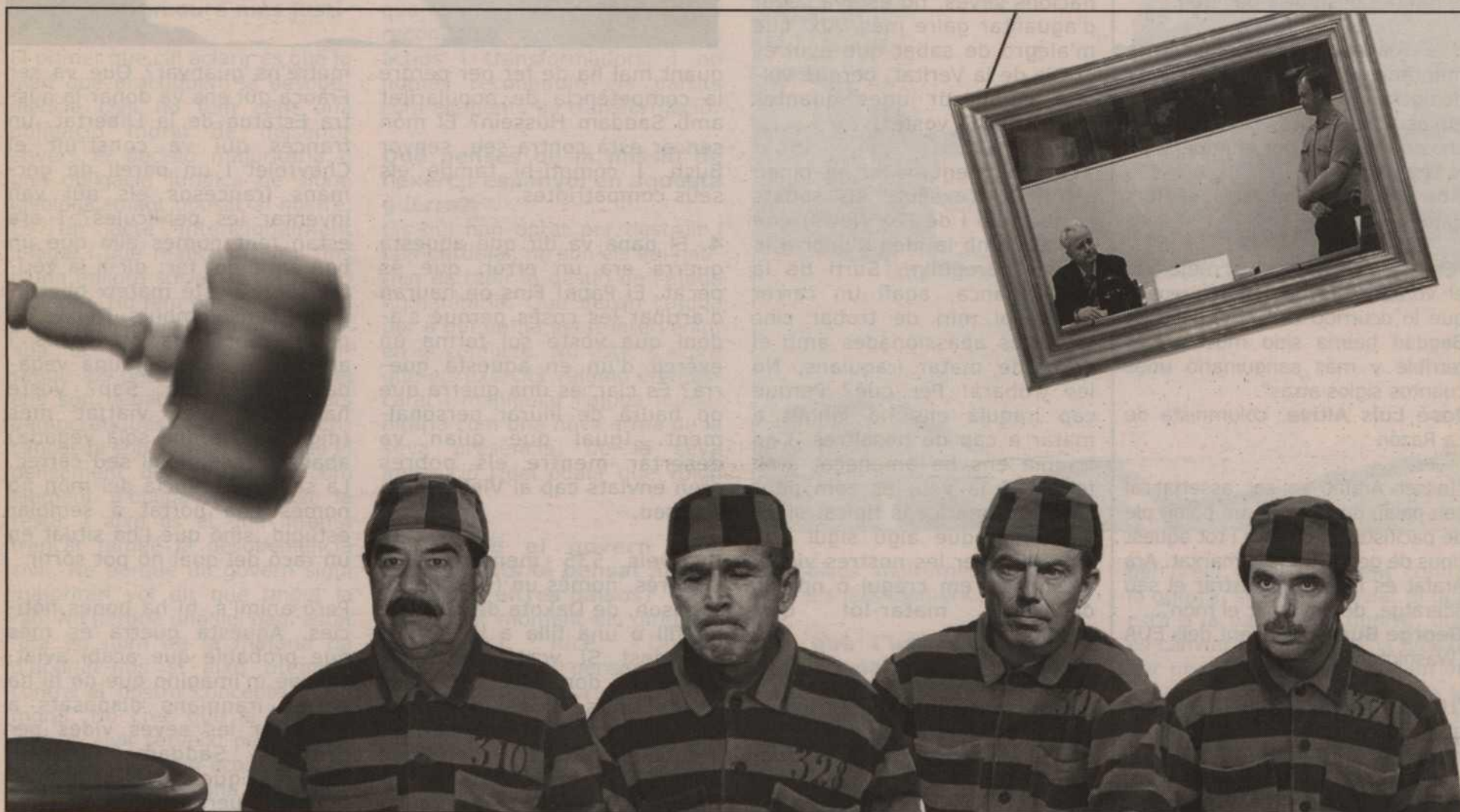

Als tribunals!

Fotomuntatge: Àlex Canosa

SUMARI

L'ENTREVISTA

Gabriela Serra
Anne-Marie Mujica i
Mariona Ortiz

ALGUNES CAUSES DE LA GUERRA A L'IRAQ

Arcadi Oliveres
Jaume Botey

MEDITERRÀNIA

Manuel Manovelles

ELS EFECTES DE LA GUERRA

Josep Antoni Delgado
Gino Strada
Miren Etxezarreta
Mariano Marzo
Raül Romeva

CONFLICTES OBERTS

Les mobilitzacions als EEUU
Marçal Solé
Bill Simpich

TEMA CENTRAL

L'Estat del món
Ignacio Ramonet
Haidi Giuliani
David Llistar

REVOLTA QUOTIDIANA

Les responsabilitats del govern del PP
Santiago Castellà
Redacció

ALTERNATIVES EN LA VIDA QUOTIDIANA

Cesc Mas

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Estudiants de la UAB
Arturo Pérez-Reverte
Montserrat Minobis
Javier Couso

REFLEXIÓ

Raimon Panikkar
Meritxell Cucurella
Alfred Bosch
Josep Fontana
Eduardo Galeano
Àlex Masllorens
Carles Capdevila

HUMOR

Anthony Garner, Miquel Ferreres,
Bié, Alfons López, Toni Batllori,
Philip Stanton, Jordi Sunyer, Àlex Canosa

EDITORIAL

A reveure

Aquest és l'últim número d'aquesta segona època del Diari de la Pau. És un número especial, sobretot per a nosaltres, que ens acomiadem amb recança. Acabem contents de la feina feta però ens queda la recança d'haver de plegar just ara que s'acaba la guerra -o que diuen que la guerra s'acaba. Vam començar fa tres mesos, coincidint amb el dia mundial per la Pau, i quan encara només es parlava de guerra com una possibilitat més aviat indefinida.

L'objectiu del diari era conscienciar, mobilitzar els ciutadans i fer de plataforma per canalitzar les

Continua a la contraportada...

PERLES

LA BONA NOTÍCIA

"El so de les armes és el so de la llibertat".

Jebb Bush, germà del president dels EUA i governador de Florida

"La coalició ha derrocat el dictador, però mentre que els militars americans i anglesos venen amb els seus fusells, els espanyols curen les ferides".

Intervenció d'un iraquí en el debat a Madrid sobre les bases de la futura Constitució de l'Iraq.

"[La voz del pueblo iraquí debe mantenerse] con acordes de democracia, de respeto por las etnias y religiones, por los derechos humanos y por el imperio de la Ley".

Ana Palacio, ministra d'Afers Exteriors.

"Creo que incluso hemos mejorado el voraz estilo de los saqueos y que lo ocurrido con el expolio de Bagdad habría sido mucho más terrible y más sanguinario unos cuantos siglos atrás".

José Luis Altive, columnista de La Razón

"Iasser Arafat va ser assetjat al seu palau de Ramala, un palau ple de pacifistes alemanys i tot aquest tipus de gent. Ara han marxat. Ara Arafat és lliure de mostrar el seu lideratge, de governar el món".

George Bush, president dels EUA (Washington, 2/5/02)

"Hemos hecho lo que teníamos que hacer, estar de lado de la razón, de la libertad, de la democracia, de los derechos humanos".

José Mª Aznar, president del govern espanyol

"Els historiadors estudiaran la combinació sense precedents de poder, precisió, rapidesa i flexibilitat, i hi voldria afegir, compassió, que hem usat".

Donald Rumsfeld, secretari de Defensa dels EUA.

"Estem units [el Pentàgon i el Departament d'Estat] en la promoció dels interessos nord-americans, amb un coneixement sofisticat de com pensa el món".

Paul Wolfowitz, vicesecretari de Defensa dels EUA

Carta de Michael Moore a Bush

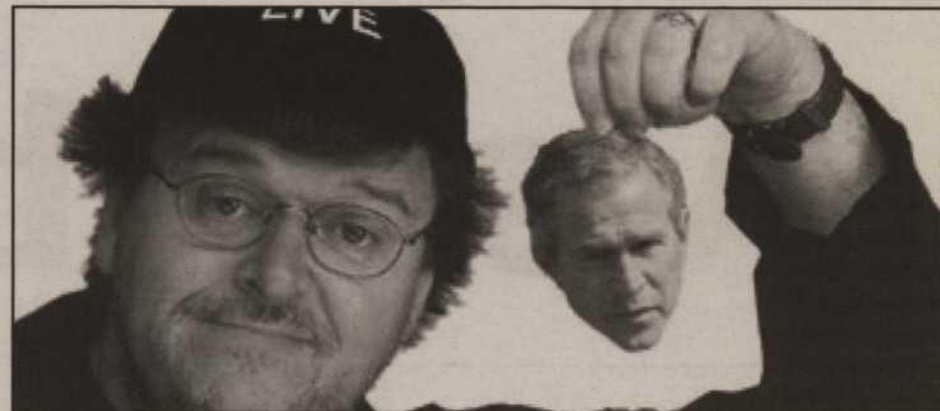
Estimat governador Bush,

Així que ha arribat allò que vostè anomena "l'hora de la veritat", el dia que "França i la resta del món han de posar les cartes sobre la taula". M'alegra saber que ha arribat finalment aquest dia perquè, haig de dir-li que, després de sobreviure 440 dies de mentides i maquinacions seves, no estava segur d'aguantar gaire més. Així que m'alegro de saber que avui és el Dia de la Veritat, perquè voldria compartir unes quantes veritats amb vostè:

1. Virtualment no hi ha ningú als EEUU (excepte els sonats de la ràdio i de Fox News) que s'exalti amb la idea d'anar a la guerra. Cregui'm. Surti de la Casa Blanca, agafi un carrer qualsevol miri de trobar cinc persones apassionades amb el desig de matar iraquians. No les trobarà! Per què? Perquè cap iraquí ens ha vingut a matar a cap de nosaltres. Cap iraquí ens ha amenaçat amb fer-ho. I ja veu, és com pensen els americans típics: si no percebem que algú sigui una amenaça per les nostres vides, aleshores, em cregui o no, no desitgem matar-lo! Que estrany, oi?

2. La majoria dels americans - els qui no el van votar mai a vostè - no es creuen la mentida de les seves armes de destrucció massiva. Sabem quins són els temes reals que afecten les nostres vides cada dia, i cap d'ells comença o acaba amb K. Miri què ens amenaça: dos milions i mig de llocs de treball perduts des que vostè va arribar al poder; el mercat borsàtil, que s'ha convertit en un acudit cruel; ningú sap si els seus fons de pensió existiran, la benzina costa ara dos dòlars el litre, i la llista continua. El bombardeig a l'Iraq no farà que tot això desaparegui. Només si vostè desapareix milloraran les coses.

3. Com va dir Bill Maher fa poc:

quant mal ha de fer per perdre la competència de popularitat amb Saddam Hussein? El món sencer està contra seu, senyor Bush. I compti-hi també els seus compatriotes.

4. El papa va dir que aquesta guerra era un error, que és pecat. El Papa! Fins on hauran d'arribar les coses perquè s'adoni que vostè sol forma un exèrcit d'un en aquesta guerra? És clar, és una guerra que no haurà de lliurar personalment. Igual que quan va desertar mentre els pobres eren enviats cap al Vietnam en lloc seu.

5. Dels 535 membres del Congrés, només un (el senador Johnson, de Dakota del Sud) té un fill o una filla a les forces armades! Si vostè veritablement vol donar la cara pels Estats Units, si us plau envii immediatament les seves dues bessones a Kuwait i deixi que es posin els seus trajes per la guerra química. I que cada membre del Congrés amb un fill en edat militar també el sacrifiqui per l'esforç de la guerra. Què li sembla? No pensa igual? Bé, sap què? Nosaltres tampoc!

6. Per acabar, estimem França. Sí, els francesos han provocat uns embolics de l'alçada d'un campanar. Sí, algú pot estar bastant molest, però, s'ha oblidat que no tindriem aquest país conegut com Amèrica si no fos pels francesos? Que va ser la seva ajuda durant la guerra de la independència el què va per-

metre'ns guanyar? Que va ser França qui ens va donar la nostra Estàtua de la Llibertat, un francès qui va construir el Chevrolet i un parell de germans francesos els qui van inventar les pel·lícules? I ara estan fent només allò que un bon amic pot fer: dir-li la veritat sobre vostè mateix obertament, sense embuts. Deixi's de pixar sobre els francesos i agraeixi'ls que, per una vegada, tinguin raó. Sap? Vostè hauria d'haver viatjat més (diguem que una sola vegada) abans d'assumir el seu càrrec. La seva ignorància del món no només l'ha portat a semblar estúpid, sinó que l'ha situat en un racó del qual no pot sortir.

Però animi's, hi ha bones notícies. Aquesta guerra és més que probable que acabi aviat, perquè m'imagino que no hi ha gaires iraquians disposats a sacrificar les seves vides per protegir Saddam Hussein. Després que vostè "guanyi" aquesta guerra, tindrà un estel·lar augment en les enquestes de popularitat perquè a tothom li agrada el vencedor.

I igual que amb l'Afganistan, ens oblidarem del que passi al país després que el bombardegem perquè és massa complicat. Així que faci el què pugui per estirar aquesta victòria fins a les eleccions de l'any vinent. Per cert, falta bastant. Però, qui sap, potser trobi a Osama uns dies abans de les eleccions! Apa, pensi això, no perdi l'esperança. Matis iraquians, tenen el nostre petroli!

EL DIARI DE LA PAU

El DIARI DE LA PAU respecta, evidentment, l'opinió de totes les persones que honestament es pronuncien sobre qualsevol qüestió. Malgrat això, només comparteix les d'aquells que consideren que la guerra és sempre dolenta i no resol mai els enfrontaments entre els pobles de la terra. En tot cas, no comparteix necessàriament totes i cadascuna de les opinions signades que apareixen en aquestes pàgines.

DIARI DE LA PAU

Publicació setmanal de l'associació FORA DE QUADRE
C/ Princesa 6, ent. 08003 Barcelona Tel. 93 315 00 65 Fax. 93 315 13 28
diaridelapau@correu.vilaweb.com
Pàg.web: www.xarxabcn.net/foradequadre
Per a ajudes econòmiques: Caixa de Catalunya 2013 0024 44 0201007862

Consell de redacció: Mariona Ortiz, Oriol Canosa, Enric Gotanegra, Anna Masllorens, Elisabet Bermejo, Cesc Mas, Marta Bisbal, David Espinós, Anna González, Roger Llopart, Abraham Masllorens, Àlex Canosa, Consol Llupià, Carol López, Cesc Mas, Anne-Marie Mujica, Laura Mor, Anna Ortiz, David Masllorens, Lluís Riera.
Compaginació: Eulàlia Guarro, Maria Farràs, Cesc Mayor, Àlex Canosa.
Correccions: Georgina Castellà, Daniel Escribano, Jordi Garcia i Marta Xufré.
Pàgina web: Miquel Martí, Pau Casanelles i David Donat.
Capçalera: Josep Maria Trias
Logos: Jordi Sunyer
Impressió: Gráficas de Prensa Diaria
Dipòsit legal: B.4849-91

ENTREVISTA

"Vull guanyar perquè convenço, no vull guanyar perquè venço"

Anne-Marie Mujica i Mariona Ortiz
Fora de Quadre

Entrevista a Gabriela Serra, activista.

Ex-presidenta de la Federació Catalana d'ONG pel Desenvolupament, Maria Gabriela Serra té una trajectòria de més de 25 anys de militància en distintes organitzacions veï-

Com creus que la societat civil pot transformar les mancances que té el nostre sistema polític i econòmic, a nivell de promoure més justícia social?

El primer que cal aclarir és que la gent que practiquem la desobediència civil ho fem com una obligació moral de dissentir envers la decisió majoritària o una obligació jurídica de signe ideològicament oposat al nostre. És un acte intencionalment il·legal i que realitzem amb fins d'una millora social de forma no violenta. Ho fem per demostrar i aconseguir canvis profunds donada la impossibilitat d'aconseguir-los per altres camins que ens són negats. A les societats democràtiques aquestes mancances hi són. Sovint s'imposa el pensament de la majoria com element d'obligatorietat per la resta, i això és el que intenta trencar també la desobediència civil. No perquè un govern sigui majoritari vol dir que tingui la raó. No perquè una llei hagi estat feta en nom de la majoria ha d'obligar-nos si això atempta contra el nostre concepte ètic i moral. No crec que la desobediència civil serveixi per canviar sistemes polítics o econòmics. Sí que crec que és una eina substancialment important per denunciar aquests sistemes, sobretot com a mostra de dissidència envers els posicionaments majoritaris, injustos o incorrectes.

Quines repercussions penses que poden tenir les mobilitzacions recents en la política de partits del nostre país?

Una de les coses més doloroses que podem veure la gent que defensem la no violència és l'arrogància i la sordesa que ha imperat en les decisions del Govern espanyol. Però l'arrogància i la sordesa no és patrimoni del partit del govern. Altres vegades, els pacifistes també van veure la sordesa i l'arrogància des de la responsabilitat del govern, em refereixo al cas de l'entrada de l'estat espanyol a l'OTAN. Espero que els partits, com a mínim els que es diuen demòcrates i d'esquerres, tinguin una altra concepció de la

participació ciutadana i de la democràcia. Que es reconguin i s'escoltin els moviments, que es recullin i s'integrin les propostes que recullen i, sobretot, que els reconguin com a subjectes actius i transformadors, i no només reconguin els partits com elements de transformació.

Què penses de la missió de l'exèrcit espanyol en aquesta guerra?

Els qui han optat per destruir i bombardejar, no són els qui haurien de tenir la gestió de l'ajuda humanitària. Que deixin l'ajuda per a qui no ha estat intervenint en el conflicte. No estic d'acord que els exèrcits vulguin emascarar i manipular l'ajuda humanitària com una nova arma de la seva presència, de la seva imposició i del poder que volen exercir.

Creu que el govern dels Estats Units té pensat atacar realment altres països?

En aquest moment els dirigents Condoleezza Rice, Donald Rumsfeld i Powell pensen en una política de defensa de la seva unilateralitat i amb un sol imperi. Això els porta a pensar que allà on calgui i quan calgui per mantenir aquesta hegemonia estaran decidits a fer les guerres que facin falta. El que s'haurà de veure és quan, a quin preu? Per això penso que les mobilitzacions són molt importants, no només els qui ens movem a Europa sinó també als EUA.

Quina possibilitat tenen països com els de Centre Amèrica de lliurar-se del domini dels Estats units?

En aquesta conjuntura internacional molt poques. Ja en tenien poques abans de l'onze de setembre, però sobretot després, els Estats Units estan potenciant el procés de remilitarització a llatinoamèrica per dur endavant les seves polítiques econòmiques i financeres. Lamentablement estem en un moment d'involució. L'augment de la presència policial i militar, la repressió de llibertats, afecta no només de la ciutadania europea, sinó també

nals i d'ensenyança. Va tenir un paper important dins el moviment anti-OTAN a Catalunya i com a Brigadista de Pau defensant als drets humans a Guatemala.

de països molt més empobrits com els llatinoamericans.

Per què t'has adherit a la plataforma "Egunkaria endavant"?

Han aniquilat un espai no violent, un espai de discussió política en euskera, un espai de diàleg, de negociació. El que no necessita Euskadi és que se li acabin de tallar els espais de negociació i debat polític que existeixen. Ni la llei de partits ni la tancada de Egunkaria serviran per afrontar el problema basc amb profunditat i serietat, serà el diàleg i la negociació el que ens pot portar a un Euskadi en pau.

La resposta dels grups pacifistes arreu del món ha estat molt contundent. Cap a on anirà tot aquest moviment? En què pot arribar a transformar-se?

Aquesta mobilització ha estat la més important dels últims anys... Ara bé, aquest moviment és diferent. Les persones que hi participen són molt diferents. D'aquest moviment quedaran algunes organitzacions existents amb més fortalesa, quedaran reflexions sobre la taula que s'hauran de seguir treballant. Espero que serveixi no només

per crear més moviment contra la guerra, sinó per canviar el que està a la base de la guerra, que és canviar la cultura de la guerra per una cultura de pau. Hem de canviar les bases culturals de la societat. No podem basar la societat en la competitivitat, la violència i el vèncer. Vull una societat que funcioni pel convenciment, vull guanyar perquè convenço, no vull guanyar perquè venço.

Per què et dediques al món de la cooperació?

Treballa en la cooperació solidària perquè és la meua manera d'acompanyar la gent dels països empobrits en l'esperança que els canvis són possibles. Aquest camí obliga a formar part dels moviments socials que busquen la transformació de les causes que produeixen la pobresa. Les ONG no posarem mai fi a la pobresa, el que fem es desmitificar la subsistència. La pobresa acabarà quan acabi el món basat en unes relacions injustes d'exploació, falta de respecte, de nul·la dignitat a nivell mundial. Per això és important situar-se en moviments com l'antiglobalització, que pretén un altre món possible, necessari i factible. Només cal convèncer els poderosos.

ALGUNES CAUSES DE LA GUERRA A L'IRAQ

Capitalisme i armament: una relació paradoxal

Arcadi Oliveres
President de Justícia i Pau

És cert que el capitalisme, que en la seva versió actual podríem anomenar globalització, necessita de la guerra i de l'armament per tal d'assegurar el seu continuat i irracional creixement -com hem pogut comprovar en el recent genocidi sobre l'Iraq. Però també és cert que, contràriament a una creença molt estesa, la despesa militar i la fabricació d'armes perjudica notablement el desenvolupament econòmic.

En primer lloc, els pressupostos dedicats a la defensa, o dit més clarament a la preparació de la guerra, representen des del

La despesa militar i la fabricació d'armes perjudica notablement el desenvolupament econòmic

punt de vista econòmic un cost d'oportunitat. És a dir, donat que els recursos públics són limitats, el fet d'esmerçar-los en objectius militars elimina la possibilitat d'altres destinacions de major profit social. El mateix succeeix pel que fa a la recerca científica i al desenvolupament tecnològic amb finalitats bèl·liques, que de cap manera promou sinó que restringeix la innovació de caràcter civil perquè els aprofitaments de caire civil són molt escassos i, evidentment, molt inferiors als que es podrien obtenir si els recursos es dediquessin directament a aquests tipus de finalitats.

Igualment, cal saber que la indústria de guerra genera pocs llocs de treball, produeix béns en el millor dels casos inútils i en el pitjor per-

La indústria de la guerra genera pocs llocs de treball, produeix béns en el millor dels casos inútils i, en el pitjor, perversos

versos, mentre que precisa de grans inversions i de fortes dosis d'innovació científica. Obviament, les grans perjudicades seran les produccions destinades a satisfer necessitats humanes que veuran

restringida la seva capacitat de finançament i d'accés a la tecnologia. I, en darrer lloc, resulta evident que el comerç d'armes que pren la direcció Nord-Sud genera endeutament en els compradors i sovint també dificultats de cobrament per part dels venedors.

Amb aquests resultats gens satisfactoris, d'on surt l'obsessió per l'armamentisme? La resposta exigeix separar entre les raons públiques i les privades. Les raons públiques, fins i tot allunyades de posicions pacifistes, aconsellen deixar de banda una activitat que, des de tots els punts de vista, és econòmicament ruïnosa i èticament reprovable. Però els interes-

sos privats són enormement punyents i mitjançant la confusió de l'opinió pública, l'estratègia d'obediència per part dels diputats i les accions dels grups de pressió beneficiaris, s'acabaran triant opcions absolutament allunyades del benestar comú. No en va el general Eisenhower, antic president dels Estats Units i en conseqüència poc sospitos d'antimilitarisme o d'antiamericanisme ja va denunciar l'any 1961 l'abús de poder d'allò que ell anomenà "el complex militar-industrial", que representa la connivència d'interessos entre els militars guerrers,

Els interessos privats són enormement punyents i, mitjançant la confusió de l'opinió pública, s'acabaran triant opcions absolutament allunyades del benestar comú

els centres de recerca bèl·lica, la indústria d'armes, els ideòlegs de la por, els comerciants de la mort, els congressistes addictes a les comissions il·legals, els periodistes a sou i els financers sense escrúpols.

Quan el capitalisme, generador habitual de pobresa, es taca a més a més les mans de sang és que ha arribat el moment de sortir del circuit habitual de la producció i del consum, d'expulsar els polítics indignes, de denunciar i jutjar els criminals de guerra, de practicar la desobediència civil i d'avançar cap a noves formulacions en la vida política i econòmica. Aquesta és la feina que ens espera a partir d'ara.

El Club d'opinió
Arnau de Vilanova

**Per la pau
no a la guerra!**

LA PRODUCTORA

Travessera de Dalt 48 1r
08024 Barcelona
laproduc@laproduc.com
www.laproduc.com

Fundació per la Pau

Per la pau,
no a la guerra!

les mobilitzacions
contra la guerra a Iraq
al dia

fundacioperlapau.org/iraq

ALGUNES CAUSES DE LA GUERRA A L'IRAQ

Perquè Bush vol la pell de Saddam

Jaume Botey
Sociòleg

La novetat del que ha passat amb motiu de la invasió a l'Iraq ha estat la força no prevista amb què s'han enfrontat la lògica de la pau i la lògica de la guerra. La d'una guerra anunciada, la de la brutalitat criminal de l'agressió, de l'asimetria de mitjans, de la mentida descarada, de la violació del dret, de la ruptura de consensos construïts amb afany, de la justificació de l'unilateralisme, de la imposició del militarisme com a estratègia de pau, de la tergiversació del sentit de les paraules, de la fabricació de més armes com a base per reactivar l'economia, de l'arrogant menyspreu de l'opinió pública, del mesianisme, etc.

I, d'altra banda, la d'un moviment mundial enormement potent, que ha deixat atònit els moviments de massa clàssics amb la seva força, coherència en l'expressió, espontaneïtat i xifres de resultats. Es tracta del fet més massiu de la història de la humanitat i del més massiu de la història d'Espanya i de Catalunya.

Per què ara, i no abans amb Nicaragua, Chiapas, amb els més d'un milió de morts als Grans Llacs, amb Somàlia, Sudan o el Timor, amb els de l'ex-Iugoslàvia o Kosovo, o ni tan sols amb l'Afganistan? Quines condicions objectives i subjectives s'han donat ara que no s'havien donat anteriorment? Ha estat només la gota que fa vessar el got, o hi ha alguna cosa més?

Per la senzillesa de plantejaments amb què s'ha intervingut, el conflicte de l'Iraq ha tingut la virtut d'actuar com a catalitzador de la consciència mundial. Ha posat en evidència que aquest model de desenvolupament necessita robar.

I, en conseqüència, necessita matar per poder robar. I els dirigents del món han estat tan estúpida i insolent que ho han dit, i ho han dit sense intentar dissimular.

L'11 de setembre va facilitar la coartada del terrorisme com a justificació, però no ha colat. Es va proclamar l'Estat de Guerra Global Permanent, l'estat d'excepció a tot el món. Els assassins han guanyat, no podia ser d'altra manera, la batalla militar. Però han perdut totes les batalles polítiques, des de l'opinió pública a la legitimitat que podien haver-li donat les Nacions Unides, etc. Ara la pregunta és

quina traducció política i territorial tindrà el malestar general, com cal continuar el moviment? Això ajudarà a superar d'una vegada el divorci que hi ha entre societat civil i societat política, etc. D'altra banda, el plantejament maniqueu de Bush: "qui no està amb mi, està contra mi", com Déu, deixa molt poc espai per a una possible "tercera via" socialdemòcrata.

CAUSES DE LA INVASIÓ Control del Petrol

Els experts diuen que el petroli, energia no renovable, s'acaba. No n'hi ha prou amb tenir-ne el subministrament garantit. Per mantenir el nivell de vida s'ha d'obtenir barat. Es tracta de tenir una posició que permeti determinar les quotes de producció i, en conseqüència, fixar els preus i posseir el control de la destinació.

Al contrari del què va dir la propaganda, la invasió de l'Afganistan va tenir molt poc a veure amb el terrorisme, amb la recerca de Bin Laden o amb el fonamentalisme islàmic, i menys encara, amb la defensa dels Drets Humans.

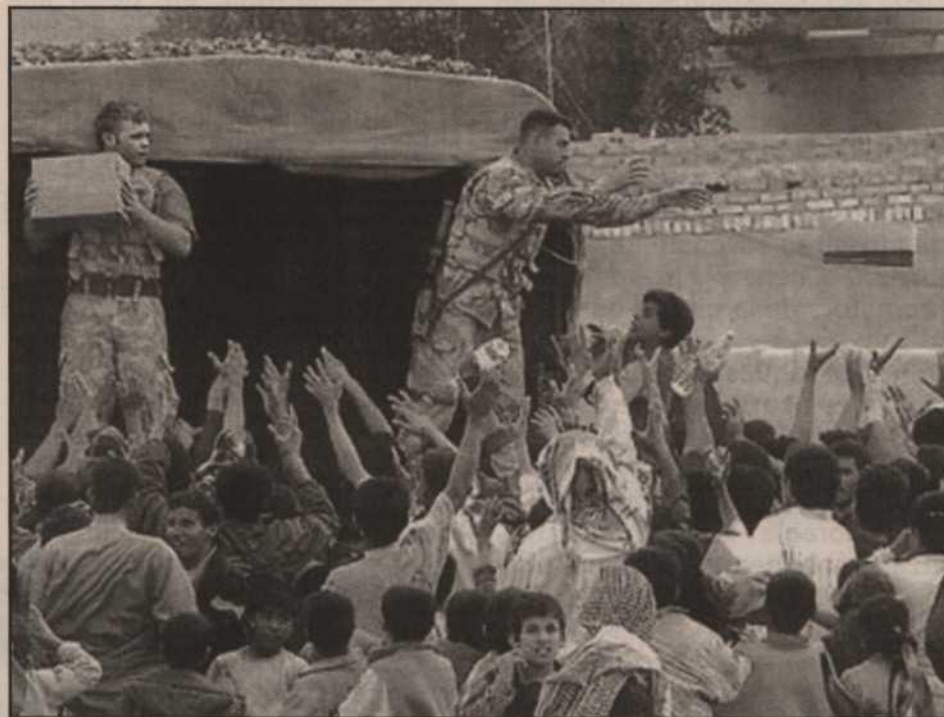
Semblava que els talibans, amics i finançats pels Estats Units quan anys enrera s'intentava combatre la Unió Soviètica, acceptarien treure el gas cap al mar. La negociació es va prolongar fins el juliol de 2001, dos mesos abans de l'11 de setembre. Però els talibans van dir que no. I les petroleres van rebre l'immens regal (de qui?) de la caiguda de les torres bessones, magnífica excusa per envair l'Afganistan.

La invasió comença el novembre. El 30 de maig de 2002, Hamed Karzaï, nou primer ministre, signa un contracte amb Turkmenistan i Pakistan per construir el gasoducte.

Control de l'Orient Mitjà

Es tracta, a més a més, d'impedir que en un futur proper pugui sorgir cap competidor. I la clau és el control d'Orient Mitjà: cruïlla de cultures i de tres continents on viuen $\frac{3}{4}$ parts de la humanitat, porta d'entrada als gegants de Rússia, Xina, Japó o l'Índia, i el dipòsit del 65% mundial d'energia per al futur.

No obstant això, té tots els ingredients per convertir-se en llar de conflictes inextricables. El petroli de l'Orient Mitjà és una artèria vital per a Occident. Qui controli la

producció i distribució del petroli de l'Orient Mitjà té la clau del futur desenvolupament del món.

L'objectiu no consisteix tant a instal·lar un nou règim a l'Iraq sinó a remodelar tot l'Orient Mitjà. El control de l'Iraq permetrà als Estats Units tenir una posició més forta per intervenir contra Síria i l'Iran, per resoldre el contenciós Israel-Palestina i per no dependre tant d'Àrabia.

I això és possible que inclogui la remodelació del territori àrab, que tindrà doncs, per finalitat, assegurar els interessos dels gegants del petroli. Cal remarcar que en aquest pla de neteja general, França i Alemanya no hi figuren. No és per casualitat, doncs, que són els qui més fermament s'oposen a la guerra.

Envaint l'Iraq els EUA donen llum verda a l'agressió d'Israel contra el poble palestí. L'Iraq era un dels pocs defensors decidits de la causa palestina. El fet que ell no hi sigui permetrà a Israel continuar la seva política genocida.

Superar la crisi interna

Per l'any 2003, el pressupost dels Estats Units en defensa arriba als 355.000 milions de \$ i significa un creixement d'un 12% en relació amb l'any anterior. Es tracta de la pujada més important en els darrers 20 anys. Té, a més, com a objectiu arribar als 451.000 milions de \$ l'any 2007, cosa que significa un augment del 75% durant la dècada 1997-2007. Aquest pressupost supera en molt les despeses militars de Rússia, Xina, Japó, Anglaterra, Alemanya

i França juntes. L'arribada de la nova administració fou una benedicció per la indústria militar.

El terrorisme com a excusa i la psicosis de la inseguretat possibiliten un relançament de la indústria militar també sense precedents, que a la vegada actua de locomotora cap a la militarització de la resta de països. És des d'aquesta perspectiva que hem de veure l'increment de la despesa militar dels països de la UE.

Només un mes i mig després de l'atemptat, el 26 d'octubre, s'aprova la "Patriot Act" o llei antiterrorista. Tolerància zero: restricció dels drets individuals, ampliació de poders de la policia, instruccions judicials sense testimonis, presó preventiva, registres domiciliaris i control de les comunicacions...

El que més sorprèn és l'acceptació alegre i sotmesa amb que la societat americana accepta la seva retallada de llibertats en nom de la llibertat i la seguretat.

Factors ideològics

És conegut el proverbial sentiment religiós de Bush. Invoca Déu en molts dels seus discursos, comença amb una oració les seves reunions i dedica un temps diari a llegir la Bíblia. El seu missatge, d'altra banda, està tenyit de frases apocalíptiques, morals o teològiques.

Això converteix la seva acció política en particularment perillosa per la seva proximitat amb el fanatisme. Poc importa que el seu discurs bel·licista hagi estat condemnat per la Jerarquia de la seva Església

Continua a la pàgina següent...

MEDITERRÀNIA

Vers un xoc de civilitzacions?

Manuel Manonelles i Tarragó

UBUNTU - Fòrum Mundial de Xarxes de la Societat Civil

Ja fa temps que corren teories sobre un xoc de civilitzacions. Les tesis de Huntington són un dels substrats ideològics de la nova dreta americana (extrema dreta vista des de casa nostra), els neo-conservadors com Richard Perle i Robert Kagan, que inspiren a Donald Rumsfeld i Richard Cheney, els dos grans promotors de la guerra de l'Iraq.

Doncs bé, aquestes teories -simplificades- parteixen de la base que, un cop finalitzat el bipolarisme amb la caiguda del Mur de Berlín, la història es mou cap a un inexorable xoc entre la civilització occidental-cristiana i la islàmica.

Certs indicadors farien creure el pitjor, és a dir, que aquesta teoria té elements de validesa: l'agreuement del conflicte palestino-israelià; les tensions al Mediterrani fruit dels fluxos migratoris; les onades de radicalisme islàmic al Magrib, al Sudan, al Iemen o al sud-est asiàtic; els atemptats de l'onze de setembre; la guerra d'Afganistan; la de l'Iraq; les insinua-

cions per atacar Síria... Tot fa pensar en l'estructuració de dos grans blocs que es preparen per a una gran guerra, de la qual l'Iraq només seria la primera batalla.

És més, sembla que aquesta tendència s'hagi anat introduint en les dinàmiques del sistema internacional, fins i tot abans de que comencés la preparació de la darrera guerra de l'Iraq. Un exemple és la Comissió de Drets Humans de les Nacions Unides. Aquesta comissió, que es reuneix anualment a Ginebra cap als mesos de març i abril, és un dels grans instruments multilaterals que té l'actual sistema internacional. Les seves decisions no són vinculants i el seu funcionament està molt lluny de ser perfecte; però es tracta d'un fòrum mundial de primer nivell on, any rere any, es repassa l'estat del respecte a la dignitat humana arreu del món.

Doncs bé, els últims anys l'ambient a la Comissió s'ha anat enrarint. Mica a mica, les tensions han anat creixent, i l'es-

cletxa entre els països occidentals i la resta del món s'ha eixamplat perillosament. La sessió de l'any passat va deixar molt mal regust de boca, i la d'aquest any ha començat amb molt mal peu i una gran tensió. Les acusacions s'entrecreuen, els països del nord acusen els del sud -especialment els islàmics- de violar reiteradament els drets humans, i aquests els contesten acusant-los d'hipòcrites i d'atrinxer-se en els drets civils i polítics oblidant els econòmics i socials.

Estem, doncs, a les portes d'aquest gran abisme? La meua opinió és que no, i que es parteix d'una anàlisi esbiaixada. D'uns fets reals -ningú pot obviar les tensions culturals creixents que vivim, especialment a casa nostra- certes persones en treuen conclusions errònies o malintencionades.

La guerra de l'Iraq ha demostrat que no existeixen dos grans blocs cohesionats en lluita, països com Alemanya i França o el mateix Vaticà (en cert sentit, part essencial d'aquest suposat bloc

occidental-cristià) han intentat de totes les maneres aturar la guerra; i precisament ha estat l'opinió pública occidental la que d'una manera més clara no deixa de manifestar el seu rebuig a les aventures imperials de l'administració Bush.

Vivim en un món sortosament plural i complex, on les visions en blanc o negre fa temps que han quedat relegades per un ampli ventall de tonalitats grises amb gotes de color. Un món on, més que mai, és necessari el diàleg intercultural i interreligiós, i la demanda d'un alt nivell de tolerància i de capacitat de convivència.

I si bé és veritat que hi han tensions culturals, també és veritat que es veuen agreujades per certs líders d'arreu, inclosa la potència hegemònica, la suposada essència del món occidental. Tant integristes són els Talibans com els "new born christians" de la nova dreta americana; i la nostra tasca és la de forjar les vies de diàleg que ens facin sortir del maniqueisme creixent en el qual vivim.

...ve de la pàgina anterior

metodista. Connecta d'una banda amb la tradició calvinista i, de l'altra, amb el discurs de les identitats i l'enfrontament entre cultures. L'11 de setembre ha donat la possibilitat d'identificar en l'imaginari col·lectiu aquest enemic poderós però amagat. Es tracta del contra-model religiós i cultural, la personificació del mal: el món àrab.

La situació actual recorda la de l'Alemanya dels anys 30, amb l'extrema dreta al poder sostinguda pel gran capital de la indústria militar. Cambiant el trajo militar per la corbata o el pas marcial pels peus sobre la taula, el discurs de Bush és la repetició del discurs nazi de Hitler, suma de nacionalisme neoconservador i de messianisme religiós, cridant a la lluita del bé contra el mal, de nacionalisme agredit nord-americà i de la dreta jueva que ha conreat la paranoia de la por i la inseguretat.

I SI TOT FOS EL COMENÇAMENT DE LA FI DE L'IMPERI?

La superpotència dependent econòmicament i innecessària políticament.

L'economia real es defineix més per la producció que pel consum. I els EUA arrosseguen un dèficit comercial impressionant, que de moment només es pot mantenir

Jordi Sunyer

perquè la seva economia s'ha convertit en l'eix de les altres i per la força militar. Ja hem esmentat anteriorment la seva dependència energètica. A més a més, es dona la paradoxa que la primera potència industrial del món depèn en un 10% de les seves

importacions. La realitat és que en el moment actual necessita lluitar políticament i militarment per mantenir una hegemonia indispensable del seu nivell de vida. El problema és com podrà mantenir aquesta hegemonia sent econòmicament dependent

i políticament innecessària.

La superpotència en solitari

En lloc d'una política multilateral, l'administració republicana de Bush ha optat per l'unilateralisme, i això significa un perillós punt d'inflexió en la política exterior nord-americana. I, a la vegada, un risc per al món sencer.

Contràriament al que els seus dirigents han pensat, la força dels EUA hauria vingut de la seva legitimitat, del respecte al Dret Internacional. La confiança del món li hauria facilitat un lideratge natural. No obstant això, avui apareix més com un perill per la pau que com una garantia, més com el primer "Estat canalla" o "Estat terrorista" que com un Estat respectable.

Haurà de tenir present que el militarisme teatral per atemorir els dèbils pot provocar precisament l'efecte contrari: l'apropament mutu de les altres potències fortes: Europa, Rússia o la Xina.

L'agressió ha trobat una resposta mundial com no s'havia donat fins ara. Hem estat testimonis de la mobilització més important de la història, tant a escala local com mundial. Però per poder continuar és imprescindible analitzar què ha passat

REFLEXIÓ

La quàdruple objecció de consciència

Raimon Panikkar
Filòsof

Voler destruir el terrorisme amb una guerra o una acció policial és més ingenu que voler matar mosques a canonades. L'intent d'eradicar una idea per la violència ha fracassat sempre. L'imperi romà, amb tota la seva cultura i força, no ho va aconseguir contra el cristianisme naixent, ni l'imperi britànic va poder contenir els vents d'independència que bufaven arreu al llarg del segle passat.

Les llengües llatines conserven una ambivalència subtil entre les paraules consciència, com a percepció intel·lectual, i consciència, com a coneixement moral - les quals distingeixo mitjançant la "s" intercalada.

Voler vèncer una ideologia, o simplement una idea, per mitjans militars va contra la consciència intel·lectual més elemental. És qüestió d'intel·ligència i, si l'apliquem als pobles, és un cas de simple cultura. És un exemple de l'escàs nivell cultural de la nostra època el fet que s'hagi pogut crear en molts ambients de tot el món una "opinió pública" que creu que es pot destruir l'anomenat terrorisme mitjançant estratègies militars. Això implica una consciència "primitiva" i "no desenvolupada" en el pitjor sentit d'aquestes paraules.

Aquesta és la primera objecció de consciència. Qualsevol home mitjanament cultivat se n'adona. La consciència humana més elemental s'adona que les "croades contra el mal" són contraproductives i pertanyen, a més, al mateix ordre del mal que pretenen combatre. "No us oposeu dialècticament al mal" és una de les frases més valentes de l'Evangeli. Aquesta és la primera objecció de qualsevol ment no obcecada. És l'objecció de la intel·ligència.

No pretenc repetir el que ja s'ha dit sobre la necessitat de buscar les causes de les anomenades accions terroristes i de mirar de compren-

dre-les. La meua única intenció és ara la de subratllar la objecció per part d'una consciència culta, és a dir, filosòfica, a la pretensió d'eliminar per la violència allò que es pren com a un error. No oblidem que l'error és una veritat de la qual s'abusa, i que tot abús és contraproductiu.

Hi ha una segona objecció; ara de consciència: la objecció de la consciència moral a aquesta acció que alguns governs emprenen amb les anomenades mesures antiterroristes. És l'objecció moral.

També aquí em limitaré a un sol punt. Tant els bisbes catòlics

Anthony Garner

d'Amèrica del Nord, tot i que cautelosos; com el Vaticà, més explícitament, i el Concili Universal de les Esglésies ja van declarar, no existeix cap justificació moral de la guerra preventiva. Més encara, es pot citar la mateixa objecció dins els diferents credos religiosos de la humanitat, sense oblidar l'islam.

L'objecció de consciència al servei militar, després de tristes i doloroses vicissituds, ha aconseguit finalment ser reconeguda jurídicament en algunes societats. Aquells que s'hi han acollit s'han pogut estal-

viar de prendre una decisió greu, que recau ara directament sobre els militars i soldats amb consciència. És la tercera objecció de consciència.

Aquesta objecció es presenta, dolorosament i urgentment, a aquelles persones que ja es troben enrolades en serveis militars quan se'ls ordena quelcom que va en contra de la seva consciència. Hi va haver màrtirs militars en la Primera i Segona Guerra Mundial. Ara no se'ns ha parlat en cap moment sobre els objectors de consciència a aquesta guerra injusta; la desinformació és total. Tot i que la democràcia no sigui vàlida per a

des abans d'arriscar-se a emprendre aventures guerreres. Les institucions religioses d'Occident han vingut a dir el mateix, però han perdut autoritat - potser precisament perquè n'han abusat. L'objecció de consciència podria ser una esperança per a la humanitat si els objectors militars tinguessin aquesta valentia i no els deixéssim sols. Tots som corresponsables de l'estat del món.

I aquest és ja el quart grau de l'objecció de consciència que, sovint, no apareix com a tal perquè hem deixat de cultivar la consciència - que és la clàssica definició de l'autèntica filosofia, des dels grecs i els llatins a l'Occident.

L'objecció de consciència no es limita només als militars - i, en les democràcies, la responsabilitat és major. No els passem la responsabilitat només a ells. N'hi ha prou amb què les autoritats declarin una guerra perquè tothom se senti obligat a col·laborar-hi? Encara vivim, però, en una cultura de guerra, per més que ho disfressem amb eufemismes tals com profit individual, competitivitat, avantatges econòmics egoistes, privilegis monetaris, etc.

Occident ha bombardejat el bressol de la seva mateixa civilització. Després de 6.000 anys ja es veu cap on ens porta aquesta cultura de guerra. Aquesta cultura s'auto-destrueix - i això té un gran valor simbòlic. La cultura de la pau exigeix un canvi d'estil de vida; una nova concepció de la vida humana. Havent tocat fons, la humanitat té a les seves mans el destí de la seva felicitat - i de la seva supervivència. La pau no s'aconsegueix amb una simple victòria militar. Hem de continuar la reacció espontània d'una majoria de la humanitat contra els tambors de la guerra amb una reacció personal envers la melodia de la pau. Ens cal un seriós examen de consciència i de consciència.

Món del treball

En els darrers anys ens hem acostumat a sentir parlar del món laboral en termes exclusivament numèrics. Es diu molt sobre la creació de nous llocs de treball, però poques vegades es fa referència als salaris precaris, les hores extres sense cobrar o l'ús indiscriminat de contractes temporals que acompanyen aquests nous llocs. Massa vegades s'obliden les necessitats reals de les persones mentre treballen, i això té efectes sobre la nostra salut mental i les nostres esperances.

Els que treballem cada cop tenim menys voluntat d'organitzar-nos per millorar el nostre entorn de treball. Les empreses on tenim capacitat de decidir són ben poques, menys encara a mesura que el món de l'empresa es va fent més complex i els centres de treball s'atomitzen. Per acabar-ho d'adobar, la majoria del sindicalisme que es practica avui dia ha perdut el seu sentit original de consciència de classe i

ALTERNATIVES EN LA VIDA QUOTIDIANA

organització d'igual a igual. Fa l'efecte que els sindicats majoritaris estan massa lligats de mans i peus a les subvencions de l'Estat, i el sistema de delegats sindicals fa que les relacions internes es tornin molt burocràtiques.

Malgrat aquest panorama, disposem de propostes interessants que ens poden ajudar a controlar la nostra situació laboral i integrar-la harmònicament a les nostres necessitats. El camí cap a les 35 hores o l'auge de cooperatives i societats laborals on les decisions es prenguin més democràticament són un reflex d'aquesta voluntat transformadora i de millora de la qualitat de vida. Els projectes d'inserció laboral per a expresos o persones sense sostre són un altre dels grans de sorra per dignificar la vida dels qui pateixen amb més intensitat els estralls del sistema econòmic i polític imperant.

ELS EFECTES DE LA GUERRA: Polítics

Kosovo: apunt sobre la inutilitat de les guerres

Josep Antoni Delgado

Ex-Director d'Administració de l'Assemblea de Kosovo

La guerra no serveix per a solucionar els veritables i més profunds problemes que es diu pretendre quan es declara. La raó d'una guerra sols la veiem en elements pertanyents al camp de la indignitat, al de la malaltia

psíquica (fenomen que -com és sabut- no afecta sols a persones sinó també a comunitats) o al del benefici material o espiritual particular de certes persones o grups.

Amb la caiguda del sistema socialista, a Iugoslàvia pren força la realitat plurinacional; la desintegració és ràpida. Eslovènia, Croàcia, Macedònia, Bòsnia i Hercegovina... La segregació va anar precipitant-se de la manera anunciada amb què cauen les fitxes del dòmino disposades a tal efecte. Sèrbia i, per extensió, Montenegro es van convertir en el residu vivent del què havia estat aquest gran invent que va ser la República Federal, netament conjuntural i pantalla dels molts inconvenients que contenia. Al fulgurant i poc cruent pas a la independència d'Eslovènia, el va succeir la de Croàcia, on l'existència d'una important minoria sèrbia, fortament vinculada a territoris determinats, va fer esclatar una sagrant guerra civil en què croats i serbis van tenir ocasió d'expressar vells odís.

Terrible guerra, preludi del que immediatament havia de ser el drama de Bòsnia i Hercegovina. El paper de la comunitat internacional: vacil·lació, política de fets consumats, actuacions en base a un preposicionament estratègic en una zona que tant havia de canviar... A Bòsnia i Hercegovina vàrem veure, i encara es poden comprovar els seus efectes, l'enfrontament a tres bandes més virulent que ens podríem imaginar (inimaginables, fins i tot, certs episodis) en l'Europa de finals del segle XX. Serbis, Croats i Musulmans (sembla que principalment els dos primers; és clar, els seus grups armats) van destil·lar una violència tal que va fer envermellar les consciències de la política exterior europea i la dels seus estats.

1999. Kosovo. Habitat per població d'ètnia albanesa com a grup majoritari i per serbis com a minoria més important. La puixant majoria albanesa, desitjosa d'autogovern, havia vist com era abolida l'autonomia política de la qual havia gaudit des de l'època final de Tito i com havia estat apartada de l'Administració pública i pràcticament proscribida la seva cultura. El poble serbi, immers pels seus dirigents en una boja creuada nacionalista i

d'afirmació davant la resta de comunitats de la malmesa República Federal de Iugoslàvia s'havia replegat progressivament en la seva prepotència sobre els albanesos de Kosovo. Aquests, organitzats d'una manera eficaç, van crear una administració paral·lela no oficial, amb el seu propi sistema educatiu, sanitari, de recaptació de tributs... Segurament era l'única sortida que tenien per a seguir existint i manifestant-se com a poble.

També havia nascut la UCK, l'Exèrcit d'Alliberament de Kosovo, i havia començat a plantar cara amb accions terroristes a la representació sèrbia en el país. Els Estats Units (i potser també alguna altra potència europea) van instigar, fomentar i recolzar la UCK, caient en un parany tan habitual en les relacions internacionals: a mig i llarg termini, no sempre els enemics dels meus enemics són els meus amics (vegi's el tan al·ludit cas de Saddam Hussein, armat pels Estats Units d'Amèrica en el moment del seu enfrontament amb l'Iran).

La comunitat internacional, esperonada per l'opinió pública suposadament plasmada a la premsa, i amb la sensació d'haver fet el ridícul més espantós durant la guerra de Bòsnia, va tenir por que es reproduïssin els

fets del territori veí, i va disposar-se a fer quelcom. I això va resultar ser portar als serbis a negociar amb els albanos-kosovars a Rambouillet, forçar que no acceptessin les condicions de la negociació i iniciar les mesures de força bombardejant durant 76 dies Belgrad i d'altres ciutats i enclavaments situats a Sèrbia i a Kosovo. Efectivament (no pretendré demostrar jo ara aquí el que altres com Noam Chomsky ja han demostrat i difós) si com-

darrer decenni. I la violència de l'OTAN va ser aplaudida per alguns sectors "progressistes" europeus, els quals veien en la causa kosovar una causa justa i en la UCK un veritable exèrcit d'alliberament. I va arribar la pau dels vencedors. I amb la pau, l'època de poder interí de les Nacions Unides, en la qual es va dictar un marc constitucional d'autogovern amb la intenció de fomentar que les forces polítiques, alguna d'elles grup armat reconvertit, avancesin en la institucionalització de no se sabia què, atès que hi havia, hi ha, una perillosa indefinició de la sortida que es pot donar a la situació. Cap de les que es poden pensar és viable (independència, tornar a Sèrbia, seguir administrat per la UNMIK...). I la possibilitat de més enfrontaments roman latent.

Es podria intentar justificar la intervenció armada i els seus "danys col·laterals" amb l'argument que va ser la manera d'aturar la cruel violència que s'hi donava. Però ni tan sols aquesta raó serveix, especialment si tenim en compte que el pitjor de l'enfrontament entre els bàndols, el pitjor del que s'ha anomenat "neteja ètnica", "genocidi", etc, fet per les forces sèrbies, va venir com a efecte (no com a causa) dels bombardejos i de la situació d'acorralament creada als serbis (a vegades no sols al seu govern sinó a la societat en el seu conjunt).

La població albanos-kosovar va aplaudir amb emoció l'entrada de les forces internacionals i la implantació d'aquesta mena de "protectorat" encara avui existent. Però massa sovint aquelles van ser rebudes com una victòria sobre la minoria sèrbia de Kosovo i com una manera d'eliminar-la del panorama de la zona. I van passar a ser les víctimes, els qui tenen de facto els drets més elementals disminuïts. I és que algunes guerres la única pobra virtut que tenen és la de postergar el problema cap al futur, amb una pantalla que salva la consciència dels qui la promouen. D'altres, ni tan sols això.

ELS EFECTES DE LA GUERRA: Sanitaris

Gino Strada

Cirurgià, fundador d'Emergency

Han vençut

L'aliança de fa quinze anys ha estat destronada. El dictador, al qual van ajudar a arribar al poder i al qual van armar perquè matés la seva pròpia gent, ha desaparegut.

No se'n sap res més, almenys per ara. Potser s'ha escapat dalt d'un camell, ràpid com la moto del mullah Omar o la "zodià" d'Osama. Estaran, tots ells, en un altre "Estat canalla" que aviat serà bombardejat i envaït per haver-los ofert protecció, tot plegat per tal que el gran i tràgic joc pugui continuar.

L'Iraq ha estat "alliberat". Ara han imposat la seva dictadura, l'anomenaran "democràcia" i reconstruiran allò que han destruït

Han vençut, els nous bàrbars. Amb les seves armes de centenars de milions de dòlars, amb la tecnologia que hi veu en la foscor i pot sentir un murmur a milers de quilòmetres, han estat capaços de desmuntar un exèrcit de desgraciats dotat d'"armes mortíferes de destrucció massiva": ametralladores i tancs de fa vint anys.

L'Iraq ha estat "alliberat". Ara han imposat la seva dictadura, l'anomenaran "democràcia" i reconstruiran allò que han destruït. Els marines han guanyat la guerra, resultat que ja es dona per descomptat, tot i que la guerra encara no hagi acabat, tot i que, com ha dit el seu President, els quedi encara "feina per fer".

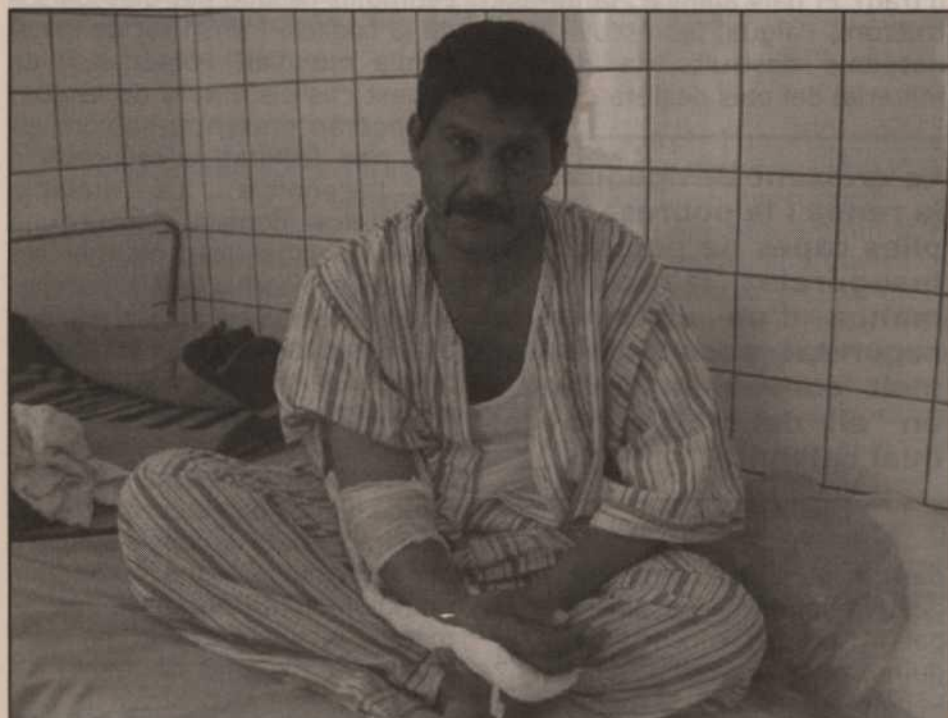
Encara no ha acabat ni tan sols la guerra mediàtica. Han mostrat ira-

quians amb banderes estrellades i ratllades, festejant al pas dels tancs, oferint flors als soldats. Però no ens han mostrat -almenys en la majoria de televisions- les manifestacions espontànies de protesta, la gent demanant aigua i menjar. Tampoc ens han mostrat les famílies mortes sota els bombardejos o mutilades per les bombes de fragmentació.

Per primera vegada hem assistit a la vergonya dels periodistes incrustats, els que formen part de les tropes i van seguint els militars. Un fet nou, simbòlic i també clarificador: l'arma de la informació ha esdevingut també la informació de les armes. En el fons, amb mètodes diferents, fan la mateixa feina, tenen el mateix objectiu. Una pretén matar cossos i l'altra pretén matar cervells.

Ni tan sols ha acabat encara la guerra humanitària. Els militars i els periodistes incrustats cada dia a les cinc de la tarda fan la reunió de coordinació de les ajudes humanitàries. És fonamental que siguin ells, els assassins, els qui facin creure que són ells mateixos els qui ajuden els ferits, els ferits per les seves bombes. I el "món humanitari" els segueix el joc -la Creu Roja en primer lloc-. Es deixa coordinar i acata ordres. Mentrestant, els periodistes prenen apunts.

Les "ajudes" arribaran, escortades per militars i aclamades pels periodistes de la cort. Aquells que han portat la devastació decidiran què reconstruir i quan fer-ho

Hospital de Sulaimaniya, Iraq

Hospital de Karbala, Iraq

Resulta poc rellevant que les organitzacions humanitàries hagin estat absents en grandíssima mesura, que no hi hagi ajudes per a la població iraquiana, que està experimentant per primer cop una realitat de tercer món.

Les "ajudes" arribaran, escortades per militars i aclamades pels periodistes de la cort. Aquells que han portat la devastació decidiran què reconstruir i quan fer-ho. També aquesta vegada, com va passar a Kosovo i a l'Afganistan, els diners de la guerra estaran allà, disponibles, i arribaran moltes organitzacions "humanitàries" a repartir-se'ls, a participar del circ.

Jo no m'hi veig en cor, i crec que Emergency hauria de quedar-se'n al marge. M'agradaria saber què pensen aquelles i aquells que ens donen suport, saber si comparteixen el nostre punt de vista, el de no tenir res a compartir ni a repartir amb aquells que practiquen la guerra, amb aquells que la defensen, amb aquells que l'alaben, amb aquells que la descriuen com quelcom potser dolorós però en el fons útil i necessari.

Crec que les organitzacions humanitàries no s'haurien de barrejar amb tot això, ni anar de la mà de qui mata cossos ni de qui mata cervells. Crec que haurien de rebutjar amb indignació el rol que els volen assignar, el de completar

l'obra matant també les consciències. Malgrat tot, no succeirà.

Tots a favor de la guerra, tots a fer-ne apologia, tots humanitaris: els militars, qui n'opina, els showmans televisius. A partir d'avui no utilitzaré mai més la paraula "humanitari". No sé si en trobaré una altra, però aquesta no l'utilitzaré més. Me n'avergonyixo.

Crec que haurien de rebutjar amb indignació el rol que els volen assignar, el de completar l'obra matant també les consciències.

L'equip d'Emergency ha estat a Karbala, ciutat santa dels xiïtes. Hi hem portat tonelles de fàrmacs per l'hospital de la ciutat, que es troba en condicions desastroses degut al desinterès del règim de Saddam, a la crueltat de l'embargament i a la violència de la guerra.

Hem fraternitzat amb la gent de Karbala, amb les seves autoritats civils i religioses i amb els metges de l'hospital. Hem decidit que Emergency construirà un nou centre on plegats guarirem les víctimes de la guerra i atendrem les urgències quirúrgiques. El nou centre, que estarà llest al llarg d'aquest any, s'anomenarà "Salam", Pau.

ELS EFECTES DE LA GUERRA: Econòmics

Economia i guerra

Miren Etxezarreta
Economista

Les relacions entre l'economia i la guerra són complexes. No és tan senzill com per poder dir: "el cost de la guerra és de X milions de dòlars", sinó que les connexions són molt més complicades i impossibles de quantificar en una xifra. Una consideració econòmica de la guerra exigeix, per una banda, afirmar que les guerres actuals són en últim terme producte de les contradiccions de l'economia capitalista que busca per sobre de tot el benefici privat; per altra banda, es pot intentar descriure algunes de les conseqüències econòmiques de les guerres.

Les contradiccions del capitalisme són a la base de les causes més immediates de les guerres. El capitalisme funciona principalment per obtenir beneficis que es reinverteixen per seguir obtenint-ne més, i això porta a la seva expansió permanent. En determinats moments, i per raons que no podem detallar aquí, aquesta expansió es troba en dificultats que acaben portant als governs dels països que allotgen aquests capitals a lluitar entre si, o amb altres països, pel control dels recursos naturals, per controlar mercats importants

Les guerres actuals són en últim terme producte de les contradiccions de l'economia capitalista que busca per sobre de tot el benefici privat

o per mantenir una hegemonia econòmica, política i militar que permeti que els principals capitals del seu país puguin seguir acumulant sense parar. Encara que en tots els períodes de la història hi ha hagut guerres, al capitalisme les guerres es deuen a aquesta permanent necessitat d'expansió i a les seves limitacions i contradiccions.

Tot aquest procés és complicat i indirecte, i no és fàcil detectar-lo perquè s'expressa de forma diferent en cada ocasió. En l'agressió dels EEUU a l'Iraq es poden detectar diverses raons vinculades a l'economia:

a) el control futur del petroli és una causa molt important per raons econòmiques i militars -no es pot mantenir un imperi militar sense petroli- però no l'única. També l'extens arsenal militar que posseeixen fa necessària la

seva utilització perquè el complex industrial militar que el produeix pugui fer negoci amb la seva reposició.

b) sembla bastant possible que la necessitat de Bush i el seu govern de legitimar-se al seu propi país hagi impulsat la idea d'una guerra. La creixent desigualtat en la renda i la pobresa d'àmplies capes de població, la inseguretat laboral i la manca d'un sistema de seguretat social, han fet molt convenient inventar un "eix del mal" contra el qual cal lluitar. L'atac a l'Iraq ha reforçat la posició dels governants, fent oblidar als nord-americans molts problemes reals de la seva economia i la disminució dels seus drets civils.

c) probablement la causa més profunda de la guerra sigui l'intent de mantenir l'hegemonia dels EEUU (i els capitals que constitueixen els seus grups dominants) davant dels interessos econòmics dels països que poden constituir un perill en el futur (la Xina i l'Índia, principalment, però també Rússia i la vella Europa), i això ha portat al govern fonamentalista dels EEUU a iniciar una profunda i àmplia operació d'afirmació del poder a nivell mundial.

Tots aquests aspectes no es consideren quan es menciona el "cost de la guerra", però formen part del mateix.

Pel què fa al cost concret de la guerra -l'armament, el transport de les tropes, el seu manteni-

ment- la quantificació és difícil... Quan s'acaba la guerra per computar-ne el cost? Em resulta impossible aproximar una xifra, però sigui la que sigui, l'hauran de pagar els contribuents d'EEUU i que, molt probablement, suposarà la disminució dràstica d'una despesa social que ja ha estat molt retallada. Seran les capes més pobres del poble les que pagaran el cost de la guerra, perquè ara ni tan sols no hi ha el recolzament econòmic dels països àrabs com al 1991. També nosaltres en pagarem una petita part, corresponent a la despesa de les tropes "humanitàries" que ha enviat el govern del PP.

Però, algú s'ha parat a considerar el cost de la guerra pel poble d'Iraq? El país anihilat, la infraestructura, l'aigua, les escoles, els hospitals destruïts, la riquesa material del país desfeta en gran

La creixent desigualtat en la renda i la pobresa d'àmplies capes de població, la inseguretat laboral i la manca d'un sistema de seguretat social, han fet molt convenient inventar un "eix del mal" contra el qual cal lluitar

part. Amb quina capacitat productiva compten ara per refer el país? Com es recuperaran? De quina base material disposen? Per no esmentar els costos com la possible pèrdua del laïcisme i el desenvolupament de l'integris-

me islàmic, a més de la pèrdua de milers de persones i la desestructuració de la població. Pot algú pensar que una població, de la qual una bona part és mantinguda amb una limitada ajuda internacional, pot constituir una població dinàmica i emprenedora per la reconstrucció? A més, quin serà l'estat que s'organitzarà i d'on sortiran els diners per recuperar el benestar de la població? Una reestructuració dirigida per l'agressor, quin pes concedirà a la despesa social pel benestar de la població?

Iniciada i oficialment finalitzada l'agressió, el tema és ara a qui beneficiarà la reconstrucció, els estadis inicials de la qual s'estima que poden moure entre 25.000 i 100.000 milions de dòlars (on és la racionalitat d'un sistema que destrossa el que està construït per tornar-ho a construir amb aquesta magnitud?) Escandalosament, ja es veu que les grans empreses de la construcció dels EEUU han pres posicions per aprofitar-se'n -a l'empresa Betchel, ben relacionada amb Bush i estretament connectada amb Rumsfeld, se li ha adjudicat un contracte de 680 milions de dòlars- però segurament les empreses d'altres països pretenen participar també del pastís. Sens dubte Aznar pretindrà també que algunes empreses espanyoles aprofitin la conjuntura, que a més de respondre a certs interessos econòmics els permetria argumentar que està millorant l'economia del país.

És possible que aquests beneficis estimulin l'economia dels països de la coalició i fins i tot de l'economia mundial? Potser sí, i en aquest cas els autors de la guerra podran presentar-se com els que han facilitat la recuperació de l'economia. La malaltia prebèl·lica donarà pas a una millora postbèl·lica i els mercats financers internacionals recuperaran el temps perdut en aquests últims sis mesos, com va succeir després de la II Guerra Mundial -trist sistema econòmic el que necessita de les guerres per mantenir la seva prosperitat. Però és també dubtós que la reconstrucció de l'Iraq tingui la força suficient per arrossegar una economia mundial estancada. No és el mateix reconstruir Europa, com va succeir als anys cinquanta del segle XX, que reconstruir un país petit i marginal que no forma part del centre del sistema.

ELS EFECTES DE LA GUERRA: Econòmics i socials

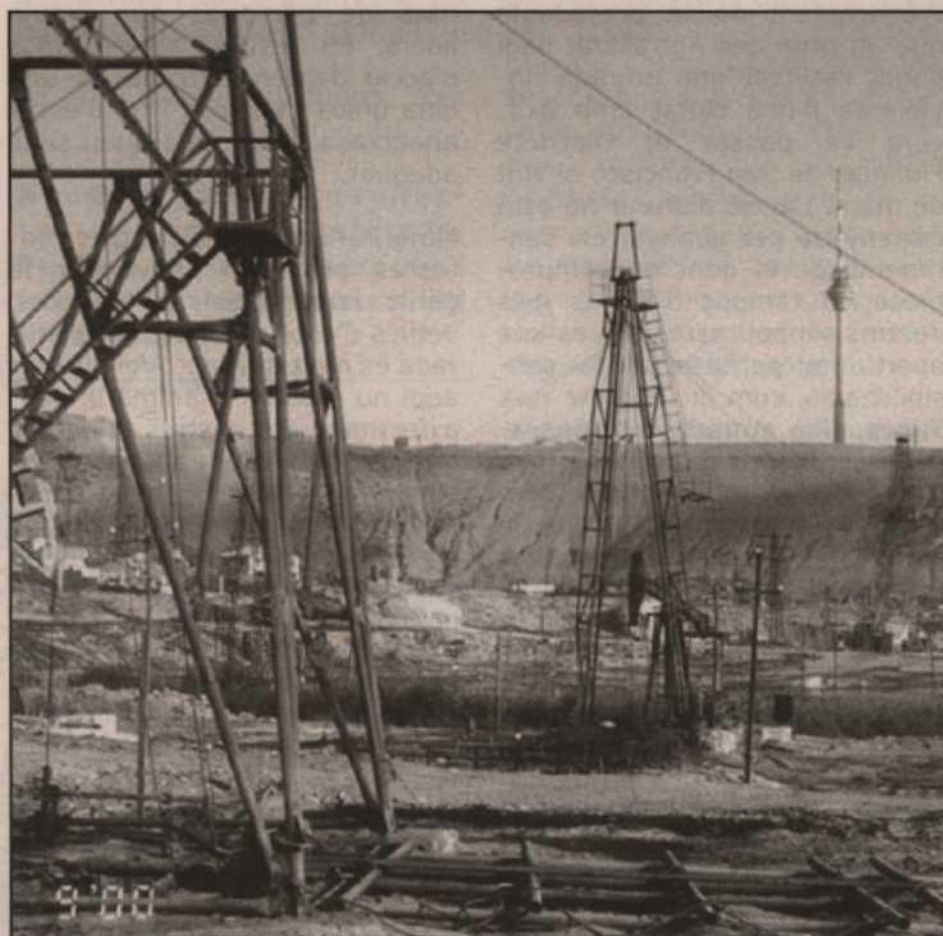
El repartiment del pastís

Mariano Marzo
Catedràtic d'estratègia

Els governants dels països consumidors de petroli amb prou feines poden dissimular les seves esperances que un Iraq amic inundi de cru els mercats, de manera que provoqui una reducció significativa del seu preu. D'altra banda, les grans petrolieres saben que no poden perdre l'oportunitat de participar en la rehabilitació i la posada a punt de la indústria iraquiana del petroli. La seva ràpida reconstrucció no només tindria efectes beneficiosos per als preus del cru, sinó que la demanda de grans inversions estrangeres per incrementar la producció podria esperonar l'Àrab Saudí a accelerar la seva expansió per tal d'assegurar-se la condició de primer productor de l'OPEP. Kuwait i altres països del Golf es veurien també forçats a revisar la seva legislació per implicar capital i tecnologia estrangeres en el desenvolupament dels seus camps. El nou Iraq podria, doncs, actuar com a catalitzador d'una presència creixent de les companyies estrangeres a l'Orient Mitjà, una regió que ostenta costos d'exploració i producció mínims (2-3 \$ per barril) i conté el 65 % de les reserves del planeta. Cal recordar que any rera any, per acontentar els seus accionistes, les superpetrolieres nascudes de les recents fusions han d'incrementar constantment la producció sense oblidar-se de reposar i ampliar les seves reserves.

En aquest context, i per a mortificació dels EE.UU, les petrolieres dels quals no han trepitjat des de fa dècades sòl iraquiana, Bagdad ha signat acords per valor de 19.400 milions de \$ amb empreses d'una vintena de països; entre aquests, que en conjunt busquen incrementar la producció de cru en 3.520.000 barrils per dia, destaquen els que s'han assolit amb la francesa TotalFinaElf, un consorci rus encapçalat per Lukoil i un altre consorci xinès liderat per CNPC. Aquests acords impliquen inversions de 7.500, 4.000 i 2.700 milions de \$, respectivament.

Tant de bo m'equivoqués, però podria ser que aquests i altres interessos comercials, i no la recerca d'una solució pacífica del conflicte, hagin constituït el motiu real que impulsa l'actual oposició dels governs de França, Rússia i la Xina als plans bèl·lics de l'administració nord-americana i els seus aliats. Després del derrocamment de Saddam, les empreses dels tres països citats podrien perdre la posició d'avantatge adquirit i que els seus contractes es convertissin en paper mullat. Els líders de l'oposició iraquiana han deixat clara la seva postura al respecte: consideren il·legals tots els acords petroliers signats després de la imposició de les sancions de les Nacions Unides l'any 1990, i asseguren que no seran res-

pectats pel nou govern de Bagdad.

Si tenim en compte la reiterada falta d'escúpols humanitaris dels governs de Rússia i la Xina, i la tradicional sincronia entre la política exterior francesa i els interessos de les seves petrolieres (¿us recordeu dels suport al Marroc en el cas del Sàhara Occidental?) coincidireu amb mi que hi ha raons per sospitar que estem assistint a

l'escenificació d'un desacord que tan sols persegueix un objectiu: aconseguir de l'administració nord-americana que, a canvi del "nihilobstat", se'ls garanteixi la presència en el repartiment dels pastís del petroli iraquiana. El temps dirà ai aquestes sospites són fonamentades. De tota manera, benvinguda sigui qualsevol iniciativa, sincera o no, que impulsi el diàleg enfront de la bogeria de la guerra.

Postguerra o preguerra?

La coalició que el dia 20 de març va endegar l'atac sobre l'Iraq va justificar la seva acció basant-se en tres arguments: les relacions del règim de Hussein amb la xarxa terrorista d'Al Qaida; la suposada existència d'armes de destrucció massiva no declarades per part del govern de Bagdad, i la constant i criminal conculcació dels drets humans per part de l'esmentat règim. A hores d'ara, ni la primera ni la segona de les raons esgrimides han estat demostrades. Pel que fa a la tercera, malgrat que són nombrosos els informes que expliquen com Saddam Hussein ha estat efectivament responsable, al llarg del seu mandat, de nombroses viola-

cions dels drets humans, utilitzar aquest argument obre, entre d'altres, el següent interrogant: vol dir això que ara serà legítim atacar i ocupar militarment qualsevol país on es conculquen els drets humans (i la llista és llarga)? En altres paraules, acceptant com a vàlida la premissa que la impunitat i la conculcació dels drets humans és una actitud que cal combatre en qualsevol circumstància, i sigui quin sigui el color polític del perpetrador, la qüestió és: garanteix l'atac militar sobre l'Iraq que el futur d'aquest país s'encaminarà ara cap a la construcció d'una pau justa, sostenible i duradora? La meua impressió és que més aviat no. És

més, la manca de legitimitat pel que fa a les raons esgrimides per a dur a terme l'atac té, com a mínim, tres conseqüències clares. A escala local, creix la percepció que l'atac va ser una simple excusa per a controlar militarment i comercial els pous d'extracció de petroli iraquians (de fet són les úniques instal·lacions que els marines estadunidencs s'han esmerçat en protegir); a escala regional es consolida també la percepció que l'atac tenia una segona motivació oculta que era la d'establir un nou equilibri de forces a la regió que afavorís els interessos del govern d'Israel; i a escala internacional, finalment, sembla també força clar que l'a-

tac, conduït al marge de la legalitat i de l'opinió pública mundials, pretenia consolidar l'autoproclamada visió dels Estats Units en tant que 'la' superpotència mundial, l'imperi, al qual la resta del món ens hem de sotmetre, si no volem ser considerats integrants de 'eix del mal'. Sigui com sigui, les conseqüències socials d'aquest atac combinant les tres dimensions (local, regional i internacional) fan que sigui força raonable pensar que, més que davant d'una postguerra destinada a garantir la construcció d'una pau justa i duradora, ens trobem davant d'un nou escenari de preguerra (o pregueres) que molt probablement trascendirà l'àmbit territorial iraquiana.

Raül Romeva

Escola de Cultura de Pau (UAB)

CONFLICTES OBERTS: Les mobilitzacions als EEUU

Un moviment transversal és important per a vèncer

Bill Simpich
Advocat de drets civils

Pràcticament no té precedents que un grup descentralitzat hagi pogut realitzar una aturada no-violenta d'una ciutat amb èxit, com va passar al Districte Financer de San Francisco el vint de març. L'acció d'aturar no està dissenyada per guanyar els sentiments de la gent no compromesa, ni tampoc d'alguns dels nostres simpatitzants. No és una oportunitat perduda per fer sensibilització, com diu el New York Times. Una aturada està pensada per liderar amb l'exemple. L'objectiu d'una protesta com aquesta va molt més enllà de manifestar la ràbia immediata: vol inspirar el moviment d'activistes i demostrar als grups de poder que són vulnerables. Que jo sàpiga, l'única vegada al llarg de la història dels Estats Units que els grups d'afinitat (grups més organitzats per interessos comuns o similituds que formen part del mateix Moviment contra la guerra i per la justícia global) han aturat durant bastant temps una àrea geogràfica significativa -en lloc d'un edifici- va ser a la reunió de l'OMC a Seattle el 30 de novembre de 1999.

L'estratègia necessita grups petits que es responsabilitzin de bloquejar una cruïlla i després siguin capaços de mantenir tallada tota una àrea, alhora que creïn un ambient capaç d'animar persones simpatitzants perquè s'hi afegeixin. El concepte és senzill, però es necessiten cente-

nars de persones que siguin líders. En resum, aquest tipus d'acció descentralitzada és una eina única i valuosa i ha d'ésser analitzada i utilitzada quan sigui adequat.

Majoritàriament les nostres protestes pretenen convèncer la gent: concentracions, marxades, vetlles d'espelmes, etc. Una aturada és molt diferent. Vol dir "per aquí no passem" i anima la gent a fer més. Els nostres crítics es queixen que estem alienant possibles partidaris. Estic d'acord que algunes persones, almenys en un primer moment, rebutgen algunes estratègies que els semblen més arriscades, però crec que aquest tipus de crítics no entenen el punt principal. L'objectiu és mobilitzar, inspirar la gent! Vam aïllar el Districte Financer i, a més a més, vam guanyar els policies de San Francisco al seu joc i en el seu propi terreny.

A curt termini, hem d'enfocar empreses i institucions específiques, i educar sobre el motiu empresarial del benefici. Una aturada en una empresa concreta, ubicada dins un edifici sense veïns, pot ser efectiva. El moviment contra la guerra i per la justícia global als Estats Units ha d'enfortir les relacions amb altres lluites com les dels afroamericans i de les classes socials més desfavorides. Un moviment transversal és important

per a vèncer. I no hem d'oblidar tenir com a objectiu també els mitjans de comunicació. Vivim en una època en què el 40-50 per cent de la població americana pensa que Saddam Hussein va jugar un paper clau en l'onze de setembre!

No hem de demanar perdó per provocar aturades. Hem evitat enfrontaments violents gràcies a

la bona organització de la protesta. Esperem poder veure la mateixa acció a l'OMC de Mèxic, al setembre, i a l'ALCA de Miami, al novembre. Aquest any és ideal per unificar lluites contra la guerra, el racisme, la pobresa i la globalització transnacional. Si no ho fem ara, el govern nord-americà farà la guerra contra l'Iran i Síria d'aquí poc temps.

Manifestació als carrers de San Francisco

En el cor de la bèstia

Marçal Solé
Membre del Grup Mobilitzador per a Florència

L'oposició a la guerra és global. A diferents ciutats del món s'han succeït manifestacions i accions de rebuig. El 15 de febrer, dia internacional contra la guerra va ser un dia important. Un parell de setmanes abans, milers de nord-americans prengueren els carrers amb la intenció d'assetjar el govern de Bush. A Washington es manifestaren 500.000 persones. Fou una gran demostració de força.

Les manifestacions que es produïren en varies ciutats nordamericanes foren coordinades per la coalició ANSWER, sigles que en anglès corresponen a la frase "Actuem Ara per Aturar la Guerra i el Racisme". Aquesta coalició porta temps treballant per a la mobilització i la sensibilització.

Quatre dies després dels atemptats de l'11 de setembre, la coalició va ser capaç d'organitzar assemblees i actes per denunciar

una resposta militar contra l'Afganistan. La declaració, signada per intel·lectuals i víctimes dels atemptats, està encapçalada per la frase "No en nom nostre" i va ser una primera iniciativa per començar a trencar el discurs patriòtic dominant de la Casa Blanca.

El moviment contra la guerra del Vietnam aglutinà a diversos sectors de la societat. Fou un moviment de moviments. Huey Newton, líder dels Panteres Negres, va dir, en aquell moment, que "la guerra es derrota a casa". Amb aquesta afirmació feia referència a la necessitat de construir una alternativa als mateixos EUA per debilitar la maquinària de guerra. Aquest mateix esperit és el que impregna l'objectiu del moviment avui.

El moviment contra la guerra que avui fa tambalejar en les enques-

tes la popularitat de Bush pren com a inspiració la batalla de Seattle contra la Organització Mundial del Comerç (OMC), l'abnegació del moviment contra la pena de mort i la radicalització de diversos sectors obrers.

La victòria sobre l'asfalt dels carrers de Seattle inspirà el món sencer i donà empena al moviment anticapitalista. Fou també la demostració irrefutable que als Estats Units no només mengen hamburgueses i es beu Coca-Cola. L'alternativa a la guerra, als Estats Units, va més enllà del rebuig i la negació. És un moviment que busca plantejar alternatives i donar una resposta global a l'ofensiva neoliberal, de la qual, la guerra, n'és una part fonamental. És per aquesta raó que una de les reivindicacions de la coalició ANSWER posa l'èmfasi en la necessitat d'invertir més diners en despeses socials, hospitals i escoles, i no en

armament militar. El dret a la sobirania i el dret a l'autodeterminació dels pobles són altres reivindicacions àmpliament corectades en cada manifestació.

Howard Zinn, activista pels drets civils i contra la guerra durant els anys 60, titulà la seva autobiografia amb la frase: "Ningú pot ser neutral en un tren en marxa". La seva obra parla sobre la necessitat de posicionar-se, de prendre partit, de rebutjar la indiferència. Avui, amplis sectors de la societat nord-americana comencen a treballar sobre aquesta base.

John Catalinotto, membre d'ANSWER, reprèn aquest missatge dient: "Hem après a no dependre dels polítics ni dels governants d'altres països. Nosaltres, nord-americans, som els únics que podem parar aquesta guerra des del centre de l'imperi, units a la resta de pobles del món".

REFLEXIÓ

Després de la guerra

Josep Fontana
Historiador

El general Franks va dir que la de l'Iraq seria una guerra diferent a totes les altres guerres conegudes.

Ho ha estat, però tan desigual que no es pot dir en justícia que hagi estat una guerra, sinó una invasió que l'agressor ha estat preparant durant dotze anys, esclafant la seva víctima per debilitar-la (amb el cost addicional d'uns 500.000 nens iraquians morts per manca d'atenció mèdica a conseqüència del bloqueig).

No ha estat solament una guerra pel petroli, encara que s'usi el petroli per pagar-la, sinó pel poder, per afermar el prestigi dels Estats Units en la seva reclamació d'instal·lar un ordre polític nou on la

No ha estat solament una guerra pel petroli, encara que s'usi el petroli per pagar-la, sinó pel poder, per afermar el prestigi dels Estats Units

seva voluntat sigui indiscutida. L'essencial, han dit William Kristol i Lawrence Kaplan, és el canvi que la guerra pot significar en l'escenari polític mundial: "La

missió comença a Bagdad, però no s'acaba aquí... Va més enllà, fins i tot, del futur de l'Orient proper i de la guerra contra el terrorisme.

És sobre el paper que els Estats Units es proposen de representar en el segle XXI. Es tracta de completar el gran projecte polític d'homes com Wolfowitz, que ha escrit que els Estats Units "han de desa-

ge, o fins i tot d'aspirar a un lideratge regional o global".

És per això, justament, que

Aquesta guerra ens afecta a tots nosaltres. Perquè no és només contra l'Iraq, sinó contra les llibertats de tots

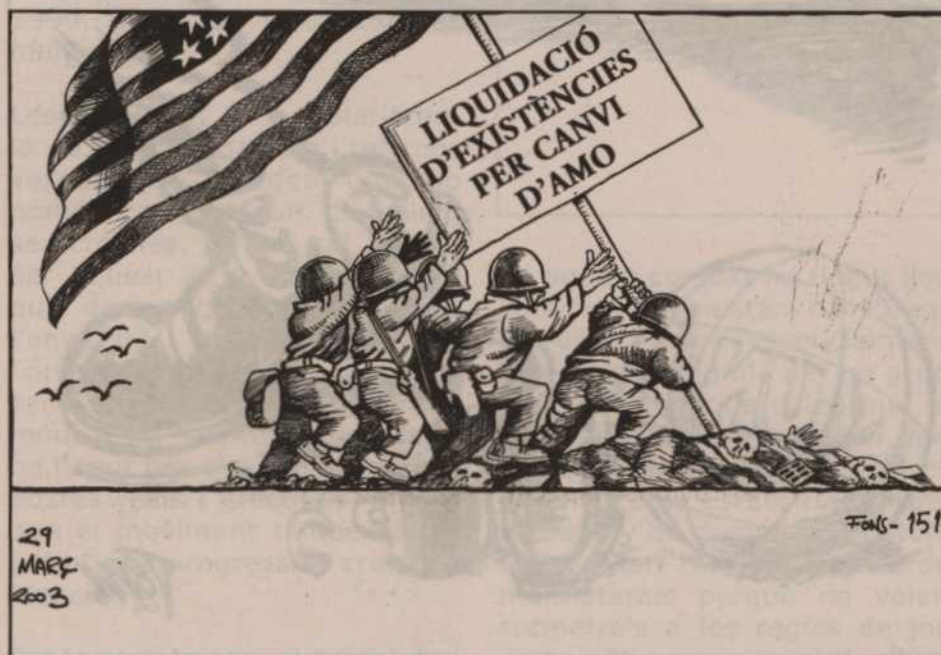
tra les llibertats de tots. I ens cal protestar, no solament perquè callar significaria fer-se còmplices d'una sang vesada injustament, sinó perquè, encara que la nostra protesta sembli que ja no serveix de res quan la invasió ha triomfat, sí que pot valer per fer saber als qui l'han organitzada que no han aconseguit d'atemorir-nos.

Potser els seus còmplices, com Aznar, acceptin aquesta situació de dependència que se'ls ofereix a canvi de les engrunes de botí que els

Potser els seus còmplices, com Aznar, acceptin aquesta situació de dependència que se'ls ofereix a canvi de les engrunes de botí que els puguin repartir

puguin repartir, que no seran gaire més que engrunes perquè l'apetència de guany dels vencedors és gairebé il·limitada.

Però la majoria de nosaltres no ho acceptem, i per sotmetre'ns i fer-nos callar hauran de fer moltes més guerres: tantes, que no és possible que totes les puguin guanyar.

Miquel Ferreres

nimar les nacions industrials avançades de qualsevol intent de desafiar el nostre liderat-

aquesta guerra ens afecta a tots nosaltres. Perquè no és només contra l'Iraq, sinó con-

Món de la prevenció i resolució de conflictes

ALTERNATIVES EN LA VIDA QUOTIDIANA

Els més de cinquanta mil presos que hi ha a l'estat Espanyol saben prou bé que el càstig i la violència són moneda corrent en el tracte que reben les persones que es troben en una situació d'indefensió. El sistema penitenciari que tenim no és només sinònim de privació de llibertat i tortures, sinó que implica la vulneració d'altres drets: el dret a l'educació, al treball digne, a la llibertat d'expressió o a la salut i a una mort digna. En línies generals, la presó provoca efectes molt negatius sobre la salut física i mental dels presos, que quan en surten sovint ho fan malalts, desmoralitzats, i sense recursos econòmics i socials per refer les seves vides.

Alguns barris de les grans ciutats viuen episodis intermitents de violència per part de joves que canalitzen les seves frustracions contra els amics, els companys de classe o els adults. Es tracta de respostes que busquen reforçar la pròpia identitat davant la manca de sentit vital en un entorn hostil i competitiu, en què les opcions per als joves de determinades zones són molt limitades. Aquesta situació de violència de barri és la llavor que engendra els petits delictes i la reclusió a presó.

Per resoldre els conflictes cal engegar remeis preventius, encaminats a millorar les polítiques d'educació, sanitat, laborals, d'habitatge, etc. Les persones que amb els seus actes poden perjudicar algú altre han de ser

acollides en un ambient humanitzant, tot el contrari del que es respira a les presons. Una alternativa seria la convivència en petits grups o comunitats i el contacte amb persones molt obertes i disposades a compartir-hi el seu temps i la seva experiència. No és fàcil, però les presons són tan agressives per la dignitat humana, que cal assajar alternatives.

Des d'un punt de vista més ampli, la millor opció per posar fi als conflictes armats és la reconversió progressiva de la indústria de guerra en indústria civil. El comerç d'armes no és l'únic causant dels conflictes bèl·lics, però contribueix a allargar-los i fer-los més complexos. El mateix podem dir dels pressupostos dedicats a la recerca militar, en creixement desenfrenat els darrers anys a l'Estat espanyol. L'objecció fiscal a les despeses militars és una de les formes més poderoses de què disposem per forçar un canvi de rumb en les prioritats dels pressupostos dels governs.

Podeu consultar:

Desdedentro. Periòdic electrònic de difusió de les lluites contra la presó. www.nodo50.org/desdedentro/

Fundació per la Pau. ONG que té per finalitat la instauració progressiva d'una Cultura de Pau. www.fundacioperlapau.org

REFLEXIÓ

No oblidaràs

Meritxell Cucurella
Escriptora

Hiroshima, 1947. Una dona francesa, **a-nònima**, és en aquesta ciutat per fer una pel·lícula sobre la pau. La història comença la nit abans de tornar a la seva terra, quan coneix un japonès: amor breu. Sinopsi de Marguerite Duras, enginyera o arquitecta de l'amor, a partir d'una proposta d'Alain Resnais.

Barcelona, 2003. Una dona iraquiana, Salma, és en aquesta ciutat per iniciar una vida que va començar dies abans que Mrs. Be Alta (i Mr. A), ataquessin la seva terra. És la seva primera nit a Barcelona. Vagareja al ritme de manifestacions que exhibeixen pau i prou guerra. Té una adreça on anar a dormir però cap pressa per anar-hi. Entra en un cinema de reposició. S'hi projecta *Hiroshima mon amour*, de Resnais.

Duras encadena paraules i Resnais, imatges. La història juga amb els desdoblaments entre l'amant japonès i l'alemany i amb els salts temporals, el present d'una dona que roda un film sobre una tragèdia col·lectiva que forma part del passat mentre evoca una tragèdia personal també pretèrita (potser tot és present dins d'ella). Una esplèndida reflexió sobre passat, present i futur.

La primavera de 2003, el 'poder' del món (llegeixi's *a-m-è-r-i-c-a*) va decidir atacar Iraq; l'estiu de 1945 havia decidit fer unes 'proves científiques' sobre Hiroshima i Nagasaki. En seixanta segons van morir seixanta mil japonesos, i un pilot americà, Claude Eatherly. A la primavera, quan tot floreix, pots

morir pel caprici d'uns quants, es diu Salma tot pensant en la seva segurament difunta família. Ha fugit d'un pactat matrimoni i de conèixer l'infortuni dels seus. No en sap res, d'ells. No en sap res, encara, de l'amor.

Unes mans de dona abracen sense presses un cos. Escenaris esgarri-fosos s'hi entreteixen: l'hospital, un museu de calamitats humanes, la reconstrucció del fatídic 6 d'a-

obliden els morts, ens fan tornar als escenaris de l'oblit. I l'oblit és una altra manera de nominar la memòria.

Salma perd els ulls en l'obscura pantalla. Hi ha poca gent a la sala, res insòlit amb el sol que cau a Barcelona. A Bagdad cauen bombes. A Hiroshima també. Li costa seguir el fil. Pensa en la seva història, la que encara ha d'escriure: una feina, un home, fills.

Tom

gost de 1945, cossos mutilats i altres atrocitats. Una veu diu: *Tu n'as rien vu, à Hiroshima*. Una veu que més tard dirà que Nevers és una paraula divertida. Nevers vol dir *mai* en plural. Mai s'oblida un amor mort. Mai s'obliden els morts. Mai ens

Pàgines en blanc.

D'*Hiroshima mon amour* se'n va dir que era pretensiosa. El mínim que es podia objectar a un director que s'aventurava a traduir en imatges el lirisme de la Duras i a fer ficció d'un fet real present

encara en la memòria de l'espectador. Mobilitzacions. Acampades. Cassolades. El poble-públic diu NO. Això passava a Barcelona el 2003, diran els llibres d'història, en una ciutat que recuperava un perfil àcrata que semblava haver perdut. Diran que l'espectacle de la guerra continuava?

Fi. De nou al carrer, Salma passa arran d'una adolescent amb un símbol de la pau pintat al rostre. Tu no saps res de Bagdad, li diria, però calla. Creu que callant oblidarà.

Salma és una invenció, però si existís preferiria pensar que la guerra anunciada que aca-ba/aca-bem de viure/veure és també una invenció, una pel·lícula d'explosions i efectes especials que l'han obligada a veure un diumenge a la tarda, quan la sala és plena de joves avorrits, ví-dues pentinades i parelles que no saben com ofegar les tardes compartides i es llancen dins un pot de crispetes.

Fi. Comença la postguerra, el paisatge del després. Biblioteques buides i museus saquejats. Qui s'ocuparà de recordar el passat si se n'esborren les traces? La memòria? De qui? Tots som Iraq. El nostre fantasma col·lectiu travessa els desolats carrers de Bagdad esquivant guardians que sostenen una Kalàixnikov com qui sosté una cervesa. Aquest fantasma de mil extremitats enviarà ajuda humanitària, però Ali Ismail Abbas haurà perdut els braços per sempre. I *sempre*, com *mai*, és una paraula que fa esfereir.

El món dels infants

ALTERNATIVES EN LA VIDA QUOTIDIANA

Als països enriquits, els infants són un punt de mira molt preuat per a la indústria de l'oci. Mentre que als pobles i a alguns barris populars de les grans ciutats les famílies encara veuen amb bons ulls que la canalla jugui al carrer, la tendència generalitzada és que les famílies busquin recintes tancats perquè els seus fills passin una estona. El tret distintiu dels recintes de joc i entreteniment emergents és que es tracta d'espais on s'hi accedeix pagant una entrada. A això cal afegir-hi l'escàs marge que deixen per a la creativitat i l'enginy, ja que les opcions de triar que té l'infant són molt més limitades que en un context on hi intervenen elements imprevistos, com poden ser el descobriment d'un petit animal en un parc públic o la interacció amb altres infants sobrevinguts a la plaça. Una possible conseqüència de tot plegat és que neguem als més petits l'experiència de la sorpresa, de manera que en el futur no siguin capaços de triar de manera autònoma davant qualsevol situació inesperada.

L'abandonament del carrer no només és cosa dels infants. L'espai públic va perdent la seva funció de reunió espontània i creació de significats, deixant lloc als grans complexos privats (les grans superfícies comercials són avui dia molt més que centres de compra). En la seva obra "Globalització. Les conseqüències humanes" (Edicions UOC 2001), el

sociòleg Zygmunt Bauman ens parla, entre altres coses, de com estem deixant de banda l'espai públic com a àgora de les relacions humanes i de com els dissenys urbanístics de la modernitat hi han contribuït.

El joc és una invitació a la imaginació i els recursos per a jugar són inacabables. La possibilitat de compartir i interactuar mentre es juga ha quedat ressentida per l'auge dels videojocs i altres propostes individualistes. Potser no és qüestió de bandejar determinats jocs i espais de joc, sinó d'obrir els ulls davant formes de jugar més creatives, recuperant la contribució que els jocs tradicionals feien per a la sociabilitat (com per exemple fer castells de sorra o jugar a cuit-i-amagar) i incorporar-hi els valors de cooperació que ens aporten un ventall de noves formes de jugar (el cas més conegut és el dels jocs amb un paracaigudes). Els llocs i coses per a jugar no es redueixen a l'oferta comercial. Hi ha tantes possibilitats com llambordes hi ha als nostres carrers antics.

Recull de més de 800 jocs populars d'arreu del món:
<http://www.lanzadera.com/jocs/>

Jocs per la cooperació i la pau:
http://www.ctv.es/USERS/avicent/Juegos_paz/index.htm

TEMA CENTRAL: L'estat del món

a

Està naixent un nou actor dins la política internacional

Ignacio Ramonet

Director de *Le monde diplomatique*

Què està canviant la guerra contra l'Iraq? Aquesta guerra surt del marc del què s'ha tolerat fins avui. El fet que el país fundador de les Nacions Unides i impulsor de l'antiga Societat de Nacions decideixi no obeir el Dret Internacional trenca i replanteja el sistema general.

En aquesta aventura, els Estats Units s'han transformat directament, i per haver desobeït les institucions que ells mateixos havien aprovat, en un Estat delinqüent. Davant el Dret Internacional són invasors. Practiquen detencions però, amb quina jurisdicció? Aquest Estat militar que estan creant, quins límits tindrà? Els Estats Units estan creant un Estat que es podria comparar a la democràcia militar que existeix a Israel.

Ara bé; la guerra a l'Iraq té relació amb la globalització neoliberal? És clar que sí. La pregunta és: quin tipus de lligam hi ha? Després de la caiguda del mur de Berlín, el procés de globalització va avançar en dos fronts: el front econòmic (representat per acords com el del GATT) que va estenent el model liberal i el

demonstrat que no funcionaven. Aquests dos fronts han anat avançant i consolidant-se durant més de vint anys.

A finals dels anys 90 va començar la resistència a la globalització. La resistència va passar per diverses fases: una primera fase en què la gent va entendre la globalització com a concepte (la paraula "globalització" va acunyar-se cap a mitjats dels 90); una segona fase de protesta que comença a Seattle, el desembre de 1999, però que continua i es multiplica.

Les protestes es popularitzen, la societat s'organitza i tot convergeix en la idea que no només cal protestar. Si volem ser creïbles, també cal proposar aquest altre món possible que demanem. I així sorgeix l'any 2001 a Porto Alegre el Foro Social Mundial, que ve a ser l'assemblea de la gent del món. A les tres reunions que hi ha hagut fins ara, s'han fet propostes reals i efectives, alhora que el moviment també anava patint una progressiva criminalització.

Per la seva banda, el model d'economia de mercat ha entrat en crisi; el cas d'Enron, la davallada de la borsa en són dos exemples. I ha començat a obrir-se un tercer front: el front de la globalització militaritzada. Només cal veure les fortaleses on es realitzen les cimberes del G-8 (escenaris que podrien treure's d'un llibre d'història medieval, quan el poble intentava arribar al castell feudal) o la guerra sense fi al terrorisme internacional. És un estat de paranoia en què tots som sospitosos: vegi's la "Patriot Act" com a exemple més clar de la pèrdua de llibertats... La repressió s'està consolidant com el braç armat de la globalització.

En aquest context ha tingut lloc l'atac a l'Afganistan i a l'Iraq. És una guerra essencialment ideològica, volguda per un grup de dogmàtics que volen que el món sigui com ells creuen que és. És una mostra de la prepotència dels Estats Units i del seu afany de domini. Els Estats Units s'han retirat dels acords multilaterals perquè no volen sotmetre's a les regles de joc democràtiques, per això s'han retirat de les Nacions Unides.

La repressió s'està consolidant com el braç armat de la globalització.

Encara que es parli de coalició, només han aconseguit un grupet d'Estats, i alguns d'aquests no han volgut ni donar el seu nom.

Han comès un crim contra la pau, contra la cultura, contra el Dret Internacional. Volen reforçar la dinàmica de la globalització per controlar els dissidents i, alhora, limitar les llibertats democràtiques però de

Volen reforçar la dinàmica de la globalització per controlar els dissidents i limitar les llibertats democràtiques

moment ja han topat amb dues limitacions importants: d'una banda, el comportament d'Alemanya i França els ha demostrat que el món unipolar no existeix i que, malgrat la seva victòria militar, és possible proposar-ne d'altres (el d'Alemanya-França-Moscú; el que proposa Lula per al Brasil i l'Àfrica del Sud, etc.). D'altra banda, el 15 de febrer ha demostrat la força de l'esperit del FSM. Més de 10 milions de persones van sortir al carrer per protestar i es va demostrar que està creixent un nou actor dins la política internacional. És un actor que seguirà mobilitzat i que seguirà potestant. El proper mes de juny vindrà a Evian en Bush per participar a la propera reunió del G-8. Us animo a tots a preparar-li una acollida digna.

Intervenció a les Jornades sobre drets fonamentals i globalització. Barcelona 26.04.03

Toni Batllori

SITUACIÓ ACTUAL DE CO

Font: Unitat d'Alerta de l'Escola de Cultura de Pau (VV.AA.), *Alerta 2003. Informe sobre conflictos, derechos humanos y construcción de paz*. Icaria Editor. març) de la Unitat d'Alerta que actualitza l'informe anual *Alerta 2003*. Tant si voleu saber com aconseguir l'informe *Alerta 2003*, consultar el baròmetre c

CONFLICTES OBERTS

- (1) - Inici del conflicte
- (2) - Nombre de morts
- (3) - Principals causes del conflicte

ALGÈRIA

- (1)-1992
- (2)-100.000
- (3)-Control polític i econòmic (recursos naturals) dels militars enfront l'oposició islàmica, enfrontaments religiosos i ètnics.

BURUNDI

- (1)-1993
- (2)-200.000
- (3)-Control polític d'una minoria ètnica i dificultats per l'alternança del poder.

COLÒMBIA

- (1)-1964
- (2)-40.000
- (3)-Exclusió política històrica, injustícia social, control sobre recursos naturals i degradació del conflicte pel narcotràfic.

EL CONGO

- (1)-1998
- (2)-20.000
- (3)-Control polític de diferents grups ètnics i fragilitat democràtica.

COSTA D'IVORI

- (1)-2002
- (2)-...
- (3)-Marginació d'algunes regions, fragilitat democràtica, exclusió política, enfrontaments religiosos.

FILIPINES

- (1)-1969
- (2)-21.000-25.000
- (3)-Autonomia vs. independència, marginació d'algunes regions, enfrontaments religiosos.

ÍNDIA (Assam)

- (1)-1989
- (2)-1.000
- (3)-Autonomia vs. independència i control sobre els recursos econòmics.

ÍNDIA (Gujarat)

- (1)-2002
- (2)-...
- (3)-Enfrontaments religiosos.

ÍNDIA (Jammu i Caixmir)

- (1)-1989 (Caixmir)
- (2)-35.000 (Caixmir)
- (3)-Autonomia vs. independència i enfrontaments religiosos.

INDONÈSIA (Aceh)

- (1)-1976
- (2)-7.000
- (3)-Autonomia vs. independència i control pels recursos naturals.

INDONÈSIA (Irian Jaya)

- (1)-1963
- (2)-+ 3.000
- (3)-Autonomia vs. independència, enfrontaments religiosos, colonització demogràfica i control pels recursos naturals.

PAÏSOS AMB CONFLICTE ARMAT: Es considera **conflicte armat** qualsevol enfrontament protagonitzat per grups o comunitats ètniques o religioses que, utilitzant armes o altres mitjans de destrucció, provoquen més de 100 víctimes en un any del país i l'abast geogràfic del conflicte armat, així com el nivell de destrucció generat i els desplaçaments forçosos de població.

PAÏSOS AMB TENSIONS I DISPUTES D'ALT RISC: S'entén per **situacions d'alta tensió i disputes d'alt risc** entre grups polítics, ètnics o religiosos o entre aquests i l'Estat, amb alteracions del funcionament ordinari de les institucions o nes en un any, xifra que en qualsevol cas cal ser relativitzada en funció de la població total del país i l'abast geogràfic de la ten

PAÏSOS AMB PROCESSOS DE PAU O NEGOCIACIONS FORMALITZADES

PAÏSOS AMB CONFLICTES NO RESOLTS: Es considera **conflicte no resolt** aquell que en un moment donat va negociació o en una situació d'impasse, amb el risc potencial que un fracàs polític o diplomàtic possibiliti el retorn als enfrontaments.

PAÏSOS EN SITUACIÓ DE REHABILITACIÓ POSTBÈL·LICA: S'entén per **rehabilitació postbèl·lica**, l'acció a abordar: 1) el reassestament i desmilitarització; 2) la reconstrucció física i dels serveis institucionals bàsics; 3) la resolució de les causes de conflicte. Per considerar com a punt de partida de la rehabilitació postbèl·lica i construcció de la pau, la signatura d'un acord de pau o de fi de conflicte, els compromisos i les agendes que hauran de seguir-se per afrontar aquesta rehabilitació postbèl·lica i la construcció de

CONFLICTIVITAT AL MÓN

Editorial / Escola de Cultura de Pau. La situació de l'Iraq està actualitzada a març del 2003, a partir del *Baròmetre*, publicació trimestral (gener-embre com d'altres publicacions que realitza l'Escola de Cultura de Pau; ho trobareu a: www.pangea.org/unescopau

ANGOLA - REP. CENTREAFRICANA - COLOMBIA - EL CONGO - R. D. DEL CONGO - COSTA D'IVORI - EEUU - FILIPINES - INDIA - INDONÈSIA - ISRAEL - LIBÈRIA - SRI LANKA - SUDAN - UGANDA	23 països
ANGOLA - ERITREA - ETIÒPIA - GHANA - GUATEMALA - GUINEA - HAITÍ - INDIA - IRAQ - ISRAEL - R. D. IUGOSLÀVIA - JORDÀNIA - KENYA - KIRGUÍZISTAN - LÍBAN - MÀLAGA - MARRUCC - MEXIC - MYANMAR - TAIWAN - TURQUIA - XINA - XIPRE	27 països
COLOMBIA - R. D. DEL CONGO - COSTA D'IVORI - INDONÈSIA - ISRAEL - A. N. PALESTINA - RWANDA - SOMÀLIA - SRI LANKA - SUDAN - UGANDA	12 països
ARMÈNIA - REP. DE COREA - R. P. D. COREA - GEÒRGIA - MARROC - MÈXIC - MYANMAR - TAIWAN - TURQUIA - XINA - XIPRE	12 països
ANGOLA - BÒSNIA I HERCEGOVINA - ERITREA - GUATEMALA - E.R.Y. MACEDÒNIA - RWANDA - SIERRA LEONE - TADJIKISTAN - TIMOR-LESTE - R. D. IUGOSLÀVIA	11 països

grups de diversa índole, com ara forces militars regulars o irregulars, guerrilles, grups armats d'oposició, grups paramilitars, etc. En un any. La xifra de 100 morts és només un indicador que s'ha de relativitzar en funció d'altres elements, com la població total de cada país o la població que comporta.

d'alt risc aquells contextos en què es produeixen greus situacions de tensió i polarització social o política, amb enfrontaments armats de l'Estat (cops d'Estat, tocs de queda, i Estats d'emergència), i on la violència suposa la mort de no més de 100 persones al dia a causa de la tensió, així com del nivell de destrucció generat i els desplaçaments forçosos de població que puguin comportar.

donat va tenir caràcter armat i que en la actualitat no s'ha resolt definitivament el contenciós, o que està en fase d'alto el foc, o enfrontaments armats.

ca, l'acció coordinada de diversos actors primaris, secundaris i terciaris, amb o sense mandat o lideratge internacional, encaminada a la resolució de les incompatibilitats de fons; 4) la reconciliació, i 5) la normalització i reinserció en foros internacionals. Se sol parlar de fi de les hostilitats, ja que tot i que tal signatura no signifiqui *per se* la fi del conflicte, si que sol establir el marc, les normes de la pau.

INDONÈSIA (Molucas)

- (1)-1998
- (2)-6.000-13.000
- (3)-Enfrontaments religiosos i colonització demogràfica.

IRAQ-EEUU/ANGLATERRA

- (1)-20 de març del 2003
- (2)-7.000-8.000
- (3)-Militarisme iraquí vs. accés a recursos petrolers, estratègia militar dels EUA.

ISRAEL-PALESTINA

- (1)-2000 (II Intifada)
- (2)-2.000
- (3)-Enfrontaments religiosos, colonització i control per la terra, dilemes de seguretat, reconeixement polític.

LIBÈRIA

- (1)-1989
- (2)-200.000
- (3)-Control recursos naturals i enfrontaments ètnics.

NEPAL

- (1)-1996
- (2)-4.000
- (3)-Control pel poder polític i fragilitat democràtica.

NIGÈRIA

- (1)-2002
- (2)-200 (novembre 2002)
- (3)-...

R.D. DEL CONGO (diàleg inter-congolès)

- (1)-1998
- (2)-200.000
- (3)-Control poder polític, dificultats per l'alternança de poder i control dels recursos naturals.

RÚSSIA (Txetxènia)

- (1)-1991
- (2)-40.000-70.000
- (3)-Autonomia vs. independència.

SENEGAL (Casamance)

- (1)-1982
- (2)-1.200
- (3)-Autonomia vs. independència.

SOMÀLIA

- (1)-1988
- (2)-300.000
- (3)-Absència de pràctica democràtica, lluita pel poder polític regional, confederació vs. federació.

SRI LANKA

- (1)-1983
- (2)-70.000
- (3)-Autonomia vs. independència i diferències religioses.

SUDAN

- (1)-1983
- (2)-1.500.000
- (3)-Autonomia vs. independència, diferències religioses.

UGANDA

- (1)-1989
- (2)-...
- (3)-Messianisme religiós i marginació regional.

TEMA CENTRAL: L'estat del món

Sento indignació i ràbia

Haidi Giuliani

Mare de Carlo, mort a Gènova

Jo només soc la mare de Carlo, i és Carlo qui em dona la veu. Com tantes mares a qui han matat un fill, aixeco la meua veu en el seu nom. Avui sóc a Barcelona, on Carlo havia estat amb 17 anys. Aquí hem sentit parlar de la cultura de la resistència, de dolor i d'indignació, de repressió i de moviments, dels maltractaments de la policia, de Palestina, de Chiapas, d'explotació il·legal a Perú... i jo pensava en la riquesa i energia que es podria utilitzar per construir, per defensar el món de la violència i de la prepotència dels poderosos...

Amb els fons que s'han recollit en nom del Carlo hem pogut endegar algunes iniciatives, com la construcció d'una escola per 550 nens als territoris del Polisario, i començarem a fer pous d'aigua a diverses comunitats de l'Àfrica. Això té un cost de 50.000€ i 8.000€ respectivament. Quant costa una bomba, la destrucció del món, enlloc de la construcció??? És ben clar que la globalització no ha arribat al desert. Sento indignació i ràbia davant de tant malbaratament de riquesa i de vides humanes desaprovades.

Alguns periodistes em pregunten en què ha canviat la meua vida. Jo no sé què respondre. És veritat que hi ha un abans i un després de la mort del meu fill, i des d'aquell dia no puc pensar ni fer res sense tenir al cap la plaça

Limonda, on el van matar. Però abans d'aquella data, el meu cor ja batejava per tots aquells fills morts per la violència que els poderosos apliquen als més pobres.

Jo veig un fill que uneix la Plaça Limonda, on van matar el meu fill, amb les tragèdies de les guerres a l'Afganistan i a l'Iraq. Parlo de paral·lelismes entre personatges com Bin Laden o Saddam, i aquells homes de negre i amb la cara tapada (els Black Block) que van ser vistos parlant amb la policia abans d'infiltrar-se entre la gent. I no parlo dels que trenquen vidres perquè segueixo pensant que trencar un vidre no és tan greu com trencar el cap a algú. Els Black Block no varen ser trobats i en canvi sí que es van ferir, pegar i maltractar manifestants pacífics. I fou assassinat Carlo, que volia aturar una pistola. Bin Laden i Saddam no han estat trobats però, en canvi, el petroli sí...

També veig un clar paral·lelisme entre els soldats americans que maten sense mirar la cara de les víctimes, busquen armes sota la roba de les dones, o destrueixen les cases de la gent pobre i les forces de l'ordre que, a Gènova, apallissaven de la mateixa manera.

Hi ha, a més, el tema de la informació, que ha tingut dues cares. Els qui han dit allò que estaven veient (molts han estat despat-

xats o directament els han disparat) i els que han seguit la informació d'allò que els deien que havien d'informar. El testimoni i la manipulació oficial. Encara que aquí no hi ha un "règim", encara que no hi ha una censura declarada, hi ha una autocensura que té a veure amb aquelles persones que tenen el poder. A Itàlia estem acostumats a les mentides: el nostre president, que n'explica moltes, demostra que quan es repeteixen moltes vegades, passen a ser una veritat.

Aquell qui diu que va matar a Carlo és un carabinier, i la investigació els ha estat encarregada a ells. Evidentment han investigat molt sobre la víctima i molt poc sobre el botxí. Us posaré un exemple: en un munt de documents requisats hi ha una llista dels telèfons que duia Carlo, amb noms i cognoms, i al costat una qualificació; jo en conec alguns, i gent del PC (que té representació al parlament) consten amb la categoria de "l'esquerra subversiva".

Nois que pertanyen a centres socials, també apareixen com a subversius. No puc entendre que el jutge estigui convençut que el meu fill fos un delinqüent, un terrorista perillós pel govern. Jo avui estic orgullosa de ser una terrorista perillosa perquè a la meua agenda hi ha molts noms que pertanyen a l'esquerra subversiva.

Algú vol pensar que Gènova va ser un moment d'espòrica bogeria, però ja hi va haver un fort episodi repressiu a Nàpols. I després de Gènova, a Milà i Turí, els carabinier han carregat, han pegat a joves que no tenien cap mena de culpa. Jo crec que cal fer alguna cosa al nostre país, als nostres països, per defensar els nostres joves, la nostra democràcia i la nostra constitució que va nèixer de la resistència al feixisme.

Això és el que estem intentant, malgrat les dificultats. Hem de fer alguna cosa tots junts, enriquant-nos amb la nostra diversitat perquè aquest moviment avui és molt important i molt fort precisament perquè està unint realitats i consciències molt diverses.

El moviment contra la guerra ha tingut a Itàlia una gran resposta, però hem d'entendre que les guerres al món segueixen i hem de continuar lluitant contra aquesta violència. Nosaltres ho farem en nom de Carlo. El fill que uneix Gènova amb la guerra és el fill que uneix qui diu mentides i continua barrejant les cartes, de qui presenta els agressors com agredits i viceversa; és el fill del dolor, inextingible. Amb el cor continuu plo- rant per tots els fills que moren a Palestina, a Afganistan, a l'Iraq i arreu. La diferència és que ara veig en tots aquests rostres el somriure de Carlo.

Intervenció a les Jornades sobre drets fonamentals i globalització. Barcelona 26.04.03

Aclarim les coses, "boicot" a què? I "preventiu" a quines amenaces?

David Llistar

Observatori del Deute en la Globalització

Partim de la hipòtesi que si afeblim l'economia de qualsevol ens vinculat a la guerra, sigui un país com els EEUU o sigui una empresa com el BBVA, aquest veurà en la guerra un molt mal negoci i se sentirà en certa mesura obligat a reorientar la seva actuació política. El boicot preventiu es dirigeix a tots els productes i serveis qualificables de "guerrers" (implicats en la guerra). Voïè-là les els "estats guerrers" i les "empreses guerreres", com Boeing, Exxon-Mobil, Microsoft o El Corte Inglés.

¿I sobre la base de quins criteris són 'guerreres' algunes empreses? Perquè fabriquen material militar o de doble ús (com Indra o Motorola), perquè inverteixen

en armes (com el BBVA o Caja Madrid), perquè han pagat la campanya electoral de G.W. Bush (com Philip Morris o Microsoft) o perquè són beneficiàries de l'Iraq post-Sadam (BP, Repsol-YPF, Ferrovial), entre altres criteris. Des de l'ODG ens hem encarregat d'investigar, i altres companys del disseny, de les accions al carrer,

dels materials... i ens han aparegut moltes, moltes empreses vinculables a la guerra (veure web). D'entre tantes marques, n'hem escollit 5, les "5 marques del mal": BP, Marlboro, BBVA, la Coca-Cola i la Fox.

I 'preventiu' per què? En el pur estil de la 'guerrilla de la comunicació', hem pres les paraules dels neoconserva-

dors nord-americans i espanyols, i les estem capgirant. En el nostre cas 'preventiu' es refereix a voler-nos prevenir de la lògica d'aquells qui ens duen continuament a una 'guerra permanent'. Ahir Afganistan, avui l'Iraq, demà Corea, sempre Palestina,.....

En definitiva, és un excel·lent moment per a aplicar-nos, readaptar i impulsar descentralitzadament un bon boicot als actors que promouen aquesta guerra criminal. De la mateixa manera que ha sorgit boicot preventiu, moltes altres campanyes germanes han sorgit per tot el món (BoicotUSA, Mother Earth, Addbusters,...).

"Si l'economia nord-americana és

REFLEXIÓ

Eduardo Galeano
Escriptor

La guerra

Seré curioso. A mediados del año pasado, mientras esta guerra se estaba incubando, George W. Bush declaró que "debemos estar listos para atacar en cualquier oscuro rincón del mundo". Irak es, pues, un oscuro rincón del mundo. ¿Creerá Bush que la civilización nació en Texas y que sus compatriotas inventaron la escritura? ¿Nunca escuchó hablar de la biblioteca de Nínive, ni de la torre de Babel, ni de los jardines colgantes de Babilonia? ¿No escuchó ni uno solo de los cuentos de las mil y una noches de Bagdad? ¿Quién lo eligió presidente del planeta? A mí, nadie me llamó a votar en esas elecciones. ¿Y a ustedes? ¿Elegiríamos a un presidente sordo? ¿Sordo ante el trueno incesante de millones y millones de voces que en las calles del mundo están declarando la paz a la guerra?

En 1898, el presidente McKinley declaró que Dios le había dado la orden de quedarse con las islas Filipinas, para civilizar y cristianizar a sus habitantes. McKinley dijo que habló con Dios mientras caminaba, a medianoche, por los corredores de la Casa Blanca. Más de un siglo después, el presidente Bush asegura que Dios está de su lado en la conquista de Irak. ¿A qué hora y en qué lugar recibió la palabra divina? ¿Y por qué Dios habrá dado órdenes tan contradictorias a Bush y al Papa de Roma?

Se declara la guerra en nombre de la comunidad internacional, que está harta de guerras. Y, como de costumbre, se declara

la guerra en nombre de la paz. EEUU ha anunciado una larga ocupación militar, después de la victoria. Sus generales se harán cargo de establecer la democracia en Irak. ¿Será una democracia igual a la que regalaron a Haití, República Dominicana o Nicaragua?

Títulos de los diarios, en los días previos a la guerra: "EEUU está pronto a resistir el ataque". Récord de ventas de cintas aislantes, máscaras antigás, píldoras antirradiaciones... ¿Por qué tiene más miedo el verdugo que la víctima? ¿Sólo por este clima de histeria colectiva? ¿O tiembla

Qaeda. ¿Un criadero de cuervos para que le arranquen los ojos? Los fundamentalistas islámicos lo odian. Es satánico un país donde se ven películas de Hollywood, muchos colegios enseñan inglés, la mayoría musulmana no impide que los cristianos anden con la cruz al pecho y no es muy raro ver mujeres con pantalones y blusas audaces.

¿Sabía usted que el presidente Eisenhower dijo, en 1953, que la "guerra preventiva" era un invento de Adolfo Hitler? Afirmó: "Francamente, yo no me tomaría en serio a nadie que me viniera a

la paz universal? ¿Irak? Irak no respeta las resoluciones de la Organización de la ONU. ¿Las respeta Bush, que acaba de proponer la más espectacular patada a la legalidad internacional? ¿Las respeta Israel, país especializado en ignorarlas? Irak ha desconocido 17 resoluciones de la ONU. Israel, 64. ¿Bombardeará Bush a su más fiel aliado?

Irak fue arrasado, en 1991, por la guerra de Bush padre, y hambreado por el bloqueo posterior. ¿Qué armas de destrucción masiva puede esconder este país masivamente destruido?

Antes, guerra contra Irán, guerra contra los kurdos, ¿era Saddam menos dictador de lo que es ahora? Hasta Donald Rumsfeld lo visitaba en misión de amistad. ¿Por qué los kurdos son conmovedores ahora, y antes no? ¿Y por qué sólo son conmovedores los kurdos de Irak, y no los kurdos mucho más numerosos que sacrificó Turquía?

Durante unos cuantos días, Naciones Unidas cubrió con una cortina el Guernica de Picasso, para que esa desagradable escenografía no perturbara los toques de clarín de Colin Powell. ¿De qué tamaño será la cortina que esconderá la carnicería de Irak, según la censura total que el Pentágono ha impuesto a los corresponsales de guerra?

Y una pregunta final, que pido prestada a John Le Carré: -¿Van a matar a mucha gente, papá? -Nadie que conozcas, querido. Sólo extranjeros.

"La guerra". Article extret de La Jornada, 19-3-2003

Sperk

porque presiente las consecuencias de sus actos. ¿No será esta guerra la mejor vitamina que el terrorismo internacional está necesitando?

Nos dicen que Saddam Hussein alimenta a los fanáticos de Al

proponer una cosa semejante". EEUU es el país que más armas fabrica y vende en el mundo. Es, también, la única nación que ha arrojado bombas atómicas contra la población civil. Y siempre está, por tradición, en guerra contra alguien. ¿Quién amenaza

Món de l'intercanvi cultural i el pensament

Vivim un moment històric d'increment espectacular de la circulació d'idees entre diferents punts del món. Es tracta d'una oportunitat per al coneixement i l'intercanvi cultural, però alhora, com que el contacte entre maneres de veure el món sovint s'esdevé de manera desigual entre països, també correm el perill d'afavorir la uniformitat de pensament, i d'implantar definitivament a punta i punta del planeta els valors més depredadors del pensament occidental. La manera tradicional d'entendre el món de molts pobles de la terra defuig la consideració de l'entorn natural com un recurs econòmic. Aquest és un dels molt llegats culturals que ens enriqueixen, i seria bo considerar la seva inestimable contribució per al nostre futur.

En un entorn més proper, també vivim moments d'estretor del pensament, en què l'accés als mitjans de comunicació de masses és fonamental en la creació de les idees dominants. Davant els continguts unidireccionals que ens ofereixen aquests mitjans, han proliferat les iniciatives a petita escala de foment de relacions de cooperació i intercanvi d'idees i experiències. Els darrers anys s'han anat

ALTERNATIVES EN LA VIDA QUOTIDIANA

articulantes iniciatives associatives innovadores de tot tipus basades en valors de solidaritat, i recuperació i innovació d'arrels culturals. Des de les xarxes d'intercanvi de coneixements, en què les persones s'intercanvien serveis o coneixements sense cap relació monetària, fins al ressorgiment d'espais festius i d'aprenentatge poc convencionals (festes majors alternatives, tallers de cultura popular...).

La creativitat cultural potser viu hores baixes, en part, per l'excessiu ús comercial que fem del nostre temps lliure. Els ateneus, les societats corals o els esbarts ja no formen part de l'oci de la majoria de persones. El retrocés de la participació en associacions de base conviu amb un ús de l'oci orientat a consumir béns culturals (sales de festa, grans sales de cinemes...) Tenim la gran oportunitat de crear coneixement i compartir-lo, però abans hem d'aprendre a fer-ho. En el món educatiu, el lloc privilegiat per emprendre aquest tasca hauria de ser la Universitat. I perquè això sigui possible hem d'entendre la Universitat no només com un lloc on tothom hi tingui accés, sinó també un espai d'efervescència del coneixement que permeti la reflexió crítica sobre la societat.

REVOLTA QUOTIDIANA: Les responsabilitats del govern del PP

Cronologia dels despropòsits

Desembre 2002: Primer viatge de José María Aznar als EEUU on tractarà amb el seu homòleg nord-americà George W. Bush temes com la catàstrofe del Prestige o la situació de les empreses de l'Estat espanyol a l'Amèrica Llatina. Però el tema central d'aquesta reunió és ja la crisi de l'Iraq, emmarcada en el que anomenen "terrorisme internacional" parlant de com afrontar la intervenció a l'Orient Pròxim

27 de gener: Setmanes abans que el cap d'inspectors de l'ONU Hans Blix presentés l'informe que havia redactat, Aznar reconeix per primera vegada que si es produeix la intervenció militar donarà suport als EEUU encara que hi hagi una nova resolució de NNUU i dóna ordre de retirar el personal de l'ambaixada de Bagdad.

30 de gener: J.M. Aznar promou, juntament amb Blair una carta de suport a Bush, que fomenta la divisió política d'Europa front una intervenció militar. Aquesta Carta la subscriuen els líders del Regne Unit, l'Estat espanyol, Itàlia, Portugal, Hongria, Dinamarca, Polònia i la República Txeca.

Es multipliquen les accions i les convocatòries de la ciutadania en contra de l'agressió imperialista a tot el món.

Un sondeig de Gallup Internacional fet a 39 països constata el rebuig de la població mundial a la guerra. A l'Estat espanyol els plans bèl·lics despertaven el rebuig del 74% dels enquestats que contestaven "en cap cas" a la pregunta si estarien a favor d'una intervenció militar.

El consell de Seguretat de les NNUU nomena a l'Estat espanyol per presidir el Comitè Antiterrorista de l'ONU. La candidatura és avalada pels EEUU. El Comitè Antiterrorista es creà el 28 de setembre del 2001 (quinze dies després dels atacs de l'onze de setembre) en virtut de la resolució 1373 del Consell de Seguretat que obliga a 191 estats membres a adoptar mesures antiterroristes. Ha estat denunciat per Amnistia Internacional a causa de les vulneracions dels drets humans que propicien aquestes mesures.

1 febrer: Inici de la repressió sobre el moviment pacifista de l'Estat. 6 membres del col·lectiu antimilitarista Tortuga, d'Alacant, són detinguts per la policia secreta a punta de pistola al mig del carrer, quan duïen a terme una acció pacífica sobre un monument.

5 de febrer: Primera compareixença d'Aznar al Congrés dels Diputats on justificarà i donarà el seu suport incondicional a la guerra de l'Iraq, vulnerant així l'article de la Constitució que diu "que correspon al Rei, prèvia autorització de les Corts Generals, declarar la Guerra i fer la Pau", fet pel qual podria ésser jutjat en el futur.

7, 8 i 9 de febrer: Les mobilitzacions ciutadanes s'estenen. Acampades i Dejunis per la Pau s'estenen per totes les ciutats catalanes. El món del artistes denuncia a l'acte d'entrega dels Premis Goya el seu desacord amb la guerra.

14 de febrer: Segona reunió del Consell de Seguretat de les NNUU. Darrer informe presentat pel cap dels inspectors Hans Blix on especifica la cooperació del govern de Bagdad, en el desarmament que se li exigeix, un gest que encoratja la postura antibel·licista de França, Rússia i la Xina.

15 de febrer: Primera convocatòria mundial contra la Guerra. Gran èxit de la jornada de protesta a tot el món. En un moviment caracteritzat per la seva heterogeneïtat social on estan representats col·lectius d'ideologies ben diferenciades. La ciutadania mundial deixa clar el seu rebuig a la guerra ja sigui amb la resolució favorable del Consell de Seguretat o sense. A Barcelona 1.800.000 persones convocades per la Plataforma Aturem la Guerra ocuparen el centre de la ciutat en una manifestació històrica.

16 de febrer: La Plataforma Aturem la Guerra en un Comunicat públic demana la dimissió del President del Govern, José María Aznar. Continues manifestacions del govern d'Aznar menyspreant la ciutadania i justificant la intervenció.

17 de febrer: França anuncia que farà ús del seu dret de veto com a membre permanent del Consell de Seguretat, si els EEUU insisteixen en realitzar la intervenció militar sobre terres iraquianes. Aquest mateix dia la premsa europea informa de la divisió política del vell continent davant els esdeveniments, es fa pública la Carta de suport als EEUU promoguda a finals de gener pel president J. M. Aznar.

18 de febrer: visita de Jebb Bush, germà del president nord-americà, a Barcelona que agreix al "president de la República Espanyola" el seu suport als EEUU; a més promet beneficis a aquest suport, assenyalant que l'estat espanyol serà participant privilegiat en l'expoliació posterior a la guerra. Jebb Bush serà rebut per uns 200 pacifistes convocats per la Plataforma Aturem la Guerra.

6-7-8 de març: Tancades a les universitats, i pressió dels estudiants pels carrers de les ciutats del país en nombroses convocatòries reivindicatives.

16 de març: Els presidents Bush, Blair i Aznar es reuneixen a la Cimera de les Açores, per posar fi als controls jurídics internacionals establerts des del 1946. En una flagrant vulneració de les regles del joc internacionals. L'endemà retiren la proposta de resolució

davant el Consell de Seguretat, amb la finalitat que no comptés amb la postura, majoritària del Consell, en contra de la intervenció militar.

19-20 de març: De matinada comença la guerra.

22 de març: Segona manifestació multitudinària a la ciutat de Barcelona per aturar la Guerra, es concentraren 1.400.000 persones des de plaça Espanya fins a Pla de Palau, on es senten consignes a favor d'una aturada general i de la dimissió del President del govern espanyol.

27 de març: comença la consulta popular contra de la guerra i l'inici de les cassolades.

9 d'abril: Condemna i indignació mundial pel bombardeig de l'Hotel Palestina on van morir tres periodistes. Deixant clara la postura del Pentàgon sobre els objectius militars de la guerra i la importància del control de la informació. El Ministre de Defensa de l'Estat Espanyol Federico Trillo, recomana la sortida immediata dels mitjans de l'Iraq.

10 d'abril: Vaga i aturada general contra la guerra de seguiment irregular, causada en part per les divergències entre les organitzacions sindicals sobre les diferents convocatòries que es proposen.

Mosaic a la plaça Catalunya

(c) Pere Virgili

REVOLTA QUOTIDIANA: Les responsabilitats del govern del PP

La llarga mà de la justícia

En el rerafons del debat polític i social sobre la guerra a l'Iraq, ara que aquesta sembla esvair-se progressivament i lenta en una ocupació militar del territori per les tropes anglo-nordamericanes-, apareix la possibilitat d'exigir responsabilitat als dirigents polítics que han encapçalat una campanya militar del tot aliena al Dret Internacional. Al rebuig d'un dels principis més bàsics i elementals de l'ordenament jurídic internacional -la prohibició de l'amenaça i l'ús de la força-, cal afegir el més absolut desprec i contra les institucions i els mecanismes consensuats per al manteniment de la pau i la seguretat internacional.

Apareix la possibilitat d'exigir responsabilitat als dirigents polítics que han encapçalat una campanya militar del tot aliena al Dret Internacional

En definitiva, una violació greu, conscient i premeditada de tot allò que els internacionalistes anomenem *Ius ad bellum* -les normes que regulen el recurs a la força armada.

Un cop decidida i declarada l'agressió pel "clan de las Açores", no es van fer esperar les violacions de l'altra part del Dret, el *Ius in bello* -les normes que regulen el comportament dels contendents en un conflicte armat-; violacions que ja s'havien iniciat a l'Afganistan, i que la vergonya de Guantánamo ens va a ajudar a preveure el que la realitat no va tardar a confirmar-nos: els atacs a la població civil, la negligent actuació de les forces ocupants, l'incontrolat retorn de la població kurda, la

impunitat dels saqueigs dels béns històrics i culturals, la manca de previsió en la distribució d'ajut, l'assassinat de periodistes...

La sensació de ràbia que sumen tantes violacions del Dret Internacional fetes d'esquenes i contra l'opinió pública del nostre país, ens porta a la necessitat de reflexionar seriosament al voltant de l'impunitat de les actuacions dels nostres dirigents polítics. La llarga mà de la justícia ha d'arribar als que es volen situar per sobre del bé i del mal.

Diverses iniciatives en aquest sentit circulen ja per internet demanant responsabilitats criminals en base al capítol II del títol XXIII del Codi Penal dedicat al Delictes que comprometen la pau o la independència de l'Estat, i en especial a l'article 590 que tipifica la conducta d'aquell que mitjançant "actes il·legals o que no estan degudament autoritzats, provoqués o donés motiu a una declaració de guerra contra Espanya per part d'una altra potència, o exposés als espanyols a experimentar vexacions o represàlies en les seves persones o els seus béns".

La llarga mà de la justícia ha d'arribar als que es volen situar per sobre del bé i del mal.

També l'article 591 del Codi Penal, que tipifica com a delictes la conducta del qui "durant una guerra en la qual no intervingui Espanya, executi qualsevol acte que comprometi la neutralitat de l'Estat", sembla una base jurídica

Santiago Castellà

Professor de Dret Internacional Públic, URV

AL JUZGADO DE INSTRUCCIÓN NÚM. _____ DE _____
Don/Doña _____, vecino de la ciudad de _____, con DNI núm. _____ con domicilio en _____
Comparezco ante este Juzgado y, en ejercicio del derecho reconocido en el artículo 101 de la Ley Orgánica 6/1985 de Enjuiciamiento Criminal, así como por las prescripciones contenidas en los artículos 259, 264, 265, 266 de la citada Ley Orgánica

EXPONGO:

Que por medio del presente formulo DENUNCIA por escrito por los delitos previstos en los artículos 588 (traición); 590, 591 y 595 (que comprometen la paz o la independencia del estado); 607 (de genocidio); 608, 610, 611 y 613 (contra las personas y bienes protegidos en caso de conflicto armado) del Código Penal, contra José María Aznar López, Presidente del Gobierno del Estado Español.

Que por medio del presente formulo DENUNCIA por escrito por los delitos previstos en los artículos 607 (de genocidio); 608, 610, 611 y 613 (contra las personas y bienes protegidos en caso de conflicto armado) del Código Penal, contra George Walker Bush (Presidente de los Estados Unidos de América) y contra Anthony Blair (Primer Ministro del Reino Unido de Gran Bretaña).

Que los hechos en los que se basa la presente denuncia son los siguientes: José María Aznar López, Presidente del Gobierno, ha vulnerado el artículo 63.3 de la Constitución Española al enviar tropas, naves y aeronaves de las Fuerzas Armadas Españolas a participar en la guerra que los Estados Unidos de América y el Reino Unido de Gran Bretaña han iniciado contra la República de Iraq.

George Walker Bush y Anthony Blair han dado la orden a sus respectivas fuerzas armadas de invadir la República de Iraq -con la complicidad manifiesta de José María Aznar López-, con el propósito de destruir parcialmente un grupo nacional. Los resultados de dicha invasión ilegal (dado que no dispone de ningún soporte jurídico en el ámbito del Derecho Internacional Público) son los siguientes: se están causando daños y sufrimientos innecesarios a personas protegidas (Art. 608 CP), se está comprometiendo la salud y la supervivencia de la población, se están realizando ataques que aterrorizan a la población civil a la vez que excesivos con el mismo resultado, se están atacando bienes culturales mundialmente reconocidos, se están atacando y destruyendo bienes civiles, se están atacando y destruyendo bienes indispensables para la población civil que no son utilizados en apoyo de acciones militares. Igualmente, los denunciados han provocado, conspirado y propuesto la ejecución de los delitos contemplados en el Título XXIV del CP (delitos contra la comunidad internacional)

SUPlico:

Que tenga por presentado este escrito de denuncia y se proceda a la averiguación y comprobación de los hechos, para que, tras los trámites legales oportunos, se enjuicie en su día a las personas implicadas en los mismos.

Es justicia que solicito,

En _____ a _____ de _____ de 2003.
fdo. _____

sòlida per exigir responsabilitats criminals al nostre President del Govern.

Cal plantejar paral·lelament la possible imputació dels dirigents que ens han portat a una guerra il·legal en base al Títol XXIV del Codi Penal referit a "Delictes contra la Comunitat Internacional" en relació als "Delictes contra les persones i béns protegits en cas de conflicte armat", com autors del delictes en forma de cooperació necessària, o bé de complicitat, pel fet de haver ofert l'espai aeri i les bases militars americanes a Espanya al servei de l'exèrcit agressor.

Cal plantejar paral·lelament la possible imputació dels dirigents que ens han portat a una guerra il·legal

La necessitat d'una ferma decisió de portar a les instàncies judicials oportunes les possibles responsabilitats que es deriven dels greus fets a que ens ha precipitat el nostre govern, és avui més necessària que mai, per afirmar el principi de justícia davant els de la impunitat del poder, de ben segur que els ciutadans sabrem demanar en el lloc i el moment oportú les responsabilitats polítiques de tanta irresponsabilitat.

FE D'ERRATES

En el Sumari del núm. 11, a la secció "Humor", l'il·lustrador és Alfons López i no Antoni López, com es mostrava en el sumari.

En el número anterior, l'article "No a la retallada de llibertats", que apareix dins "La Bona Notícia", no incloïa l'adreça electrònica. Aquesta és:

www.retallada.tk

Anthony Garner

BÚSTIA DE LA PAU

Preguntes sobre l'urani empobrit

Ha anat sortint a la premsa, com a retalls quasi vergonyants, que en les darreres guerres l'exèrcit nord-americà utilitza urani; això sí empobrit. Pel que sembla, a la primera guerra del Golf les "bombes intel·ligents" ja eren guiades per un instrumental amb urani, repetim: empobrit. No cal dir que a l'Afganistan, possiblement, molt més millorades, "les intel·ligents" han tingut un poder destructiu molt més elevat. També hem llegit que els efectes de "l'empobrit" sobre els cossos vius no són precisament medicinals. Tot el contrari, sembla que des de la primera guerra del Golf hi ha molta gent, també entre els soldats nord-americans, que segueixen patint les conseqüències destructives d'aquests artefactes.

Quins efectes té per a les persones la utilització de l'urani empobrit? Són destrosses radioactives a curt, mitjà o llarg termini? Com ha afectat això la població civil? Hi ha informacions fiables sobre el nombre de morts, de càncers a mitjà o llarg termini? Qui ha indemnitzat la gent innocent afectada per aquestes terribles explosions? Les grans companyies d'armament? Les Nacions Unides? Els governs atacants? La caritat de les germanes de Calcuta? Uns fan la "feina" i altres amoreixen les mortals ferides de les víctimes? És just això? És civilitzat? Que consti que admirem profundament tots els qui es dediquen a sanar, curar, acompanyar i estar al costat dels atropellats per un sistema tan pervers i maliciós. No és un abús disparar pensant que altres ja faran de bons samaritans? Quin tribunal ha de jutjar un tal sistema?

Es diu que el dictador perillós guarda armes de destrucció massiva. Per parar-li els peus abans no les fes servir, s'empren armes amb urani empobrit. No és això potser una contradicció insostenible? On comença i on acaba la "destrucció massiva"? Els bombardeigs durant la Segona Guerra Mundial que van destruir ciutats senceres amb milers i milers de víctimes civils entren o no entren en el concepte de destrucció massiva?

L'opinió pública no és ximple ni combrega amb rodes de molí. Que vagin dient; nosaltres sabem que la bomba mai és intel·ligent, que els qui l'han feta l'han comercialitzada, i els qui donen les ordres de disparar sí que són intel·ligents. Una intel·ligència deshumanitzada i pervertida per l'odi, per l'afany no controlat d'èxit, pels diners i pel poder.

Jesús Renau

Per un Estat palestí

Pel que sembla, la guerra de l'Iraq s'ha acabat; és una bona notícia perquè tothom ho esperava. A partir d'ara, comença un nou ordre mundial, en què els Estats Units controlaran un nou país, ben lluny de les seves fronteres, amb un aliat fidel a prop, com és Israel, i a partir d'aquí, anar ampliant i envaint territoris, com és el seu estil. Quantes guerres més comportarà tot plegat? Ara que el govern de la raó ja s'ha acabat, que l'ONU i els països més assenyalats no tenen res a dir i que s'ignora absolutament la veu popular, és quan cal començar a plantar cara, en tots els àmbits i en tots els sentits.

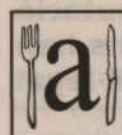
Si volem un món millor, ja ens queda poc temps per construir-lo. Aviat acabarem el petroli, haurem embrutat tots els mars, i l'ajuda humanitària no serà (no ho ha estat mai) suficient per atendre tots els qui moren a les guerres, de fam i de pobresa, i de malalties que es podrien guarir.

Aquesta és la humanitat del segle XXI, propera al seu final, amb aires d'apocalipsi. És un moment, doncs, en què cal buscar en algun racó de la consciència tot el que en algun moment de la vida hem entès i hem cregut que era o havia de ser la humanitat, tots els ideals, tots els valors, tot el pensament positiu que puguem aplegar i posar-lo al balanç per equilibrar la balança i, encara més, fer que s'inclini a favor dels valors que defineixen una veritable humanitat: l'amor, la pau, la solidaritat, no com a paraules buides sinó com a eines de construcció del futur.

Ara que el govern israelià aprofita l'avinentesa de la protecció de "l'amic americà" per treure'n el seu propi benefici i actuar amb més contundència, crueltat i impunitat contra la població palestina, els qui desitgem un món millor hem de denunciar les polítiques americanes i israelianes a l'Orient Mitjà com a nou eix de control del poder mundial. I hem de solidaritzar-nos amb el poble palestí, la nova i antiga víctima d'aquest joc polític. Em sembla que si volem que la pau sigui el nou ordre mundial, una de les coses que ara ens toca dir és:

ATUREM LA GUERRA A PALESTINA!
PER UN ESTAT PALESTÍ!

Assumpta Bonet

SUGGERIMENTS

Capitalismo (financiero) global y guerra permanente El dólar, Wall Street y la guerra contra Irak

Ramón Fernández Durán - Virus Editorial, 2003

La major part de les anàlisis que es realitzen sobre la guerra de l'Iraq incideixen sobre els interessos energètics i petrolífers o sobre els beneficis que pel mercat d'armes i els negocis logístics, genera qual-sevol guerra.

No obstant, Ramón Fernández Durán ens mostra que, darrera la guerra contra l'Iraq, hi ha molt més que petroli.

El Atlas de Le Monde diplomatique (edición española)

Sota la direcció de Gilbert Achcar, Alain Gresh, Jean Radvanyi, Philippe Rekacewicz y Dominique Vidal. Prefaci d'Ignacio Ramonet. Ed. Cybermonde s.l. Més de tres-cents mapes per comprendre les realitats polítiques, econòmiques i socials del nostre planeta. Els temes més actuals (mass-media, conflictes oberts, cultures, llibertats, medi ambient, mundialització, transnacionals) explicats per experts.

La agenda hegemónica La guerra continua

José María Tortosa
Icaria- Más Madera

Estats Units travessa una etapa en la qual són visibles els seus peus de fang en forma d'una crisi econòmica i social notable. D'altra banda, els seus dirigents es troben en un projecte militarista i expansionista del que forma part una reorganització del mapa petrolier, conseqüències de la qual no són capaços de mesurar.

H i ha camins per l'oposició, la crítica, la resistència i la rebel·lió. El que és real és també possible.

Déus, tombes i savis

C.W. Ceram
Ed. Destino

La guerra ha afectat també el patrimoni històric i artístic de l'Iraq: la biblioteca de Bagdad i el museu arqueològic han estat destruïts i han desaparegut 80.000 tauletes amb escriptura cuneïforme. Aquest llibre descriu les vides dels arqueòlegs que van descobrir les grans civilitzacions: els seus coneixements mèdics, matemàtics i astronòmics i la seva complexa organització social.

REFLEXIÓ

Alfred Bosch
Historiador

Contra Aznar

El so dels timbals m'ha fet reflexionar i extrapolar el debat, província com sóc, a la meua petita realitat. La guerra d'Iraq potser no encaixi del tot amb el patró exemplar de guerra justa, a tenor dels supòsits enunciats. Però això no vol dir que jo desterrí el concepte de guerra justa. En el passat, diria que hi ha hagut algun conflicte legítim, fins i tot d'entre els que s'han impulsat des de Washington. Admeto que, amb tota probabilitat, jo hauria aplaudit una cacera ben muntada contra Pinochet, o contra Kim Il-Sung, o Stalin o Mengistu. Una guerra quirúrgica, efectiva i ben calibrada, que hagués extirpat autèntics cànecers de la humanitat. També m'hauria semblat fonamentada una bona expedició contra el general Franco -una hipòtesis que, a les acaballes de la Segona Guerra Mundial, no hauria semblat tan impensable.

Quant a l'Espanya que propugna José M. Aznar, tinc sentiments contradictoris. Si haig de ser sincer, reconec que comparteixo l'estat d'ànim de molts nord-americans i del president Bush, encara que no pel mateix motiu -la meua guerra és una altra. Però coincideixo en els mals humors: a mi també se m'esgota la paciència. Jo també voldria marcar un termini de tres setmanes -au va, deixem-ho en deu dies-, i reunir la força suficient per escombrar les pràctiques negres i involucionistes del PP, que em transporten als aires de la més negra nit del franquisme. I com que no vull que ningú es carregui les meves llibertats, les

meves conquestes històriques, el meu idioma i el meu futur, sento una força irresistible que em xucla cap a la violència del cowboy.

Entenc que el líder popular ha estat elegit per les urnes, que la seva obra està emparada per l'estat de dret, i que la seva legitimitat no és comparable a la del rais iraquí. Per això procuro que la impaciència no em faci perdre els estrepes democràtics, malgrat que us asseguro que estic tan empipat com George Bush, si no en termes de quantitat, sí de qualitat. Qui sap si és l'enuig el que

d'Espanya també ho pot ser. Estic parlant de la política envers l'Iraq i també de la política envers el que no és Iraq.

A Catalunya i Euskadi, diguem-ho clar, Aznar mai no ha guanyat unes eleccions. A diferència dels iraquians, els catalans i els bascos hem tingut la possibilitat de votar-lo: i l'hem rebutjat. Mal que ens pesi, doncs, l'hem de suportar. És legítim, això? De moment és així, simplement, i no cal que ens hi trenquem les banyes. Com a nacions minoritàries, a l'Estat espanyol, la batalla de les majories electorals la tenim

drets fonamentals? I amb la de la llibertat de reunió, d'associació, de mobilització? La democràcia ofereix moltes més armes que les urnes, i són aquestes les que es poden usar, de forma lícita, contra un demòcrata formal i domèstic que opera com un autoritari a les terres de frontera.

Els escàndols del Prestige, del Pla Hidrològic, dels papers de Salamanca, de la mateixa guerra d'Iraq, ens han refrescat la memòria, i ens han ajudat a recórrer a armes legals que crèiem enterrades en una apatia general. No és cap disbarat armar una guerra contra l'Espanya més fosca, sempre que sigui democràtica, desarmada, preventiva, quirúrgica i proporcionada. Els supòsits de la justa confrontació els podem complir tots. El patiment pot ser limitat al màxim -provocant, com a molt, algun embús de trànsit-; el mal major a impedir és evident -el retorn a tics d'èpoques nefastes-; i comptem en el nostre haver amb una gran injustícia a redreçar. La injustícia de segles de marginació política, de menyspreu a la diferència, d'ofec de la llengua, de trens que arriben tard i malament, de tancament de diaris, de mala llet mesetària, de discriminació fiscal...

Explotar la impopularitat de la guerra d'Iraq per a orquestrar una campanya contra tot això no és oportunisme. És una oportunitat històrica impagable. I encara que sigui oportunista, fins i tot si inclou l'ús de la demagogia i de l'astúcia, pot continuar sent una operació justa i necessària.

Alfons López

em porta a sospitar dels atributs democràtics del president espanyol. Qui sap si amago altres sospites: per exemple, de la mateixa manera que els americans poden ser demòcrates a casa i despòtics a l'exterior, m'ensumo que el govern

perduda d'entrada. ¿Però realment, com insisteixen alguns, no hi ha més democràcia que la de les convocatòries electorals? Aleshores, què passa amb la democràcia del respecte a les minories? I amb la de la llibertat d'expressió? I amb la dels

Món del medi ambient

Si tota la humanitat adoptés l'estil de vida de la classe consumidora dels països rics, l'energia utilitzada i els residus generats assolirien xifres astronòmiques. L'espiral de necessitats associades a la societat del consum és il·limitat i fa que sovint oblidem els seus efectes devastadors sobre l'aire, el mar, els rius i la terra.

Quin és límit del nostre consum? Aquesta és la pregunta que es fa Alan Thein Durning al seu llibre de caràcter divulgatiu "¿Cuánto es bastante? La sociedad de consumo y el futuro de la Tierra" (Ed. Apostrofe, 1994). S'hi apunten algunes propostes com la de reduir el nostre consum de carn d'animals alimentats amb gra, sobretot pels efectes que la producció industrialitzada de cereals té sobre la contaminació de les aigües i l'erosió dels sòls. O bé prescindir dels aliments envasats de manera exagerada i envasos que no es puguin reutilitzar, com les llaunes d'alumini, que tanta energia gasten per a la seva producció. I encara, de lluitar per un transport públic de qualitat que ens permeti accedir a tot arreu; i sempre que puguem des-

ALTERNATIVES EN LA VIDA QUOTIDIANA

plaçar-nos als mercats i comerços més propers, a peu o en bicicleta.

El debat obert sobre la nova cultura de l'aigua, que ha prèns una significació especial amb les mobilitzacions contra el "Plan Hidrológico Nacional", és encara a la seva fase inicial. En un pla domèstic, la nostra petita contribució a l'ús racional dels recursos passa també per l'optimització de l'energia gràcies a les bombetes de baix consum o la instal·lació de reductors de la pressió de l'aigua.

Però tot això ha d'anar acompanyat, tard o d'hora, d'un canvi en la política fiscal i l'organització del territori: cal que els preus dels productes reflecteixin els seus veritables costos mediambientals mitjançant la gravació d'impostos, i així ens serà més fàcil triar els productes respectuosos amb la terra. D'altra banda, cal fer marxa enrera en el malbaratament del territori, ja que la proliferació d'urbanitzacions, camps de golf, parcs temàtics i grans àrees de conreu insostenibles és la causa principal de l'ús inadequat dels recursos naturals.

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Una cobertura més agra que dolça

Xavier Giró

OCC (Observatori de la Cobertura Informativa de Conflictes), UAB

La ja anomenada Segona Guerra de l'Iraq ha tingut una cobertura a vegades lloada i sovint discutida, tant des de fora dels mitjans de comunicació com des de dins. Més enllà dels esforços de nombrosos periodistes per fer una feina honesta i al servei de la pau i de la meritòria posició d'alguns mitjans en contra de la guerra, hem detectat un seguit de problemes que deixen un gust més agre que dolç pel

que fa al discurs mediàtic desplegat.

Les peces que oferim a continuació són síntesis temàtiques, amb alguns exemples, de les reflexions fetes per la comissió d'anàlisi de mitjans sorgida de la mobilització contra la guerra a la facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB i de l'Observatori de la Cobertura Informativa de Conflictes.

La guerra en dibuixos

Natàlia Peix

Televisions i diaris han utilitzat diàriament la infografia per explicar els moviments de les tropes britànico-nordamericanes i iraquianes, i el material bèl·lic utilitzat sobretot pels exèrcits britànic i nordamericà. L'abstracció dels infogrames redueix la guerra a mapes, dibuixos i xifres, i la deshumanitza. La informació, que arriba de fonts que, majoritàriament, són actors implicats directament en el conflicte, com el Departament de Defensa dels EUA, no es qüestiona. S'exposa, amb una aparença que recorda un joc de taula i no s'hi reflecteixen les conseqüències que pot tenir, per exemple, un atac que hi apareix com una bomba dibuixada.

Amb l'explicació detallada de les característiques tècniques, en què no es menciona la seva capacitat destructiva, les armes passen a ser més importants que les víctimes del conflicte. La infografia apareix com un complement, contribuint així a la tendència d'omplir minuts i pàgines en els mitjans sense explicar la realitat de la guerra.

Embolcalls diferenciats

Núria Arauna
Pere Puig
Arola Cumeras

Les visions sobre la guerra poden ser diferents segons el mitjà que l'espectador hagi seguit. Això és possible perquè hi ha moltes maneres de presentar una informació. En funció del seu contingut, es pot privilegiar un punt de vista, per exemple, si va darrera d'una notícia sobre ajuda humanitària o se'l pot perjudicar si acompanya una informació sobre víctimes civils. També s'afegeix al combinat el recurs del temps o l'espai dedicat. S'observa, posem per cas, en el telediari d'Urdaci, com els polítics populars disposen de més temps i de la prerrogativa de tenir l'última paraula. Si, a més a més, hi sumem els comentaris o la tria d'imatges, els mitjans han disposat d'un extens repertori per articular discursos i condicionar-ne la interpretació. No menys important ha estat l'ús d'un determinat vocabulari, ja que no és el mateix 'aliats' que 'britànico-nordamericans', per donar els últims retocs decoratius als diversos embolcalls d'una mateixa guerra, venuda com a sana o com a perjudicial per a la salut.

Periodistes 'incrustats'

Miquel Herrada

S'ha dit que aquesta guerra ha tingut una cobertura més apropiada que moltes d'anteriors. L'abundància de periodistes sobre el terreny hauria apropiat la guerra a les audiències de tot el món. Els combats s'haurien vist per televisió i la situació de la població civil s'hauria explicat amb testimonis de primera mà.

Els fets semblen confirmar-ho. Hi havia centenars de periodistes a les principals ciutats iraquianes. Uns 500 informadors més viatjaven amb unitats militars invasores. Però aviat s'ha vist que les limitacions de la tasca dels professionals (censura, pressió propagandística, risc personal...) han deslluït l'impressionant desplegament informatiu. Els enviats especials a Bagdad han tingut problemes

per obtenir testimonis directes de la població i, quan aconseguien parlar amb una o dues persones, es veien temptats a generalitzar aquestes opinions a "la població iraquiana". Per la seva banda, els periodistes incrustats han hagut de respectar 50 clàusules restrictives i no han pogut explicar amb llibertat ni tan sols les seves percepcions parcials.

Malgrat tot, calia continuar transmetent la il·lusió de la guerra millor explicada de la història. Les empreses informatives necessitaven omplir minuts de telenotícies i pàgines de diari amb informació aparentment nova, tot i que es tractés de dades de poquíssima qualitat.

Imatges embadalidores

Laura Mor

La presència de la imatge també ha diferenciat la cobertura del conflicte a l'Iraq. La convergència de dos factors n'és l'explicació. Per un costat, les noves tecnologies aplicades al món periodístic han millorat la qualitat de transmissió i, per un altre, el posicionament editorial de molts mitjans en contra de l'ofensiva britànico-nordamericana ha permès certa obertura en els continguts. Trobem a la premsa, per exemple, el cas d'El Periódico, que prioritza el recurs visual davant del text. El seu tarannà s'ha confirmat en aquesta cobertura. En sin-

tonia amb la línia editorial ha mostrat els damnificats de la barbàrie en portada i amb un llenguatge directe (obviant verbs) s'ha posat al costat de la població que ha sortit al carrer. Ara bé, deixar en darrer terme els arguments profunds de la guerra és subministrar visions superficials del món. És una millora important tenir un contacte més directe amb els civils a través de les imatges, però si el text que les acompanya es queda en una simple i òbvia descripció -que podria haver fet qualsevol lector-, llavors tenen un efecte embadalidor.

Un espectacle que ven

Mar Carrera

La guerra ens ha arribat com un gran espectacle bèl·lic. I quin és l'objectiu de tot espectacle? Cap altre que entretenir. Curiosament, la finalitat que semblen avantguardar els mitjans de comunicació.

Les televisions han lluitat caretes per introduir les informacions fetes a partir de muntatges propis de l'estètica del tràiler cinematogràfic o publicitari. Les emissores de ràdio han creat el què podem anomenar la banda sonora de la guerra, amb melodies que recordaven marxes militars i reproduïen una tensió pròpia d'una pel·lícula d'acció.

Tot per crear un veritable espectacle, el d'una guerra que s'ha venut com un producte. Un show que tant ha amagat morts, destrucció i tristesa com els ha mostrat.

Les diferents cadenes han fet la guerra particular de la competència, en detriment de la informació, per oferir el millor producte. D'aquí sorgeixen frases com "la informació minut a minut" o es presenten imatges de "màxima exclusivitat". Els mitjans, independentment de la posició davant del conflicte, han tingut una cosa clara: la guerra ven.

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Crítica i coherència

Marta Bosch
Jordi Ribot

L'anàlisi dels editorials demostra que només dos diaris amb difusió a l'Estat espanyol han justificat la intervenció armada a l'Iraq. Són *La Razón* i *l'ABC*. La resta -*El País*, *La Vanguardia*, i *El Mundo*- s'hi han mostrat contraris. També ho ha fet, però més contundentment, el diari regional *El Punt*. Com es veu en l'editorial del dia 20 de maig, titulat "Aznar, entre la mentida i la hipocresia".

La gran distància que separa els editorials de *l'ABC* i *El Punt*, però, es redueix en les notícies. No és estrany, per exemple, veure com els dos diaris reproduïen en llocs prioritaris la mateixa informació sobre l'atac a Um Qsar. Davant d'això es plantegen, almenys, dues preguntes. ¿Cal que un diari regional, sense corresponsals a la zona, ompli pàgines d'un conflicte que viu des de la distància i amb una nul·la capacitat de contrast? Pel seu àmbit de difusió i característiques, *El Punt* podria haver apostat per una informació analítica, i no pels detalls sobre el dia a dia de la guerra. Això combinat amb el bon tractament que van realitzar de les mobilitzacions ciutadanes.

La segona qüestió afecta a la majoria de publicacions, que han comentat la dificultat d'oferir informacions fiables. ¿És coherent que la crítica als governs bel·ligerants i a les seves mentides convvisqui amb unes pàgines que dediquen molt espai a les seves afirmacions? Les crítiques dels mitjans poden quedar deslegitimades per participar en el mateix joc que critiquen.

Desequilibri en les fonts

Max Hidalgo

Donar un cert predomini a unes fonts sobre d'altres és una forma subtil però efectiva de transmetre enfocaments diferents d'un mateix conflicte. En mitjans que, encara que diuen estar en contra de la guerra, la justifiquen, es tendeix a donar més presència a les fonts que en són partidàries.

En aquests mitjans abunden les declaracions britànico-nordame-

ricanes, mentre que francesos i alemanys són relegats a un segon pla. Igualment es tendeix a encaixonar les declaracions crítiques entre talls de veu no crítics, de forma que sovint el context les desvirtua.

A més, ha estat freqüent la presència de militars que, actuant com a experts, han usat un llenguatge tècnic que enalteix

el poder nordamericà.

Els mitjans més crítics presenten un balanç de fonts més equilibrat, hi ha aparegut tant el bàndol iraquí com l'atacant. Però, ¿és desitjable un doll de desinformació a dues bandes? ¿No són possibles altres formes de construir informació? ¿Tant difícil és no deixar relegades a les fonts no oficials?

Autoflagelament dubtós

Minaia Llorca

Des del principi de la invasió a l'Iraq alguns mitjans han comparat la cobertura de la guerra del 91 amb l'actual. Està comprovat que més que informació, el que es va proporcionar al públic durant la I Guerra del Golf va ser propaganda i s'atorga la culpa de la falta de transparència a la voluntat d'ambdós bàndols d'amagar la veritat en benefici propi. Dotze anys després, els resultats de la cobertura no han canviat gaire. Els dos contrincants han tornat a exercir la censura i han estat parcialment opacs a l'hora de donar informació. Ara els mateixos mitjans reconeixen la dificultat d'informar en temps de guerra i exhibeixen la voluntat de donar una informació veraç i contrastada, defugint en la mesura del possible les fonts oficials. Però això està lluny del que s'ha fet. Una immensa part de les informacions ha estat impregnada d'intoxicació.

Té sentit omplir planes i planes d'informació parcial i contaminada si el periodista mateix coneix les limitacions que tenen els seus continguts? No seria millor un desplegament menys ostentós i una capacitat d'anàlisi i de crítica més centrada en les causes i les conseqüències? Caldria tenir ben clars quins són els errors que s'estan cometent, no per lamentar-los, sinó per evitar de totes totes durlos a terme.

Polarització a la política

Sandra Velencoso

Les seccions de política nacional/estatal dels diferents mitjans han centrat el debat sobre la guerra en l'antagonisme PP-PSOE, i en concret en l'oposició entre els seus dos líders, José María Aznar i José Luis Rodríguez Zapatero. Aznar ha aparegut en tots els casos com a cap visible dels sectors favorables a la intervenció militar, mentre que Zapatero s'ha presentat com el referent polític dels diferents col·lectius en contra. La polarització ha propiciat que tots dos hagin estat el blanc de les majors lloances i crítiques, dependent de la posició de cada mitjà.

La resta de partits ha tingut un paper força secundari. La formació amb més pes, a banda de PP i PSOE, ha estat IU, sovint també personificada en la figura del seu líder, Gaspar Llamazares.

Els mitjans, doncs, han omplert les seves seccions de política servint-se de les declaracions dels líders dels principals partits, deixant de banda els discursos dels ciutadans, als quals, malgrat ser un dels actors decisius en el conflicte amb les seves manifestacions i accions diverses, no se'ls ha donat mai una dimensió política.

Tintats segons la posició

Elena Santos
Sandra Balagué

Durant la guerra a l'Iraq alguns mitjans han pres posició a favor del govern i això s'ha reflectit en moltes de les seves informacions. S'ha percebut, en general, en el tracte que han rebut els diferents actors i, en particular, els manifestants que han mostrat el seu rebuig a la decisió del govern de recolzar la guerra.

Degut a la seva posició antibel·licista han rebut un tracte pejoratiu. Una tècnica a què han recorregut aquests mitjans ha estat mostrar majoritàriament imatges o fotografies dels incidents aïllats i eventualment de la multitud, sobre la qual han sovintejat plans curts en els quals no s'aprecia si els participants són pocs o molts. Entre els mitjans progovernamentals hi figura, per exemple, *l'ABC*, que ha fet palesa la seva posició centrant les informacions més en els atacs que han rebuts les seues del PP que en les manifestacions pacifistes.

De tota manera, cal notar que un tracte diferent, tintat, dels actors no només el practiquen els mitjans de comunicació que han estat a favor del govern del PP.

Bagdad-Ferrol

M. Antònia Vilanova

El 9 d'abril iraquians i soldats americans van enderrocar una estàtua de Saddam Hussein. La repercussió del fet als mitjans va ser clònica. Les televisions generalistes van interrompre la programació i van allargar els telenotícies. El zàpping era absurd: els mateixos plans, les mateixes espadenyes-projectil i el mateix tanc aixafant les plantes de la plaça del Paradís. L'estàtua es resistia i els presentadors i corresponsals allargas-

savent converses del tipus: "Veus l'estàtua des de la teva posició?", "Sí la tinc just al darrera. Els iraquians segueixen llençant espadenyes".

Es van sentir sentències apoteòsiques com: "Estamos asistiendo a un momento histórico, es espectacular, los iraquíes celebran su libertad". Més de tres hores esperant la caiguda de l'estàtua. Algú, com el Carles Francino, posteriorment es va

disculpar pel sobredimensionament de la notícia.

Fonts internautes asseguren que l'històric enderrocament estava escrit en un mal guió del Pentàgon. El diari *Avui* explicava: "A la tarda, les forces nord-americanes van escenificar la caiguda del règim". A l'Estat espanyol encara esperem seqüències similars a Ferrol o a Santander.

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Una ventana a la guerra

Murieron en Irak hace unas semanas. No sé si cuando esto se publique habrá alguno más. En cualquier caso, españoles o no, seguirán muriendo; en ésta o en la siguiente guerra. Eso nada tiene que ver con la ingenuidad de quienes sueñan con un mundo perfecto, ni con la obscena demagogia de quienes convierten en votos cada niño quemado y cada muerte. Ninguna guerra es la última, porque el ser humano es un perfecto canalla. Y para contar lo más brutal de esa infame condición humana, seguirán muriendo periodistas.

No conocía a Julio Anguita Parrado, ni a José Couso. Eran jóvenes, y yo me jubilé después de los Balcanes; donde, por cierto, enterramos a cincuenta y seis colegas. No sé qué llevó a Julio y José hasta el misil o la granada que los mató, aunque puedo imaginar-

No conocía a Julio Anguita Parrado, ni a José Couso. Eran jóvenes, y yo me jubilé después de los Balcanes.

lo. En cuanto a por qué murieron, debo decir lo que creo: que murieron porque querían estar allí. Fueron voluntarios a un lugar peligroso, y el padre de Julio Anguita lo resumió con una entereza admirable: "Mi hijo murió cumpliendo con su deber". Punto. Hacían un trabajo duro, y salió su núme-

ro. En la lotería donde se combinan el azar y las leyes de la balística, les tocó a ellos. Suma y sigue. El resto es demagogia y literatura.

Por qué estaban allí, supongo que es la pregunta. Por qué cerca de la línea de fuego, como Julio, o filmando asomado a una ventana en plena batalla, como José. No por dinero desde luego. Ni por amor desahogado a la información y a la verdad. Tampoco, como he oído decir estos días, por amor a la humanidad, para detener con su testimonio las guerras. La milonga del periodista buen samaritano es una tontería. Ni siquiera Miguel Gil Moreno, a quien han estado a punto de beatificar desde que cascó en Sierra Leona, iba por eso. Una ayuda, claro. Lo hace cuando puede. Incluso a veces piensa que su trabajo puede cambiar algo. Pero de ahí a que un reportero sea un filántropo, media un abismo. En veintidós años de oficio no encontré ninguno así. Al contrario. Nunca conocí a un reportero que al sonar el primer cañonazo no sintiera la excitación, el hormigueo, de quien empieza una aventura peligrosa y fascinante. Luego vienen los años, la reflexión y la experiencia. Te asustas y no vuelves; o sigues, y te matan o te haces una reputación.

Mientras, en tu corazón cambian algunas cosas. Descubres responsabilidades y remordi-

mientos. Pero eso ocurre después. Digan lo que digan quienes no tienen ni idea del asunto, lo que lleva a un periodista a sus primeros campos de batalla es poder decir: estuve allí. Pasé la más dura reválida de mi perro oficio.

Hablar de asesinos particulares en una guerra donde mueren miles de personas es una incongruencia. Montar el número de la cabra en torno a la muerte de un reportero -

Hacían un trabajo duro, y salió su número. En la lotería donde se combinan el azar y las leyes de la balística, les tocó a ellos.

aparte el respetable dolor de familia y amigos-, es insultar la memoria de un profesional valiente que ha hecho su oficio con impecable dignidad, pagándolo con su pellejo. Por supuesto, cuando un tanque lo mata, hay que procurar reventar al cabrón del tanque, si se puede. Pero con realismo, no con retórica idiota. Un combate, una batalla, son un caos de miedo, incertidumbre y bombazos, y nadie puede esperar que la gente se comporte con humanidad o cordura. Quien se asoma a una ventana a filmar, lo sabe. Y si no lo sabe, no debería estar allí. El problema con toda esta demagogia es que al final la gente termina creyéndose eso de la guerra

Arturo Pérez-Reverte
Escritor

Al final existe el riesgo de que los periodistas creen que los ejércitos son oenegés y la guerra un juego virtual con reglas y

limitada y las bombas inteligentes, y de tanto oír tonterías a los políticos y a la prensa del corazón-que esa es otra, el periodismo basura hablando de compañeros muertos-, al final existe el riesgo de que los periodistas creen que los ejércitos son oenegés y la guerra un juego virtual con reglas y principios, y se metan allí creyendo que alguien va a garantizarles la piel o la vida, o que cuando se vaya todo al carajo detendrán los combates para evacuarlos, o se pedirán responsabilidades morales y económicas al marine con fatiga de combate y gatillo fácil, o al negro que les rebane los huevos con un machete. Por eso me inquietó que el otro día un telediario anunciase que el Ministerio de Defensa español comunicaba que no garantizaba la seguridad de los periodistas españoles en Bagdad. Naturalmente. Ni el español, ni el norteamericano, ni nadie. Claro que no. Ni en Bagdad, ni en Sarajevo, ni en Saigón, ni en el saco de Roma, ni saliendo del caballo de madera, en Troya. Las guerras son, a ver si nos enteramos, peligrosas y putas guerras. Nos han vuelto tan estúpidos que de semejante obviedad hacemos una noticia.

SUGGERIMENTS

No logo. El poder de las marcas

Naomi KLEIN - Ed. Paidós

Naomi Klein, coneguda periodista canadenca, va publicar aquest llibre sobre el poder de les grans empreses i les diferents maneres de lluitar-hi l'any 2000.

En els últims tres anys, tot el que explica no ha fet sinó créixer; les grans empreses són encara més poderoses, però els moviments antiglobalització estan més organitzats, mouen a més gent i, el que és més important, estan més informats.

Klein explica que a mesura que els secrets que s'amaguen darre de la xarxa mundial de marques siguin desvelats, el rebuig a aquestes marques serà més intens i això pot portar a una gran commoció política.

Cabeza de turco

Günter Wallraff - Ed. Anagrama

L'any 1983, el periodista i escriptor Günter Wallraff es va posar unes lents de contacte fosques, una perruca negra i un bigoti postís i durant dos anys es va fer passar per Alí, un immigrant turc que acceptava tot tipus de feines per poder sobreviure. Aquest llibre és el relat de les seves experiències, quan va comprovar el tracte que reben els immigrants quan trepitgen la "integradora Europa" i el doble discurs de la classe política, els diaris i la gent del carrer. El llibre va provocar una forta commoció a Alemanya i es va convertir en un bestseller. Wallraff no es va limitar a deambular per les més diverses feines, també va entrar en contacte amb el partit de Helmut Kohl fent-se passar per un integrant dels Llops Grisos, el partit feixista turc. Curiosament va ser molt ben rebut...

Sensibilitat periodística amb les víctimes

Montserrat Minobis

Degana Col·legi de Periodistes de Catalunya

La guerra de l'Iraq ha posat novament a prova als mitjans de comunicació, els hi ha posat de manera contundent i dramàtica quan han mort diversos companys de tot el món mentre exercien la seva funció en el mateix escenari dels fets. Al nostre país la prova ha estat encara més brutal perquè el company Julio Anguita Parrado ha mort mentre treballava per informar lliurement del què succeïa en el mateix terreny on les bombes

La prova per als mitjans i per als periodistes va més enllà de les tragèdies personals, situa damunt la taula el debat sobre el nostre paper, sobre el nostre llenguatge, sobre les nostres sensibilitats.

dictaven el dia a dia, i perquè un altre company Xosé Couso ha estat víctima d'un crim de guerra, de l'intolerable intent de silenciar la veu independent dels periodistes a la zona.

Les proves han estat, doncs, molt dures. Segurament petites al costat dels milers de víctimes civils innocents que la guerra ha deixat -i que la dita postguerra encara provoca entre el poble iraquí, el veritable perdedor, l'autèntic subjecte-víctima del dolor d'una guerra il·legal, injusta i de tall imperialista.

Però la prova per als mitjans i per als periodistes va més enllà de les tragèdies personals, situa damunt la taula el debat sobre el nostre paper, sobre el nostre llenguatge, sobre les nostres sensibilitats. Com, quan i de què hem d'informar des dels escenaris de guerra? Quins han de ser els nostres aliats naturals? Què esperen de nosaltres els ciutadans i les ciutadanes que reben informació? Preguntes que també en els dies posteriors a aquesta guerra cal respondre's.

És evident que cal informar des de tots els escenaris, que els

La sensibilitat periodística cal situar-la al costat de les víctimes dels qui no tenen cap altre altaveu per fer-se sentir que el dels periodistes.

únics missatges no poden provenir, només, ni de les fonts oficials dels qui han provocat la guerra, ni d'aquelles procedents del règim dictatorialment establert i, per tant, essencialment manipulador de les notícies. La ciutadania no pot rebre només missatges d'aquest nou invent dels corresponents insertats entre les forces militars en acció. Totes aquestes fonts s'han de conèixer i escoltar perquè formen part del paisatge normal d'una la guerra.

Però la sensibilitat periodística cal situar-la, també i amb preferència, al costat de les víctimes, dels qui pateixen la mort i la destrucció, dels qui preci-

sament no tenen cap altre altaveu per fer-se sentir que el dels periodistes que s'endinsen en el cor de les ciutats sota la guerra per visualitzar l'horror diari del conflicte i transmetre aquesta imatge real a tots els racons del món. I que ho fan a risc de la seva pròpia vida i amb tots els impediments per part dels qui només voldrien que es conegués la "seva guerra". Aquesta sensibilitat forma part, d'altra banda, de l'esperit del Codi Deontològic de la nostra professió i d'aquell altre codi moral no escrit que demana dels periodistes una sensibilitat especial amb la gent que té menys possibilitat d'expressar-se i que necessita imperiosament ensenyar al món la destrucció de la qual és víctima. I fent-ho, posar al descobert les vergonyes d'aquells qui, cínicament, s'han inventat conceptes com els de guerra preventiva o guerra selectiva, o guerra neta. Quina paradoxa més escandalosa!!!

"Demanem responsabilitats judicials als implicats en aquest crim de guerra"

Javier Couso

Germà del periodista assassinat a Bagdad (José Couso)

Vull parlar de dolor i d'indignació. El dolor davant de la mort de qualsevol persona, que es transforma en indignació al veure les circumstàncies i la impunitat de certs estaments del món actual. El que ha passat a Bagdad és un fet sense precedents. Un tanc nord-americà es posiciona, apunta a l'hotel on és la premsa i dispara entre el pis 13 i 14, i encerta les úniques persones que estaven enregistrant els seus moviments: el meu germà i un company de Reuters.

Mires d'entendre-ho: en una guerra existeix la possibilitat de morir en un foc creuat o per una bomba desviada. Però aquest ha estat un tret de precisió. La versió americana és inversemblant. Afirment que hi havia francotiradors amb llançadores de granades. Però aquestes no farien res a un tanc com el M-1 Abrams. Bush ha afirmat que és la peça mestra de la política americana. És un tanc perfecte.

Si ens fixem en les imatges enregistrades per José abans de ser disparat, en els darrers vint-i-cinc

minuts de brut (les imatges abans de ser editades), no es veu un sol tret que provinguí de l'hotel. Ell mateix, quan el portaven cap a l'hospital, diu: "No he disparat al tanc americà". Copseu la magnitud de les mentides que ens expliquen. El tanc era a 1800 metres. A aquesta distància el visor podia veure la cara del meu germà i la cara del company que era a dalt. Es tracta d'un crim de guerra.

La Iª Guerra del Golf els va sortir molt bé: només vam veure imatges verdes amb llumetes que explotaven. Tanmateix, a l'Afganistan, al ser una ofensiva després de l'11-S, ja vam veure una guerra diferent. Apareix Al-Jazira, una cadena que canvia una mica la seva visió, mostra imatges reals. Llavors, l'exèrcit nord-americà dinamitè la seva seu a l'Afganistan. El 8 d'abril d'aquest any una columna de tancs atacà una televisió de Kuwait, un avió A-10 matà dues persones d'Al-Jazira i un altre tanc assassinà el meu germà. Som persones amb capacitat crítica i això ens fa pensar: per què aquest desplegament de forces?

El meu germà feia un treball d'imatge en què mostrava que les bombes intel·ligents no són tan intel·ligents, que hi ha nens que moren, que per intentar matar a Saddam llencen tres tones de bombes en un barri... En enregistrar-ho sortia de la norma dels informatius com els de la CNN, on les bombes són intel·ligents, els danys són col·laterals i tots acaben menjant al McDonalds molt contents.

Davant de tot plegat el govern hauria d'emparar-nos. I no perquè valguem més que qualsevol altre civil iraquí. Sinó perquè han signat la Convenció de Ginebra, que

protegeix la vida dels periodistes. Però aquest govern accepta la visió distorsionada de Colin Powell. José Couso els incomoda, els va malament. I la seva mort només és "un gravíssim error" o bé "un inconvenient de l'ofici": "s'estava jugant la vida i ho sabia".

Seguirem mobilitzant-nos i intentarem que es depurin les responsabilitats per via judicial. Reclamem que la justícia ens empari. No som ploranes. Arribarem fins al final perquè la mort del meu germà, José Couso, no quedi impune. Perquè són tots uns assassins.

ESCOLES

Consulta contra la guerra

Tota la comunitat educativa del CEIP Joan Miró de Barcelona, s'ha posicionat, des d'un principi, en contra d'aquesta guerra, i ha participat en totes les convocatòries i manifestacions de rebuig.

Mestres i famílies tenim la responsabilitat d'educar als nostres alumnes, fills i filles en una cultura per la no-violència i la pau.

Tot i l'evolució del conflicte bèl·lic, no podem caure en el desànim. La participació, la implicació personal, la resolució dels conflictes d'una manera dialogant i pacífica, són aspectes que hem continuat treballant amb els alumnes.

L'Escola ha participat també en la "Consulta contra la guerra". Es va instal·lar una urna pels adults i els vots es van sumar als recollits en les diferents taules de l'Eixample.

També vam realitzar la Consulta amb els alumnes de 3r, 4t, 5è i 6è de Primària.

Es va modificar l'última pregunta ja que vam considerar que l'ob-

jectiu d'aquesta activitat havia, per una banda de respondre a la consulta però també havia de servir per reflexionar i posicionar-se personalment, entenent que cadascú individualment pot influir en la construcció d'un món on els valors tinguin en compte les persones.

La papereta era aquesta:

1. Estàs d'acord amb l'atac militar contra l'Iraq?
2. Creus que el govern ha de convocar un referèndum vinculat abans d'implicar-nos en una guerra?
3. Penses que aquesta crisi ens hauria de fer reflexionar per aprendre a resoldre els nostres conflictes sense el recurs a la violència?

Els mestres tutors van explicar a les classes el significat de cadascuna de les preguntes i el significat de participar en un acte democràtic on poder expressar lliurement l'opinió personal.

Es va deixar un espai de temps, en els canvis de classe i l'estona de pati, perquè tothom que volgués pogués anar a votar. Uns

quants alumnes de 6è eren els responsables de l'urna i després van fer el recompte de vots.

Els resultats van ser els següents:

Cens: 202 alumnes
Vots emesos: 202 vots
Vots nuls: 0 vots

	SÍ	NO	BLANC
Pregunta 1	1	201	0
Pregunta 2	200	2	0
Pregunta 3	190	12	0

La valoració que en fem és molt positiva, al llarg de tot el dia hi havia cua d'alumnes, que lliurement anaven a expressar la seva opinió.

Ja veieu quina és l'opinió dels nostres alumnes. Ara tenim el repte de continuar treballant tots junts per aconseguir aquest món que molts i moltes desitgem.

CEIP Joan Miró. Barcelona

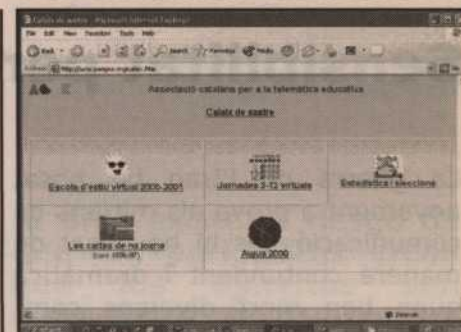
Consulta contra la guerra al CEIP Joan Miró

AGRAÏMENTS

A totes les persones que, de forma desinteressada, han col·laborat amb aquest Diari. Escriptors, humoristes, redactors, maquetadors i tants d'altres que han fet possible que aquest projecte tirés endavant.

Al Casal d'Associacions Juvenils de Barcelona, a les persones del Viver per la cessió de la seva infraestructura, al Fons Català de Cooperació... A tots els subscriptors, individuals i associacions, i a tots els lectors que heu confiat en nosaltres. Moltes gràcies !

Telemàtica educativa

És possible que al llarg d'aquestes setmanes de Diari de la Pau alguns de vosaltres hàgiu descobert en la columna de Telemàtica Educativa opcions didàctiques diferents a les habituals. No cal dir que sempre que tingueu algun dubte o algun problema, podeu enviar un missatge a l'adreça de correu electrònic que hi ha al peu de la signatura. Provarem de donar-vos un cop de mà sempre que sigui possible, que tots hem tingut els nostres problemes al començar una nova activitat.

Aquest és el darrer número del Diari de la Pau i, és clar, han quedat moltes coses al tinter sense explicar. Per això us posarem un parell més de recursos, perquè no penseu que ja està tot dit i us animeu a investigar les iniciatives que van apareixent periòdicament a internet. Feu un cop d'ull a AulaMèdia (<http://www.aulamedia.org/>). És una jove publicació gratuïta molt interessant sobre educació en la Comunicació i en les TIC; si us hi subscrieu, la rebreu periòdicament al vostre correu electrònic. És ple de recursos i enllaços d'interès. No deixarà mai de sorprendre-us favorablement.

També estaria bé visitar la pàgina de l'Associació Catalana de Telemàtica Educativa (ACTE), a <http://acte.pangea.org/>. Jo en destacaria especialment, per la seva rabiosa actualitat i atenent als objectius del Diari de la Pau, el projecte col·laboratiu Estadística i Eleccions (<http://acte.pangea.org/elections/index.htm>). És un projecte ideal per treballar durant el període de la campanya electoral que s'acosta. Amb l'excusa de fer un sondeig electoral al municipi (o al barri), els alumnes treballen conceptes com què és la democràcia, quins partits polítics hi ha o quines són les grans línies de pensament d'aquests partits. No cal dir que pot ser un treball interdisciplinari on es combinin les matemàtiques (estadística) amb les socials i amb totes les àrees que hi vulguin intervenir.

David Donat
Fora de Quadre

REFLEXIÓ

No podem defallir

Àlex Masllorens

Periodista

L'ocupació militar de l'Iraq ha estat un passeig triomfal, com corresponia a una guerra entre un elefant armat fins les dents amb la tecnologia més avançada i una puça coixa, desarmada i tocada de mort. Saddam s'havia guanyat a pels l'odi i el rebuig de la gran majoria d'iraquians i d'iraquianes.

El problema és que de la manera com els Estats Units i els seus acòlits han plantejat la jugada, només se'n poden desprendre nous riscos per al futur de la humanitat. Això no vol dir que no hi hagi avantatges a curt termini, de tipus geoestratègic i econòmic, per a la població americana i potser també per a l'europea. Però des del punt de vista d'aquell "altre món possible" que centenars de milions d'homes i dones havíem volgut imaginar diferent, s'ha de reconèixer que les coses s'han posat molt difícils.

El que ha passat i està passant a partir de l'Iraq és un autèntic retorn a les formes imperials dels moments històrics que més es van caracteritzar per l'actuació unilateral de la potència hegemònica. I una de les característiques d'aquells moments és la persecució de tota dissidència. Ja ho ha anunciat l'actual emperador: "Nosaltres som el bé, qui no estigui amb nosaltres representa el mal i caldrà perseguir-lo allà on sigui".

Pel que fa a les formes i el respecte a la legalitat vigent, només cal preguntar-ho als detinguts a Guantànamo, als encara resistents a l'Afganistan i als qui continuen morint a l'interior de l'Iraq. I, fins i tot, als mateixos grups que han ajudat els anglo-nordamericans a derrocar el règim dictatorial i es troben ara que són desarmats i que els fan renunciar als objectius polítics i militars pels quals havien plantat cara a Saddam i col.labo-

rat amb els Estats Units.

Per això hi ha el perill que la llarga post-guerra que tot just acaba d'iniciar-se condueixi a una doble desmoralització de l'opinió pública mundial. Per un costat, el llançament de la tovallola per part de moltes de les persones que s'han manifestat contràries a la guerra durant tot aquest temps, convençudes potser finalment que l'acció ha estat només un mal menor i que la reacció va ser exagerada. Des d'aquesta perspectiva, i amb l'ajuda de molts mitjans de comunicació i del desconcert i manca de reacció (si es produïssin) del moviment per la pau, al final molts ciutadans i ciutadanes de bona fe i bons sentiments, podrien creure que realment la que-

cia a criteris ètics i valors necessaris per a la convivència, els quals havien estat acceptats com a mínim denominador comú de la humanitat, tant en les relacions personals com entre països. Fins i tot en els moments de màxima tensió. Just el contrari del que pretén ara l'emperador Bush en els seus discursos, en els quals ja no hi tenen cabuda la justícia i el dret internacionals, el diàleg entre les nacions ni el respecte als drets humans; només la força.

Els interessos de la gran potència són l'única brúixola que marca el camí a seguir, i l'ús de la força militar, preventiu o no, el que defensarà aquells interessos. I és veritat que, per al nou emperador i els seus partidaris, només hi poden haver

fer-ho, canviar del dòlar a l'euro la divisa amb què negocien les transaccions petroleres: després de Nigèria, ho volien fer l'Iraq, Líbia, Venèçuela, l'Iran... Aquest procés ha quedat desmantellat i el dòlar es mantindrà com la divisa planetària de referència.

I queda encara l'altre gran efecte col.lateral, en el qual el paper dels grans timoners Aznar i Blair, resulta especialment lamentable i patètic. La decisió de saltar-se olímpicament l'ordenament jurídic internacional (feble, però alhora consistent) i, sobretot, la responsabilitat històrica d'haver col.locat una bomba de rellotgeria al si de la Unió Europea. Tot plegat, una gran feina bruta per aturar el sentit de la història i donar suport entusiàstic a l'unilateralisme de Bush.

Vist tot el qual, als ciutadans i ciutadanes de bona voluntat (que no vol dir ingenus, ni forçosament menys intel·ligents que Bush, Aznar o Blair), als qui realment desitgem viure en un món més just i equilibrat i, per tant, més tranquil, ens queda l'obligació de no defallir ni en els valors ni en els ànims i continuar plantant cara. No és res nou, perquè els forts sense escrúpols sempre han actuat per la via de la força i dels fets consumats. I els qui creiem que la raó és del costat de la pluralitat, del diàleg, del respecte de la justícia i dels drets humans ho tenim més difícil, perquè hem de treballar com petits artesans de la pau.

Aquesta lluita és sempre molt més lenta i molt més fràgil. Però no podem defallir, perquè les grans explosions massives de sentiments i de rebuig a allò que és irracional només es produeixen molt de tant en tant. I, malgrat el que pugui semblar, no tenen res d'espontànies.

Bié

rra preventiva ha estat una solució per posar ordre al món i que això ho havia de liderar per força el gran gendarme. Més tard o més d'hora, la mesura acabarà beneficiant l'economia occidental i això sempre és un bon motiu per fer els ulls grossos.

Aquesta acceptació de l' statu quo imposat per la força militar de la primera superpotència comporta una segona desmoralització molt més gran i molt més perillosa: la renún-

nacions sotmeses, mai pobles rebels que qüestionin la legitimitat imperial.

És per aquest motiu que es prendran represàlies més o menys dures, segons la capacitat de resistència de cadascú, contra aquells Estats que hagin plantat cara en el passat o que pensin fer-ho en el futur. I és també per aquest motiu pel que es pressionarà fins al límit a aquells països que han gosat, o estudiaven

Món de la salut i l'alimentació

ALTERNATIVES EN LA VIDA QUOTIDIANA

La població de casa nostra és cada cop més envellida. L'esperança de vida als països del món enriquit s'incrementa a mesura que els avenços mèdics i la recerca sobre determinades malalties es consoliden. Sembla un contrasentit, però, que malgrat aquest potencial, als països més pobres es produeixi tot el contrari. La SIDA i altres malalties infeccioses en delmen la població, sobretot per la inexistència d'un sistema sanitari públic i perquè les famílies no poden pagar el preu dels medicaments. A això hi contribueix el fet que la majoria dels medicaments tenen un cost més elevat del normal perquè estan patentats per les indústries farmacèutiques. Aquestes mateixes farmacèutiques fins i tot han demandat els governs que permetien la comercialització de còpies genèriques.

Tot i l'augment de l'esperança de vida als països rics, la nostra sanitat comença a emmalaltir. Els professionals de la salut pública disposen de menys recursos i menys temps per fer-se càrrec dels

pacients perquè la gestió dels hospitals i els Centres d'Atenció Primària es mesura amb el criteri de costos-beneficis. L'objectiu del servei ja no és la qualitat de l'atenció sinó la minimització de la despesa farmacèutica i el número de proves. A més, la sanitat pública segueix sent impermeable a les tècniques alternatives que s'han provat beneficioses per al nostre cos i la salut (acupuntura, parts naturals...).

Sense renunciar a tots els avenços de la medicina oficial, una bona opció per tenir una vida més natural és recuperar els petits remeis casolans que ens permeten posar fi als malestres físics i mentals, prescindint així de l'autosubministrament de medicació. D'aquesta manera, defugim determinats medicaments que, lluny d'enfortir les nostres defenses, ens tornen més vulnerables. Una altra opció molt més saludable passa pel consum d'aliments de cultiu o cria biològica, amb la qual cosa contribuïm a preservar el bon estat de la cadena alimentària, i el gust dels aliments és més autèntic.

AGENDA

Diumenge 4 de maig**PREMIÀ DE MAR - EXPOSICIÓ DE DIBUIXOS PER LA PAU**

Amb la participació d'alumnes de les escoles del municipi

11 a 14 h. Al Passeig Marítim de Premià de Mar, a l'alçada de l'estació del tren. Org. Plataforma Aturem la Guerra de Premià de Mar

Dilluns 5 de maig**UAB - CONFERÈNCIA**

"Política immigratòria espanyola des de Tampere", Ryan Newton. Dins del cicle de seminaris oberts "Reflexionant sobre les migracions"

18 h. A l'Aula 508 de la Facultat de Filosofia i Lletres
Org. Grup de Recerca sobre Migració de la UAB

5 i 6 de maig**BARCELONA - IV JORNADES sobre LA LLIBERTAT D'INFORMACIÓ AL MÓN**

"Periodisme crític als Estats Units". De 17 a 21 h. A la seu del Museu d'Art Contemporani de Barcelona. Org. Coordinadora per la Llibertat d'Expressió.

Dimarts 6 de maig**UAB - CONFERÈNCIA "Dona i repressió"**

Per Eva Forest, s'emmarca dins del cicle "Dona al segle XXI"

11 h. A la Facultat de Filosofia i Lletres

Org. Associació d'Amics de la UAB i l'Institut Català de la Dona

UAB - CONFERÈNCIA "Multiculturalisme, mitjans i minories ètniques a Europa. Vivint en diàspora entre el global i el local"

Per Thomas Tufte, professor de la càtedra UNESCO de la UAB. Dins el cicle de conferències "Comunicació i Societat"

12 h. Sala de graus de la Facultat de Ciències de la Comunicació

Org. Departament de Periodisme de la Facultat de Comunicació

UAB - CONFERÈNCIA "Els Estats Units i l'Orient Mitjà: democratització i intervenció militar" Per Laura Feliu i Elvira Sánchez, que s'emmarca dins del cicle "L'Orient Mitjà en un punt de mira"

17 h. Sala de Graus de la Facultat de Filosofia i Lletres

Org. Estudiants del Graduat Superior d'Estudis Internacionals i Interculturals

UAB - CINEFÒRUM CONTRA LA GUERRA

Amb la pel·lícula: "El gran Dictador", de Charles Chaplin

16 h. A la Sala Cinema del Centre de la Imatge (Plaça Cívica)

Org. Assemblea d'Estudiants d'Econòmiques

SANT CUGAT - CRIDA EN DEFENSA DEL VALLÈS

És necessari aturar el caos especulador sobre el territori i començar a demostrar que un altre desenvolupament és possible! Estem parlant: Camp de golf a Torrebónica, Quart Cinturó, Nou Zoo a Colobrers, TGV...

20 h. Sala de Cultura (Jardins del Monestir)

BARCELONA - Taula rodona: "I Cicle sobre Cultura, Política i Educació" Participaran: Vicenç Navarro, professor de la UPF i Rafael Grasa, professor i vicerector de la UAB.

19 h. CCCB - Aula 1 (c/ Montalegre, 5)

Org. Fundació d'Investigacions educativa i Sindicals

XERRADA - "L'impost de societats i les entitats sense ànim de lucre"

19 h. Casal d'Associacions (c/ Ausias Marc, 60)

Dimecres 7 de maig**PALLEJÀ - CONFERÈNCIA**

I després de la guerra, què?... treballem per una cultura de pau, per Jordi Armadans, director de la Fundació per la Pau

21:30 h. A sala d'actes del Castell de Pallejà (plaça del Castell)

Org. Plataforma per la Pau de Pallejà

UAB - CONFERÈNCIA "La situació humanitària a Palestina"

Per Ester Serra i Ferran Izquierdo, "L'Orient Mitjà en el punt de mira"

17 h. A la sala de Graus de la Facultat de Filosofia i Lletres

Org. Estudiants del Graduat Superior d'Estudis Internacionals i Interculturals

Dijous 8 de maig**BARCELONA - SANT ANDREU**

Xerrada Sobre Objeció Fiscal

20 h. Al local de l'AAVV de St. Andreu (c/ Balari i Jovany, 14 baixos)

Org. Plataforma a St. Andreu la Guerra

SANTA COLOMA DE GRAMENET - CONFERÈNCIA I COL·LOQUI

"La Mediterrània. Cruïlla de pobles" Amb Laura Feliu, professora de Ciències Polítiques i Sociologia de la UAB i del CIDOB.

20 h. Biblioteca Central Santa Coloma de Gramenet

Divendres 9 de maig**BARCELONA - Pel·lícula: "En la tierra de nadie" (Danis Titanovic, 2001)**

Dos soldats, Ciki i Nino, una bòsnia i l'altre serbi es troben atrapats entre les línies enemigues, durant la guerra de Bòsnia de 1993

22 h. Casal d'Associacions Juvenils de Barcelona (c/ Ausias Marc, 60)

10 i 11 de maig**BARCELONA - ARMA'T DE RAONS CONTRA LA GUERRA**

Xerrades, debats, reportatges fotogràfics... Per els nens/es que acudeixin al parc amb els seus pares: Tallers per la pau, amb jocs, llegida de contes i activitats diverses. Al Parc de l'Estació del Nord

Dissabte de 9 h del matí fins a les 00:30 h

Diumenge de 10 h a les 20 h

Diumenge 11 de maig**BARCELONA - VINE I AJUDAN'S!**

Participa en el BOICOT! Contra la curs del Corte Inglés i ajudan's a fer-la gran! Pots venir a córrer, a passejar o fins i tot a conversar amb els teus amics i familiars. 9:30 h del matí, surt a gaudir de Barcelona. Participa en el BOICOT!

1) Organitza una "curse" alternativa: la Cursa de la Pau

2) Organitza manis reivindicatives per tot el trajecte

3) Busca llocs del recorregut i amb els amics escridassa als participants per insolidaris
Intentem que no aconseguixin aquest maleït record. Intentem, que hagin de suspendre la cursa per manca de participació.

Dilluns 12 de maig**UAB - CONFERÈNCIA "Amnistia Internacional: preocupacions a l'Orient Mitjà"**

Jordi Baró i Montse Garriga, cicle "L'Orient Mitjà en el punt de mira"

17 h. A la sala de Graus de la Facultat de Filosofia i Lletres

Org. Estudiants del Graduat Superior d'Estudis Internacionals i Interculturals

Del 29 de maig al 3 de juny**Aturem les guerres, la injustícia i les desigualtats..****ENFONSEM EL G-8!**

- De l'1 al 3 de juny es reuneixen a Évian, França, els membres dels set països més rics del món, més Rússia, com a Gènova o Canadà.

- Igual que llavors, els autoproclamats "amos del món" volen aprofundir en la maquinaria de la guerra, retallant llibertats, drets socials i laborals i estenent la precarietat, la misèria i la mort per tot arreu

- Igual que llavors, també ara depèn de nosaltres aturar-los.

Del dimecres 28 de maig al 31 de maig es realitzarà una cotracimera, amb diversos tallers, conferències i plenaris sobre temes com guerra i militarisme, multinacionals, aigua, tràfic d'armes, deute extern, ecologisme...

Dissabte 31 de maig se celebraran accions descentralitzades a l'entorn del llac Léman: performances, accions, bloqueig de carreteres, etc.

Diumenge 1 de juny, dia de l'inici de la cimera, ens manifestarem massivament pels carrers de Ginebra, bloquejant els accessos a la reunió. Durant tot el dia es faran accions de denúncia contra el G-8, intentant que no puguin reunir-se ni acordar més mesures genocides.

Sortida: dijous 29 de maig a les 21 h de Pl. Universitat

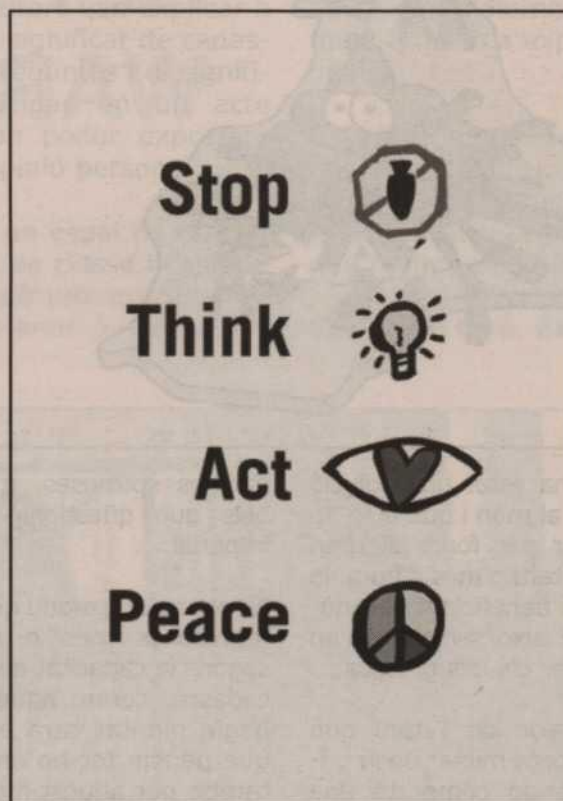
Més informació: www.xarxaglobal.net

CONVOCATÒRIES PERMANENTS

Cassolada: cada dimecres de 22 a 22:15 h

Concentracions: cada dijous a les 19 h a les places de les viles

Boicot preventiu: www.boicotpreventiu.org

Philip Stanton

Carles Capdevila
Periodista

Ara plegueu?

La colla de joves inquiets, intel·ligents i compromesos que heu dedicat centenars d'hores gratuïtes de treball i de talent a impulsar la segona etapa del Diari de la Pau només us mereixeu felicitacions. Però serà molt millor que no les espereu.

Espereu més aviat que el típic demagog que va de l'est a l'oest us digui amb sorna: "I ara plegueu?" I tot seguit us acusi d'oportunistes antiamericans. I

La sensibilitat periodística cal situar-la al costat de les víctimes dels qui no tenen cap altre altaveu per fer-se sentir que el dels periodistes.

afegeixi que aneu a favor d'altres guerres, o de Hussein, o de Bin Laden, o de Fidel Castro. I que ho argumenti dient que si estiguéssiu de veritat en contra de Castro hauríeu de fer cada divendres un Diari de la Pau dedicat a Cuba, fins que n'eliminin el dictador.

Naturalment, si li féssiu cas, us acusaria de seguidisme imperialista, i diria que això calia fer-ho deu anys abans. O vint, tant és.

Cal tenir clar que la gent que us retreuria tot el que podríeu haver fet i no heu fet, en realitat no desitja de cap manera que ho feu. Recriminar el que no feu és només una arma per treure mèrit a la gran feina que heu fet. O sigui que ni cas. Si defenses les balenes et tiren per la cara que pateixis per uns simples animals quan moren

cívics. Si fas demostracions exemplars de civisme amb una cassola modèlica, et troben tan ridícul que millor que et dediquis a les balenes.

No cal patir-hi gaire, pels impresentables que no mouen un dit per ningú i es dediquen sistemàticament a criticar els

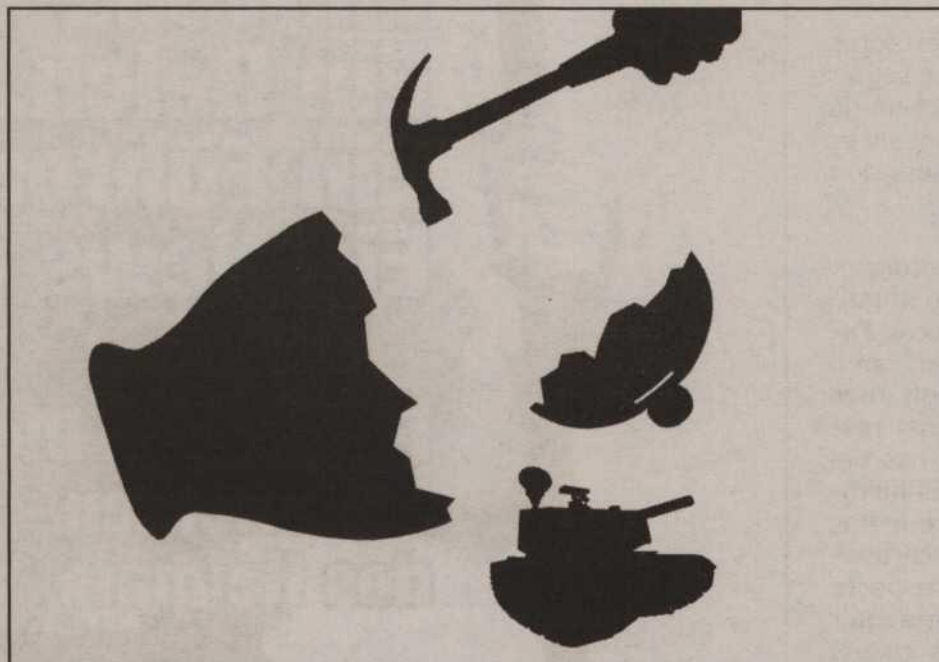
aguantar crítiques tan poc consistentes i tan cíniques.

L'únic problema és que, tot i ser crítiques cíniques i inconsistentes, a vegades et toquen els nassos, sobretot quan t'agafen cansat per una feinada que t'ha desbordat. A vegades fins i tot et poden desanimar durant uns dies, o unes hores, o uns minuts. No paga la pena, no s'ho mereixen. És qüestió de tenir identificat aquest virus demagog i generar un antivirus eficaç per no dedicar-los ni un segon. Ells tenen

És qüestió de tenir identificat aquest virus demagog i generar un antivirus eficaç per no dedicar-los ni un segon. Ells tenen molt temps per perdre, perquè cal recordar que no foten res.

molt temps per perdre, perquè cal recordar que no foten res.

Els lectors del Diari de la Pau sabem que heu fet una gran feina. Us ho agraïm i us felicitem. Trobarem a faltar aquest mitjà tan independent i plural, però no us retreurem mai que avui plegueu, perquè sabem que no plegueu. Sabem que per desgràcia us queda -ens queda a tots- molta feina a fer.

Àlex Canosa

cada dia centenars de nens de l'Àfrica. Si apadrines nens de l'Àfrica et diuen que la teva caritat no soluciona res, que tot és culpa del sistema. Si t'enfrontes al sistema fent una pintada en contra del Banc Mundial, et diuen que no ets

que fan alguna cosa, acusant-los de no fer-les totes.

Sabem que la gent conscienciada i militant ho sol ser tot l'any, i procura que no li passin per alt les altres injustícies i té prou feina per

Món del consum i dels diners

ALTERNATIVES EN LA VIDA QUOTIDIANA

La majoria de vegades que comprem un producte no sabem quin procés ha seguit abans d'arribar a les nostres mans. En molts casos, diferents peces d'un mateix article poden tenir orígens molt diversos. Una de les característiques de la mundialització capitalista en el seu estat actual és la reubicació constant de les multinacionals a països amb legislacions laborals i mediambientals molt laxes, en la seva recerca per augmentar encara més els seus marges de benefici. Darrera de la "simpàtica" roba amb les mascotes de la marca Walt Disney, per exemple, s'hi amaguen condicions de treball draconianes de moltes dones del Carib, que no tenen ni dret a sindicar-se.

Una alternativa a tot això és el comerç just, que en el cas dels països del sud garanteix un salari digne a les comunitats locals que produeixen els productes, els quals s'elaboren amb un escrupolós respecte pel medi ambient, sense treball infantil i amb igualtat d'oportunitats per a dones i homes.

La majoria de nosaltres també desconecem l'ús real que caixes i bancs assignen als nostres diners quan els dipositem en un compte d'estalvis. Algunes d'aquestes entitats, com el BBVA, són accionistes d'empreses d'armament. Altres, com "La Caixa", especulen amb els donatius que els havien estat confiats amb una finalitat social. El cas del projecte del camp de golf de Torrebonica és un exemple d'aquest

últim cas, i il·lustra la poca sensibilitat d'aquesta entitat financera per la conservació dels escassos espais naturals que resten a la corona metropolitana de Barcelona.

Davant de l'ús il·legítim dels nostres diners, han sorgit iniciatives financeres interessants, com els fons d'inversió ètics, que encara que s'emmarquen dins la banca convencional garanteixen determinats criteris negatius a l'hora d'invertir en empreses (se'n poden excloure les empreses d'armament, del tabac...). Un pas més enllà és el de la creació de banques ètiques i fons ètics que utilitzen criteris positius a l'hora de gestionar els estalvis. Així, amb els diners de la clientela ofereixen crèdits amb molt bones condicions a empreses de l'economia social que estiguin compromeses amb accions de transformació social o bé a cooperatives locals de països empobrits.

Podeu consultar:

Xarxa de Consum Solidari. Grup de 100 entitats que lluiten per un comerç més just i un consum solidari.

<http://www.pangea.org/xarxaconsum/>

Finançament Ètic i Solidari (FETS). Entitat que promou la creació d'un banc ètic català.

www.fets.org

... ve de la primera pàgina

protestes contra aquesta guerra absurda, però sobretot injusta i immoral. Volíem donar un espai per reflexionar i per analitzar la situació de l'Iraq, situant-la dins el context del nostre món d'avui. I això és el que hem intentat fer durant aquestes tretze setmanes.

I diem que pleguem amb recança perquè justament ara també deixaran de parlar d'aquesta guerra els grans mitjans de comunicació, aquells que estan moguts pels interessos econòmics i que trien les notícies en funció de les vendes o de les pressions polítiques. Nosaltres pleguem perquè la nostra iniciativa era, ja d'entrada, limitada.

Creiem que hem dedicat a aquest diari totes les nostres forces i que no podríem seguir durant gaire temps oferint una publicació de qualitat. Volem deixar ben clar que nosaltres no acabem aquest diari perquè pensem que l'Iraq "ja no és notícia".

"Pleguem" no vol dir que ens aturem. Desgraciadament, els motius que van impulsar-nos a començar la segona època d'aquest diari no s'han acabat; al contrari, amb aquesta guerra ens han quedat molt més clars. Nosaltres creiem que cal demanar responsabilitats, que no podem oblidar-nos del que ha passat. El moment de retrocés històric que vivim, sotmesos a un govern que ens retalla les llibertats, s'allunya descaradament de la democràcia i no té cap respecte pels drets humans, ens esperona per seguir mobilitzats, disposats a canviar les coses, convençuts i convençudes que val la pena fer l'esforç d'intentar-ho.

Bush no ha premut el gallet, però sí que n'ha donat l'ordre. El govern dels EE UU ha iniciat una acció bèl·lica al·legant que Bagdad amagava armes de destrucció massiva, les quals encara no s'han trobat. La Resolució 1.441 de les Nacions Unides amplia les facultats dels inspectors en la cerca d'armament, però no autoritza l'ús de la força.

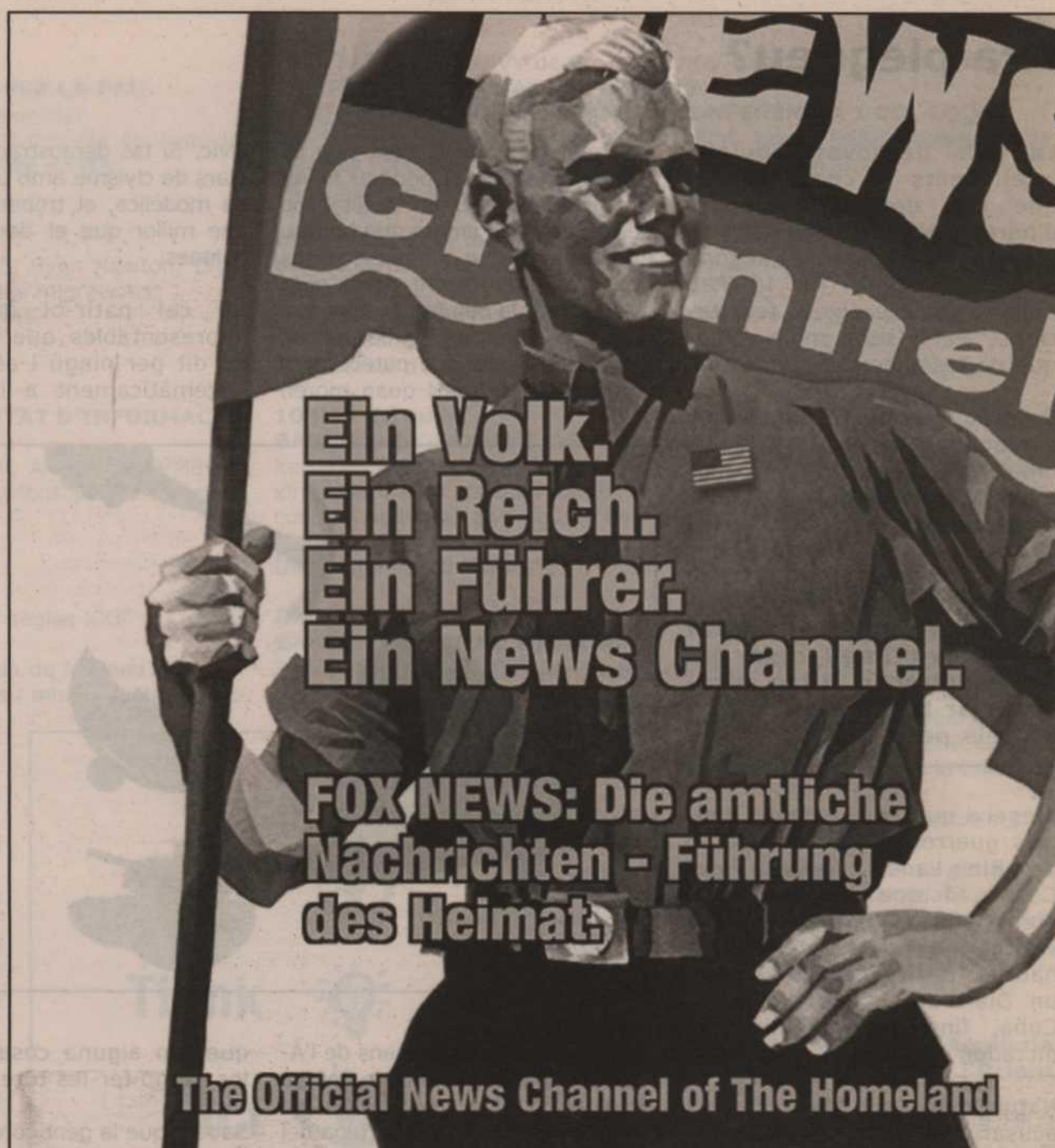
A més, el govern dels EE UU ha permès la comissió de crims de guerra: alguns atacs i bombardejos s'han dirigit a civils, amb coneixement previ de que la metralla o els míssils no es tiraven sobre objectius militars.

Entre ells, al mercat d'Al Shaab, al mercat de Naser, a l'Hotel Palestina, a les oficines d'Al Jazzira o la zona residencial d'Al Mansur. Bombes de fragmentació i projectils recoberts d'urani empobrit han caigut sobre ciutats habitades. Les organitzacions de defensa dels drets humans també han denunciat maltractaments dels presoners de guerra.

Per tot això, demanem que s'iniciï un procés judicial davant del Tribunal Penal Internacional contra Bush, Aznar i Blair, i contra altres càrrecs dels seus governs directament implicats en l'agressió. Tots ells han comès greus delictes tipificats en les normes internacionals.

També demanem que es processi Saddam Hussein i el seu règim, pel genocidi del poble kurd i per la repressió sistemàtica dels opositors iraquians al partit del Baas. Aquest dictador ha d'ésser jutjat individualment per cadascun dels delictes i tortures dels que és

ART CONTRA LA GUERRA

Francesc Torres

Barcelona 1948

Ha destacat en el gènere de la instal·lació i el comissariat d'exposicions. Actualment prepara una exposició sobre l'Art i la Guerra que es presentarà al CCCB en el marc del Fòrum 2004. I és President de l'Associació d'Artistes Visuals de Catalunya.

El treball que publiquem, "Fox news", és una aportació de Francesc Torres i Terry Berkowitz. Presenten una imatge que circula lliurement per la xarxa, que és una adaptació d'un pòster de les Joventuts Hitlerianes de l'Alemanya nacional socialista, i que fa referència al paper que juga la cadena Fox com un dels mitjans més potents de propaganda de l'administració nord-americana.

responsable. Bombardejant indiscriminadament l'Iraq no se'l condemna a ell sinó a una població innocent i alhora víctima. En l'àmbit espanyol, animem que es presentin querelles contra Aznar davant el Tribunal Suprem. El Codi Penal vigent permet que els crims de guerra previstos en el Conveni de Ginebra es jutgin en els tribunals interns. De passada, veurem si a l'estat espanyol regna la justícia o la impunitat. A la vegada, destaquem la responsabilitat i el lamentable -tot i que previsible- paper del Rei. Ell no ha fet altra cosa que mirar pels seus privilegis i justificar la brutalitat i les mentides.

El camí de la pau és llarg i feixuc. Hem aconseguit les protestes contra la guerra més multitudinàries que s'havien vist mai. Tot i això, no podem afluixar la marxa: hem de seguir treballant pel pacifisme, el desarmament, i el respecte dels drets humans i les llibertats públiques.

Els governs americà i britànic han guanyat

aparentment aquesta guerra: els seus tancs envaeixen l'Iraq i les seves empreses es reparteixen els beneficis del petroli. Però nosaltres ara sabem que tenim força i que els fem por: sabem que som molts arreu del món units contra la injustícia i aquesta força és la que pot fer canviar les coses.

Avui nosaltres acabem aquest diari, convençuts que ha valgut la pena i que ha estat un esforç més, sumat a tots els que s'han realitzat aquests dies contra la violència de la guerra. Esperem i desitgem que la indignació i la memòria de tots vosaltres no s'oblidi del que ha passat quan desapareguin les notícies de la tele i dels diaris. Nosaltres no ens n'oblidarem.

